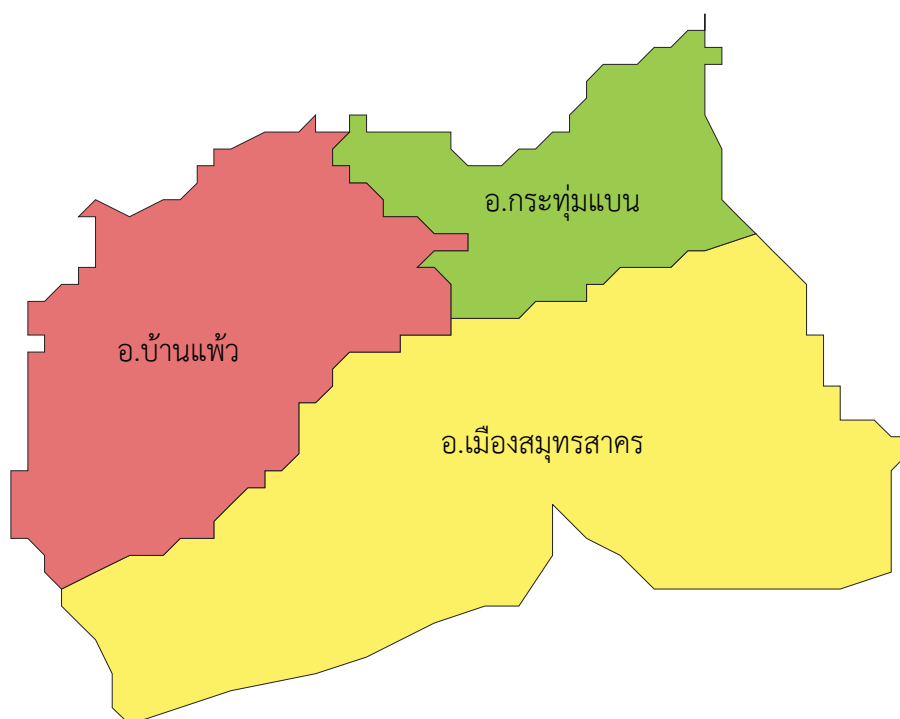

แผนพัฒนาสถิติระดับพื้นที่ จังหวัดสมุทรสาคร

บทสรุปผู้บริหาร

สำนักงานสถิติแห่งชาติได้จัดทำโครงการการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร) ซึ่งเป็นการต่อยอดผลการดำเนินงานในปี พ.ศ. 2555 และปี พ.ศ. 2556 ที่ได้มีการพัฒนาชุดข้อมูลเพื่อการตัดสินใจจากประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ซึ่งมุ่งเน้นในมิติเศรษฐกิจ ทั้งนี้ในปี พ.ศ. 2557 เป็นการพัฒนาต่อยอดและขยายชุดข้อมูลเพื่อการตัดสินใจครอบคลุมประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับพื้นที่ 3 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้ง ชุดข้อมูลที่มีความเชื่อมโยงกับตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) จึงนับได้ว่าเป็นการพัฒนากระบวนการสารสนเทศที่เหมาะสมซึ่งได้จากการบูรณาการภารกิจในพื้นที่ (Area) ภารกิจประจำตามหน้าที่ (Function) และภารกิจตามวาระแห่งชาติ (Agenda) ซึ่งจะนำไปสู่การขับเคลื่อนประเทศบนฐานข้อมูลที่มีอยู่จริง เกิดการสร้างธรรมาภิบาลในการเข้าถึงข้อมูลเชิงยุทธศาสตร์ของประชาชน และก่อให้เกิดการใช้งบประมาณในการพัฒนาพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเกิดประสิทธิผลต่อการพัฒนาประเทศโดยรวม ดังนั้น จึงมีความจำเป็นในการเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากรด้านสถิติและสารสนเทศ การจัดทำยุทธศาสตร์จังหวัด การนำข้อมูล/สถิติไปใช้ประโยชน์ การบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วมในระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด โดยโครงการการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด (พ.ศ. 2557) มีวัตถุประสงค์หลักคือ

- 1) บูรณาการข้อมูลสารสนเทศระดับพื้นที่เพื่อตอบสนองยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด สนับสนุนการตัดสินใจเชิงพื้นที่
- 2) พัฒนาสมรรถนะของบุคลากรด้านสถิติขององค์กรภาครัฐ ให้มีความเป็นมืออาชีพ ด้านข้อมูลสถิติและสารสนเทศ

การดำเนินโครงการการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้มีขั้นตอนการดำเนินงานหลักประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลจังหวัดก่อนการลงพื้นที่ : ดำเนินการศึกษาข้อมูลศักยภาพ ประเด็นยุทธศาสตร์ เพื่อกำหนดผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC)/ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด ก่อนทำการนัดหมาย เพื่อนำเสนอข้อมูลผลการศึกษาเบื้องต้นต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

ขั้นตอนที่ 2 นัดหมายลงพื้นที่ : ดำเนินการนัดหมายเพื่อนำเสนอผลการศึกษาเบื้องต้นต่อผู้ว่าราชการจังหวัด โดยเป็นการดำเนินงานร่วมกันระหว่าง ที่ปรึกษานิเทศ ทีมที่ปรึกษาจังหวัด และสถิติจังหวัด ในการเตรียมความพร้อมทั้งข้อมูล รูปแบบการนำเสนอ และจัดเตรียมเอกสาร

ขั้นตอนที่ 3 สรุปผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC)/ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) : นำเสนอผลการศึกษาประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด และผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC)/ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด ที่ได้กำหนดเบื้องต้นต่อผู้ว่าราชการจังหวัด พร้อมขอข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และกำหนดนัดหมายการประชุมคณะกรรมการสถิติจังหวัด

ขั้นตอนที่ 4 ประชุมคณะกรรมการสถิติจังหวัด : จัดเตรียมเนื้อหาการประชุม คณะกรรมการสถิติระดับพื้นที่ โดยมีเรื่องนำเสนอเพื่อพิจารณาสำคัญ คือ การรับร่างแผนพัฒนาสถิติระดับพื้นที่จังหวัด/กลุ่มจังหวัด ที่มีเนื้อหาสำคัญประกอบด้วย ห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) ของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC)/ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด พร้อมแผนผังรายการสถิติทางการที่แสดงชุดข้อมูลตามห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) ประเด็นยุทธศาสตร์ ผลการวิเคราะห์ช่องว่างการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูล (Data Gap Analysis) และแนวทางการพัฒนา

ขั้นตอนที่ 5 จัดทำรายงานแผนพัฒนาสถิติระดับพื้นที่จังหวัด : ดำเนินการจัดทำรายงานแผนพัฒนาสถิติระดับพื้นที่จังหวัด ให้สมบูรณ์และเป็นไปตามมติที่ประชุม ที่ให้ข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูล เพื่อให้มีข้อมูลสำคัญ จำเป็น ที่สนับสนุนการดำเนินงานด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ต่อไป

โดยในการดำเนินงานโครงการครั้งนี้ คาดว่าประโยชน์ที่จังหวัดจะได้รับ คือ

- ยกระดับคุณภาพข้อมูลเพื่อการตัดสินใจระดับจังหวัดให้มีมาตรฐานทางวิชาการ
- สร้างมาตรฐานการทำงานร่วมกันระหว่าง กลุ่มงานข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานจังหวัด และสำนักงานสถิติจังหวัด
- สนับสนุนการรายงานการวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ให้กับผู้ว่าราชการจังหวัด และสำนักงานจังหวัด

ทั้งนี้จังหวัดสมุทรสาคร ได้ดำเนินงานครบทั้ง 5 ขั้นตอนแล้ว โดยมีสรุปผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) และประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ตามประเด็นยุทธศาสตร์ จังหวัดทั้ง 5 ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่นำไปสู่การพัฒนาห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) และจัดทำแผนผังสถิติทางการตามประเด็นยุทธศาสตร์ พร้อมผลวิเคราะห์ช่องว่างการพัฒนาข้อมูล (Data Gap Analysis) ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 : พัฒนาอุตสาหกรรม การประมง การเกษตร และกิจกรรมต่อเนื่องให้มีมาตรฐานสากล โดยเลือกศึกษาผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) คือ “กุ้งทะเลมาตรฐาน” ซึ่งมีรายการสถิติทางการรวมจำนวน 32 รายการ เป็นรายการสถิติทางการที่มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นปกติ 19 รายการ รายการสถิติทางการที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บ 1 รายการ และรายการสถิติทางการที่ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูล 12 รายการ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : เป็นครัวโลกด้านอาหารทะเลและการเกษตร โดยเลือกศึกษาผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) คือ “อาหารทะเลแปรรูป” ซึ่งมีรายการสถิติทางการรวมจำนวน 25 รายการ เป็นรายการสถิติทางการที่มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นปกติ 20 รายการ ไม่มีรายการสถิติทางการที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บ และรายการสถิติทางการที่ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูล 5 รายการ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : ส่งเสริมและพัฒนากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและวัฒนธรรม โดยเลือกศึกษาผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) คือ “การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ” ซึ่งมีรายการสถิติทางการรวมจำนวน 19 รายการ เป็นรายการสถิติทางการที่มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นปกติ 4 รายการ ไม่มีรายการสถิติทางการที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บ และรายการสถิติทางการที่ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูล 15 รายการ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 : พัฒนาสภาพแวดล้อมให้เป็นเมืองน่าอยู่ โดยเลือกศึกษาประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) คือ “การจัดการสิ่งแวดล้อมและสภาพแวดล้อม” ซึ่งมีรายการสถิติทางการรวมจำนวน 7 รายการ เป็นรายการสถิติทางการที่มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นปกติ 5 รายการ ไม่มีรายการสถิติทางการที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บ และรายการสถิติทางการที่ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูล 2 รายการ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 : พัฒนาสังคมให้เป็นเมืองอยู่ดีมีสุข โดยเลือกศึกษาประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) คือ “คุณภาพชีวิตและครอบครัว” ซึ่งมีรายการสถิติทางการรวมจำนวน 21 รายการ เป็นรายการสถิติทางการที่มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นปกติ 16 รายการ ไม่มีรายการสถิติทางการที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บ และรายการสถิติทางการที่ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูล 5 รายการ

คำนำ

ด้วยภารกิจตามพระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. 2550 มาตรา 6 (1) กำหนดให้สำนักงานสถิติแห่งชาติมีหน้าที่ในการจัดทำแผนแม่บทเกี่ยวกับการดำเนินงานทางสถิติของรัฐบาล เสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ เพื่อให้การดำเนินงานด้านสถิติของประเทศมีความเป็นเอกภาพ ข้อมูลสถิติมีมาตรฐาน ลดความซ้ำซ้อนของการจัดทำสถิติ นำไปสู่การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐและใช้ข้อมูลสถิติและสารสนเทศร่วมกัน และมาตรา 6 (7) กำหนดให้สำนักงานสถิติแห่งชาติบูรณาการข้อมูลจากหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ เพื่อจัดทำฐานข้อมูลสถิติและสารสนเทศของประเทศ ดังนั้นสำนักงานสถิติแห่งชาติ จึงได้จัดทำแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย พ.ศ. 2554 - 2558 ซึ่งผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2553 และเพื่อให้การแปลงแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทยไปสู่การปฏิบัติเชิงพื้นที่ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม สอดรับกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 หมวด 1 การบริหารบ้านเมืองที่ดี มาตรา 6 (1) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน (3) มีประสิทธิภาพ และเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ และ (6) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ จึงจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงบริบทให้เหมาะสมกับการดำเนินงาน โดยการปรับบริบทของการจัดองค์กร การจัดการกระบวนการ และการสร้างสมรรถนะให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่เพิ่มขึ้น จากบริบทเดิมที่กำหนดให้มีการดำเนินงานในระดับกระทรวง กรม นั้น รวมทั้ง คณะรัฐมนตรีได้รับทราบแผนการดำเนินการโครงการแปลงแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทยสู่การปฏิบัติเชิงพื้นที่ของสำนักงานสถิติแห่งชาติเรียบร้อยแล้ว

ในปี พ.ศ. 2557 นี้ สำนักงานสถิติแห่งชาติ จึงได้ดำเนินงาน “โครงการการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด” ซึ่งเป็นโครงการต่อเนื่องจากการดำเนินงานที่ผ่านมา (พ.ศ. 2555 - 2556) ที่มุ่งเน้นการสนับสนุนการบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด ซึ่งคณะกรรมการนโยบายบริหารราชการจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ มีนโยบายให้กลุ่มจังหวัดมียุทธศาสตร์ที่เน้นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านเศรษฐกิจที่นำการพัฒนาสังคมและเป็นยุทธศาสตร์ที่ต้องการการบูรณาการข้อมูล การทำงานอย่างมีส่วนร่วม รวมทั้งเสริมสร้างกระบวนการบริหารยุทธศาสตร์ของจังหวัด ที่มีความต้องการข้อมูลเพื่อการตัดสินใจเชิงยุทธศาสตร์เป็นอย่างมาก รายงานฉบับนี้จึงได้จัดทำขึ้นเพื่อสนับสนุนการพัฒนาข้อมูลสนับสนุนการบริหารงานจังหวัดต่อไป

คณะผู้จัดทำ

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	ก - ค
คำนำ	
อภิธานศัพท์	i - iv
บทที่ 1 : บทนำ	
1.1 หลักการและเหตุผล	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ	3
1.3 แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาสถิติระดับจังหวัด	3
บทที่ 2 : ศักยภาพ และประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด	
2.1 ข้อมูลพื้นฐานจังหวัด	5
2.2 ศักยภาพสำคัญของจังหวัด	5
2.3 ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด และตัวชี้วัด	17
2.4 ผลการทบทวนความสอดคล้องเชื่อมโยงประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดกับ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559)	20
2.5 ผลการศึกษาความสอดคล้องเชื่อมโยงของประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด กับแนวทางการพัฒนาจังหวัดอัจฉริยะ (Smart Province) และข้อเสนอแนะแนว ทางการดำเนินงาน	25
บทที่ 3 : ผังสถิติทางการของประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด	
3.1 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1	31
3.2 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2	41
3.3 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3	48
3.4 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4	56
3.5 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5	61
บทที่ 4 : บทสรุป ข้อเสนอแนะการพัฒนาสถิติ	
4.1 สรุปสถานการณ์การสถิติทางการตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ในปัจจุบัน	69
4.2 ข้อเสนอแนะการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลและแผนปฏิบัติการพัฒนาในอนาคต	74
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก : รูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC)	
ภาคผนวก ข : ตารางเปรียบเทียบตัวชี้วัดจังหวัดอัจฉริยะ (Smart Province)	
ภาคผนวก ค : รายละเอียดสถิติทางการ (Official Statistics Metadata : OS Metadata)	
ภาคผนวก ง : CD File ข้อมูลเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	
- คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสถิติจังหวัด	
- เอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการสถิติจังหวัด	
- รายงานการประชุมคณะกรรมการสถิติจังหวัด	
- ประมวลผลการประชุมคณะกรรมการสถิติจังหวัด	

สารบัญแผนภาพ

	หน้า
แผนภาพที่ 1 : การเชื่อมโยงเชิงยุทธศาสตร์ระดับประเทศ กลุ่มจังหวัด และจังหวัด เพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศในแบบองค์รวม	20
แผนภาพที่ 2 : สรุปสถานะรายการข้อมูลของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1	69
แผนภาพที่ 3 : สรุปสถานะรายการข้อมูลของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2	70
แผนภาพที่ 4 : สรุปสถานะรายการข้อมูลของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3	71
แผนภาพที่ 5 : สรุปสถานะรายการข้อมูลของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4	72
แผนภาพที่ 6 : สรุปสถานะรายการข้อมูลของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5	73

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 : ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสมุทรสาคร ปี พ.ศ. 2551 - 2554 (ณ ราคาประจำปี)	6
ตารางที่ 2 : ข้อมูลพื้นฐานการเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ปี พ.ศ. 2554	7
ตารางที่ 3 : จำนวนโรงงานที่ตั้งอยู่ในจังหวัดสมุทรสาคร แยกตามอำเภอ ในปี พ.ศ. 2555	8
ตารางที่ 4 : รายได้ จำนวนนักท่องเที่ยว และผู้เยี่ยมเยือนของจังหวัดสมุทรสาครระหว่างปี พ.ศ. 2552 - 2554	9
ตารางที่ 5 : ผู้มีงานทำจำแนกตามเพศและสถานภาพการทำงานของจังหวัดสมุทรสาคร ไตรมาส 1/2556	11
ตารางที่ 6 : ผู้มีงานทำจำแนกตามเพศและรายอุตสาหกรรม ไตรมาส 1/2556	11
ตารางที่ 7 : พื้นที่กักเซาะและทับถมชายฝั่งทะเลจังหวัดสมุทรสาคร ระหว่างปี พ.ศ. 2546 - 2552	16
ตารางที่ 8 : ปริมาณขยะมูลฝอยในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร ในปี พ.ศ. 2553	16
ตารางที่ 9 : เป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11	21
ตารางที่ 10 : ความสอดคล้องระหว่างประเด็นยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาจังหวัดฯ และประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11	23
ตารางที่ 11 : ความสอดคล้องระหว่างตัวชี้วัดตามแผนพัฒนาจังหวัดฯ และตัวชี้วัดตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11	24
ตารางที่ 12 : ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) ของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1	31
ตารางที่ 13 : แผนผังรายการสถิติทางการ “กุ้งทะเลมาตรฐาน”	33
ตารางที่ 14 : สรุปสถานะรายการสถิติทางการผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “กุ้งทะเลมาตรฐาน”	39
ตารางที่ 15 : รายการสถิติที่ต้องมีการพัฒนาการจัดเก็บของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “กุ้งทะเลมาตรฐาน”	39
ตารางที่ 16 : รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “กุ้งทะเลมาตรฐาน”	40
ตารางที่ 17 : ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) ของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2	41
ตารางที่ 18 : แผนผังรายการสถิติทางการ “อาหารทะเลแปรรูป”	43
ตารางที่ 19 : สรุปสถานะรายการสถิติทางการผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “อาหารทะเลแปรรูป”	47
ตารางที่ 20 : รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “อาหารทะเลแปรรูป”	47
ตารางที่ 21 : ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) ของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3	48
ตารางที่ 22 : แผนผังรายการสถิติทางการ “การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ”	50
ตารางที่ 23 : สรุปสถานะรายการสถิติทางการผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ”	54
ตารางที่ 24 : รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ”	54

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 25 : ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4	56
ตารางที่ 26 : แผนผังรายการสถิติทางการ “การจัดการสิ่งแวดล้อมและสภาพแวดล้อม”	58
ตารางที่ 27 : สรุปสถานะรายการสถิติทางการประเด็นปัญหาสำคัญ “การจัดการสิ่งแวดล้อมและสภาพแวดล้อม”	60
ตารางที่ 28 : รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บของประเด็นปัญหาสำคัญ “การจัดการสิ่งแวดล้อมและสภาพแวดล้อม”	60
ตารางที่ 29 : ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5	61
ตารางที่ 30 : แผนผังรายการสถิติทางการ “คุณภาพชีวิตและครอบครัว”	63
ตารางที่ 31 : สรุปสถานะรายการสถิติทางการประเด็นปัญหาสำคัญ “คุณภาพชีวิตและครอบครัว”	67
ตารางที่ 32 : รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บของประเด็นปัญหาสำคัญ “คุณภาพชีวิตและครอบครัว”	67
ตารางที่ 33 : แผนปฏิบัติการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลสถิติทางการ ระยะสั้นภายในปีแรก	77

อภิธานศัพท์

การจัดทำแผนพัฒนาสถิติระดับพื้นที่ (76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด) มีการใช้เครื่องมือและรูปแบบเอกสารต่างๆ ซึ่งประกอบด้วยคำศัพท์ และคำย่อหลากหลาย ทั้งนี้เพื่อให้การขยายผลการดำเนินงานมีความเข้าใจตรงกัน มีการทำงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน จึงได้รวบรวมคำศัพท์และคำย่อต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการดำเนินงาน มาให้ความหมาย หรือคำจำกัดความที่ใช้ในการดำเนินงาน โครงการการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด แสดงดังตารางต่อไปนี้

คำศัพท์/คำย่อ	ความหมาย
แผนพัฒนาสถิติระดับพื้นที่จังหวัด/กลุ่มจังหวัด	เครื่องมือสำคัญในการกำหนดกรอบแนวทางการดำเนินงานเพื่อการพัฒนาการเก็บข้อมูลสถิติที่สำคัญและจำเป็นต่อการบริหารงานยุทธศาสตร์จังหวัด/กลุ่มจังหวัด ในระยะสั้น 1 ปี และระยะกลาง 4 ปี ซึ่งจะกำหนดกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพสถิติทางการ ว่ามีรายการใดบ้าง จะพัฒนาอย่างไร หน่วยงานใดเป็นผู้รับผิดชอบ พร้อมทั้งระบุระยะเวลา (Baseline) ที่ต้องดำเนินการด้วย
ผังสถิติทางการ	<p>รายการข้อมูลสถิติที่สำคัญ และจำเป็นที่สามารถตอบสนองการณ ยุทธศาสตร์ และสภาพปัญหาในระดับพื้นที่ ซึ่งราชการส่วนภูมิภาค หรือคณะผู้บริหารจังหวัดมีความจำเป็นต้องใช้ในการวางแผนระดับนโยบายจังหวัด ทั้งแผนปฏิบัติงานและการจัดสรรงบประมาณ ในแผนงานและโครงการ โดยผังสถิติทางการ จะประกอบไปด้วย 2 ส่วน คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ตารางแผนผังสถิติทางการของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ ซึ่งประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> 1.1 ชื่อชุดข้อมูล - ตัวชี้วัดที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) ที่เป็นกรอบแนวคิดในการกำหนดประเภทกิจกรรมและกระบวนการเพื่อกำหนดรายละเอียดของข้อมูล 1.2 รายการสถิติทางการที่สำคัญ พร้อมคุณลักษณะของข้อมูล ว่าเป็นข้อมูลระดับนามบัญญัติ (Nominal Scale) หรือข้อมูลระดับอันดับ (Ordinal Scale) หรือข้อมูลระดับช่วงชั้น (Interval Scale)/ข้อมูลระดับอัตราส่วน (Ratio Scale) 1.3 สถานะการเก็บข้อมูลในปัจจุบันว่ามีการเก็บหรือไม่ 1.4 วิธีการเก็บข้อมูล 1.5 ความถี่ในการเก็บข้อมูล 1.6 หน่วยงานผู้รับผิดชอบ 2. รายละเอียดสถิติทางการ (Official Statistics Metadata) ซึ่งจะมีรายละเอียดสำคัญ 5 ส่วน ได้แก่ <ol style="list-style-type: none"> 2.1 การผลิต/จัดทำสถิติทางการ เป็นส่วนแรกที่จะแนะนำรายละเอียดกระบวนการจัดทำระเบียนการค้นคว้า เพื่อความเหมาะสมในการใช้ประโยชน์ต่อไป โดยมีรายละเอียดที่สำคัญ คือ <ol style="list-style-type: none"> 2.1.1 ชื่อโครงการ/งาน/ทะเบียน/รายงาน 2.1.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ สัมภาษณ์ สํารวจ ทะเบียน และรายงาน 2.1.3 มาตรฐานการจำแนกข้อมูล 2.1.4 รูปแบบการเก็บข้อมูล ได้แก่ จัดเก็บในรูปเอกสาร/รายงาน จัดเก็บในรูปแบบไฟล์ข้อมูลดิจิทัล และฐานข้อมูล

คำศัพท์/คำย่อ	ความหมาย
	<p>2.1.5 ความถี่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล</p> <p>2.1.6 ความถี่ในการประมวลผลข้อมูล</p> <p>2.2 การเผยแพร่สถิติทางการ เป็นส่วนที่ใช้ตรวจสอบความถูกต้องและเป็นปัจจุบันของสถิติทางการประกอบไปด้วย 3 ส่วน คือ</p> <p>2.2.1 วิธีการเผยแพร่</p> <p>2.2.2 ความถี่ในการเผยแพร่</p> <p>2.2.3 ระดับการเข้าถึงข้อมูล</p> <p>2.3 สถิติทางการ จะประกอบไปด้วย ชื่อสถิติทางการ ปีที่จัดทำ สาขา หมวดหมู่ รวมถึงวิธีการคำนวณที่ได้มาซึ่งสถิติทางการ (ที่เป็นตัวชี้วัด) โดยในหนึ่งการผลิตอาจมีสถิติทางการมากกว่า 1 รายการสถิติทางการก็ได้</p> <p>2.4 คำนิยามที่สำคัญ</p> <p>2.5 หน่วยงานรับผิดชอบผลิต/จัดทำข้อมูล เพื่อระบุแหล่งที่มาและเจ้าของข้อมูลประกอบไปด้วย 7 ส่วน คือ</p> <p>2.5.1 กลุ่ม/ฝ่าย</p> <p>2.5.2 สำนัก/ศูนย์/กอง</p> <p>2.5.3 กรม/หน่วยงาน</p> <p>2.5.4 กระทรวง</p> <p>2.5.5 โทรศัพท์</p> <p>2.5.6 โทรสาร</p> <p>2.5.7 E-mail address</p>
รายการสถิติทางการ	ข้อมูลที่ใช้บรรยายเหตุการณ์หรือข้อเท็จจริง (facts) ของเรื่องต่างๆ ที่ต้องการศึกษา เช่น สถิติจำนวนผู้ป่วย สถิติจำนวนคนเกิด สถิติจำนวนคนตาย เป็นต้น
รายการข้อมูล (Data List)	ข้อเท็จจริง (facts) ที่เกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ซึ่งอาจเป็นข้อเท็จจริงที่เป็นตัวเลข เช่น จำนวนผู้ป่วยที่ติดเชื้อ HIV ในหมู่บ้าน ราคาของพืชผักและผลไม้ต่างๆ ในหมู่บ้าน เป็นต้น หรืออาจเป็นข้อเท็จจริงที่ไม่ใช่ตัวเลข เช่น การศึกษา หรือ อาชีพของคนในหมู่บ้าน เป็นต้น
ตำแหน่งการพัฒนา (Positioning)	การกำหนดคุณสมบัติพิเศษของจังหวัดว่ามีลักษณะพิเศษในการแข่งขันหรือการพัฒนาต่อยอดได้อย่างไร ซึ่งกลยุทธ์ในการแข่งขันหรือการพัฒนาต่อยอดนั้น จังหวัดสามารถเลือกแนวทางกลยุทธ์ได้หลายรูปแบบ อาทิ ตำแหน่งการพัฒนาของจังหวัด มีหน้าที่เพื่อให้เกิดความเข้าใจชัดเจนว่า จากลักษณะพิเศษของจังหวัดนั้นแล้ว จังหวัดจะมีทิศทางอย่างไร มีคู่แข่งหรือไม่ คือจังหวัดใด หรือมีการพัฒนาเชิงเปรียบเทียบด้านใด (Benchmarking) ทั้งนี้ เพื่อจะสามารถกำหนดเป้าหมายเชิงปริมาณของการพัฒนาได้ และจะช่วยในการสร้างการรับรู้ศักยภาพของจังหวัดได้
ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC)	ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการคัดเลือก ซึ่งมีความโดดเด่น สามารถนำมาพัฒนาและส่งเสริมให้ประสบความสำเร็จและสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและสร้างรายได้ให้กับประชาชนในจังหวัดได้เป็นอย่างดี

คำศัพท์/คำย่อ	ความหมาย
ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI)	เป็นประเด็นปัญหาที่สำคัญทางด้านสังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีหลายเรื่องและหลายประเด็น ดังนั้นในการศึกษาภายใต้โครงการฯ ที่มีข้อจำกัดด้านเวลานั้น จึงจำเป็นต้องมีการกำหนดขอบเขตการศึกษา โดยเลือกหัวข้อสำคัญที่มาจากทฤษฎีสถานการณ์ปัจจุบันของด้านสังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ซึ่งมีความสำคัญ จำเป็น เร่งด่วน หรือเป็นหัวข้อที่จังหวัด/กลุ่มจังหวัดระบุให้มีความสำคัญในการดำเนินงาน ซึ่งจะต้องวางแผนทางป้องกัน แก้ไข และมีแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการ เพื่อเป็นประโยชน์ให้พื้นที่ และ/หรือสามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและสร้างรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่จังหวัด/กลุ่มจังหวัดต่อไป
ห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC)	เป็นแนวคิดที่แบ่งกิจกรรมภายในองค์กร เป็น 2 กิจกรรม คือ กิจกรรมหลัก (Primary Activities) และกิจกรรมสนับสนุน (Support Activities) โดยกิจกรรมทุกประเภทมีส่วนในการช่วยเพิ่มคุณค่าให้กับสินค้า โดยการวิเคราะห์ห่วงโซ่มูลค่า จะแสดงให้เห็นถึงคุณค่าที่องค์กรส่งมอบให้แก่ลูกค้า โดยแต่ละกิจกรรมในห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) มีส่วนช่วยก่อให้เกิดคุณค่าทั่วทั้งองค์กร ซึ่งแต่ละกิจกรรมเป็นพื้นฐานในการสร้างคุณค่าขององค์กรให้กับลูกค้า ด้วยการเริ่มต้นแยกแยะองค์ประกอบของทรัพยากรต่างๆ จึงมีการกำหนดโครงการและจัดสรรงบประมาณเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มสูงสุดให้กับองค์กร
ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC)	เป็นห่วงโซ่มูลค่ารูปแบบกลางที่ได้จากการทบทวนประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาภาพรวมของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด สามารถแบ่งแนวทางการพัฒนาเป็น 3 ด้าน คือ เศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งประเด็นในแต่ละด้านจะมีประเด็นย่อยรวม 14 เรื่อง ในแต่ละเรื่องจะมีการจัดทำห่วงโซ่มูลค่าแสดงกิจกรรมหลัก (Primary Activities) และกิจกรรมสนับสนุน (Support Activities) โดยกิจกรรมทุกประเภทมีส่วนในการช่วยเพิ่มคุณค่าให้กับสินค้าหรือบริการ หรือลด แก้ไข ป้องกันปัญหาให้กับประเด็นปัญหาสำคัญที่เลือก โดยแต่ละกิจกรรมในแต่ละข้อต่อของห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) จะแสดงให้เห็นถึงคุณค่า หรือประโยชน์ให้กับการพัฒนาพื้นที่
ห่วงโซ่มูลค่าประเด็นยุทธศาสตร์ (Value Chain ยุทธศาสตร์)	การปรับห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปเป็นห่วงโซ่มูลค่าที่สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ในแต่ละประเด็น ซึ่งจะต้องเลือกผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) หรือประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ของประเด็นยุทธศาสตร์นั้นๆ การจัดทำห่วงโซ่มูลค่าประเด็นยุทธศาสตร์จะแสดงกิจกรรมหลัก (Primary Activities) และกิจกรรมสนับสนุน (Support Activities) เป็นการช่วยเพิ่มคุณค่าให้กับสินค้าหรือบริการ หรือลด แก้ไข ป้องกันปัญหาให้กับประเด็นปัญหาสำคัญที่เลือก โดยแต่ละกิจกรรมในแต่ละข้อต่อของห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) จะแสดงให้เห็นถึงคุณค่า หรือประโยชน์ให้กับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) หรือประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ของประเด็นยุทธศาสตร์ให้กับพื้นที่จังหวัด/กลุ่มจังหวัด

คำศัพท์/คำย่อ	ความหมาย
ปัจจัยสู่ความสำเร็จ (Critical Success Factor : CSF)	ปัจจัยที่สำคัญที่ต้องทำให้มีหรือเกิดขึ้น เพื่อให้บรรลุความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ หรือคือ เป็นการให้หลักการ แนวทาง หรือวิธีการที่องค์กรจะสามารถบรรลุวิสัยทัศน์ได้ แต่ละองค์กร จะมีปัจจัยสู่ความสำเร็จเป็นเป้าหมายหลัก ที่เป็นรูปธรรมในการเชื่อมโยงการปฏิบัติงาน ทุกระดับ ให้มุ่งไปในทิศทางเดียวกัน ทำให้เจ้าหน้าที่และผู้บริหารขององค์กรรู้ว่าต้องทำอะไรบ้างเพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ขององค์กรตอบสนองวิสัยทัศน์ หากปราศจากปัจจัยสู่ความสำเร็จแล้ว วิสัยทัศน์ขององค์กรจะไม่ได้มีการตอบสนองอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ปัจจัยสู่ความสำเร็จเป็นเสมือนเครื่องมือ หรือวิธีการฝึกการแยกแยะและวิเคราะห์ปัจจัยสำคัญที่จะเร่งดำเนินการให้ดีที่สุด เพื่อการบรรลุเป้าหมายการประกอบกิจการ ที่เหนือกว่าในกลุ่มอุตสาหกรรมนั้นๆ
ตัวชี้วัดความสำเร็จ (Key Performance Indicator : KPI)	ตัวชี้วัดผลสำเร็จของงาน หรือ ตัวบ่งชี้สมรรถนะหลัก หรือตัวชี้วัดผลงานหลัก เป็นเครื่องมือหนึ่ง ในการช่วยประเมินผลความสำเร็จขององค์กรได้ชัดเจนมากขึ้น ธุรกิจหลายแห่ง มีการกำหนดตัวชี้วัดผลงานตั้งแต่ระดับองค์กร และแตกลงมาสู่ระดับฝ่าย แผนก ซึ่งตัวชี้วัด เหล่านี้ มักจะเป็นเครื่องมือในการบอกว่าหน่วยงานนั้นๆ ทำงานได้ตามเป้าหมายหรือ ได้ตามมาตรฐานตัวชี้วัดผลงานที่กำหนดหรือไม่ ถ้าทำได้ก็หมายความว่าผลงาน ของหน่วยงานนั้นเป็นที่น่าพอใจ หรือมีผลงานที่ได้มาตรฐาน แต่สิ่งสำคัญที่ขาดไม่ได้เลย ก็คือ การที่หน่วยงานจะสามารถบรรลุผลตามตัวชี้วัดที่กำหนดได้นั้น พนักงานในหน่วยงาน จะต้องช่วยกันทำงานเพื่อให้หน่วยงานได้ผลสำเร็จของงานตามเป้าหมายที่กำหนด ดังนั้น พนักงานในหน่วยงานจึงจำเป็นต้องมีตัวชี้วัดผลงาน เพื่อเป็นเครื่องมือในการประเมินผลงาน ของพนักงานแต่ละคนว่า ทำงานขนาดไหนจึงจะได้มาตรฐานที่กำหนด หรือสำเร็จตาม เป้าหมาย

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยเริ่มมีการดำเนินงานเกี่ยวกับสถิติของประเทศมาประมาณ 100 ปี โดยมีสำนักงานสถิติแห่งชาติ (สสช.) ทำหน้าที่เป็นหน่วยสถิติกลางผลิตสถิติในทุกสาขา โดยส่วนใหญ่เป็นสถิติจากการสำรวจ นอกจากนั้นยังมีหน่วยงานภาครัฐจำนวนมากที่ผลิตสถิติจากระบบการรายงานงานทะเบียน โดยส่วนใหญ่เป็นสถิติที่เกี่ยวข้องกับภารกิจและการดำเนินงานของหน่วยงาน จนถึงปัจจุบันมีการผลิตสถิติในเกือบทุกสาขาโดยหน่วยงานภาครัฐจำนวนมาก แม้ว่าการผลิตสถิติภายใต้ระบบดังกล่าวมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แต่ก็เป็นการพัฒนาที่ไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เป็นการพัฒนาเพื่อตอบสนองประโยชน์ในการใช้งานของแต่ละหน่วยงานซึ่งมีข้อจำกัดด้านบุคลากร งบประมาณ ฯลฯ แตกต่างกันไป ส่งผลให้เกิดความเหลื่อมล้ำด้านมาตรฐานและคุณภาพของงานด้านสถิติ และในบางกรณีเกิดความซ้ำซ้อนและสิ้นเปลืองในการดำเนินงาน

แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย พ.ศ. 2554 - 2558 เป็นแผนแม่บทฉบับแรก นับตั้งแต่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. 2550 มีเป้าประสงค์ที่จะพัฒนาระบบสถิติของประเทศให้เข้มแข็งและก้าวหน้าอย่างเป็นระบบเพื่อให้สถิติเป็นฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศอย่างมีคุณภาพ และได้กำหนดวิสัยทัศน์ คือ “ประเทศไทยมีระบบสถิติที่ทุกหน่วยงานร่วมกันขับเคลื่อนเพื่อให้เกิดสถิติทางการที่ใช้ในการพัฒนาประเทศ” ยุทธศาสตร์ของแผนแม่บทระบบสถิติฯ ได้แก่

- การบริหารจัดการระบบสถิติอย่างมีประสิทธิภาพโดยมีเครื่องมือสำคัญ คือ แผนพัฒนาสถิติสาขาต่างๆ รวม 21 สาขา
- การพัฒนาสถิติให้มีมาตรฐานโดยมีเครื่องมือสำคัญ คือ แนวทางการปฏิบัติที่ดีสำหรับการผลิตสถิติ และการประเมินคุณภาพสถิติ
- การให้บริการสถิติอย่างทั่วถึงโดยมีเครื่องมือสำคัญคือระบบการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนสถิติระหว่างหน่วยงานต่างๆ

ทั้งนี้ หน่วยงานต่างๆ ผลิตสถิติจำนวนมากเพื่อตอบสนองการใช้ประโยชน์หลากหลายวัตถุประสงค์ แต่แผนแม่บทระบบสถิติฯ จะครอบคลุมการบริหารจัดการเฉพาะ “สถิติทางการ” ซึ่งเป็นสถิติที่มีความสำคัญจำเป็นอย่างยิ่งต่อการกำหนดนโยบายและติดตามสถานการณ์การพัฒนาระดับชาติ ระดับสาขา และระดับพื้นที่เท่านั้น โดยคณะกรรมการสถิติรายสาขา และพื้นที่จะทำหน้าที่เป็นกลไกสำคัญในการบริหารจัดการสถิติแต่ละสาขา และพื้นที่ ภายใต้กรอบนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบสถิติของประเทศ และรายงานความก้าวหน้าและปัญหาอุปสรรคต่อคณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย 3 ด้าน (ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

การปรับบริบทของการจัดองค์กร การจัดการกระบวนการ และการสร้างสมรรถนะให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่เพิ่มขึ้น จากบริบทเดิมที่กำหนดให้มีการดำเนินงานในระดับกระทรวง กรม นั้น รวมทั้งคณะรัฐมนตรีได้รับทราบแผนการดำเนินการโครงการแปลงแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทยสู่การปฏิบัติเชิงพื้นที่ของสำนักงานสถิติแห่งชาติเรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2554 อีกทั้งในปี พ.ศ. 2555 ได้มีการบูรณาการข้อมูลเพื่อการตัดสินใจในระดับพื้นที่

โดยนำร่องใน 10 จังหวัด (กำแพงเพชร นครสวรรค์ อุทัยธานี ลพบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง ชัยนาท พระนครศรีอยุธยา ปราจีนบุรี และนครนายก) ผลลัพธ์ที่ได้คือชุดข้อมูล (ผังสถิติทางการ) สำหรับผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) และในปี พ.ศ. 2556 ได้ขยายการดำเนินการในระดับกลุ่มจังหวัด โดยนำร่องใน 2 กลุ่มจังหวัดคือกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2 (ลพบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง ชัยนาท) ได้ผลลัพธ์คือชุดข้อมูล (ผังสถิติทางการ) สำหรับผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 (สกลนคร นครพนม มุกดาหาร) ได้ผลลัพธ์คือชุดข้อมูล (ผังสถิติทางการ) สำหรับกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ (Positioning) ของกลุ่มจังหวัดดังกล่าว

สำนักงานสถิติแห่งชาติพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การพัฒนาระบบสถิติเชิงพื้นที่รองรับการพัฒนาประเทศในระดับต่อไป ที่มีความต้องการหน่วยงานสนับสนุนด้านข้อมูลเพื่อการบริหารยุทธศาสตร์ระดับสูง และเป็นงานที่มีความสำคัญในการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ของประเทศสู่ยุทธศาสตร์เชิงพื้นที่ของจังหวัด สำนักงานฯ จึงได้จัดทำโครงการการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด (ยกเว้นกรุงเทพฯ) เป็นการต่อยอดผลการดำเนินงานที่ได้มีการดำเนินงานในปี พ.ศ. 2555 และปี พ.ศ. 2556 ที่ได้มีการพัฒนาชุดข้อมูลเพื่อการตัดสินใจจากประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ซึ่งมุ่งเน้นในมิติเศรษฐกิจ ทั้งนี้ในปี พ.ศ. 2557 จะมีการพัฒนาต่อยอดและขยายชุดข้อมูลเพื่อการตัดสินใจจากประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับพื้นที่ใน 3 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งชุดข้อมูลที่มีความเชื่อมโยงกับตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) จึงนับได้ว่าเป็นการพัฒนากระบวนการสารสนเทศที่เหมาะสมซึ่งได้จากการบูรณาการภารกิจในพื้นที่ (Area) ภารกิจประจำตามหน้าที่ (Function) และภารกิจตามวาระแห่งชาติ (Agenda) ซึ่งจะนำไปสู่การขับเคลื่อนประเทศบนฐานข้อมูลที่มีอยู่จริง เกิดการสร้างธรรมาภิบาลในการเข้าถึงข้อมูลเชิงยุทธศาสตร์ของประชาชน และก่อให้เกิดการใช้งบประมาณในการพัฒนาพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเกิดประสิทธิผลต่อการพัฒนาประเทศโดยรวม ดังนั้น จึงมีความจำเป็นในการเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากรด้านสถิติและสารสนเทศ การจัดทำยุทธศาสตร์จังหวัด การนำข้อมูล/สถิติไปใช้ประโยชน์ การบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วมในระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

ทั้งนี้ โครงการการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด ดำเนินการในรูปแบบของการมีส่วนร่วม และการบูรณาการของส่วนราชการที่เป็นหน่วยจัดเก็บข้อมูลในพื้นที่ คือ คณะกรรมการสถิติระดับพื้นที่ ซึ่งประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ หน่วยงานในจังหวัดที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการ สถิติจังหวัด หัวหน้ากลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด และหัวหน้ากลุ่มงานข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสารจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการร่วม ด้วยการกำหนดรูปแบบของชุดข้อมูลที่ได้จากกระบวนการทางสถิติและข้อมูลทะเบียนของหน่วยงานภาครัฐ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องพัฒนาบุคลากรด้านสถิติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปพร้อมๆ กัน รวมถึงการปฏิสัมพันธ์ระหว่างสำนักงานสถิติจังหวัดและหน่วยราชการในภูมิภาค ผ่านการให้คำปรึกษา และแนะนำ (Coaching) ของที่ปรึกษา และอบรมบุคลากรของสำนักงานสถิติจังหวัด 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด ให้สามารถบูรณาการข้อมูลสถิติและสารสนเทศในระดับพื้นที่ และตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) และวาระแห่งชาติ เพื่อการผลิตและการใช้ข้อมูลเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจอย่างเป็นระบบและเป็นประโยชน์ในการพัฒนาพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

โดยจังหวัดสมุทรสาคร ได้ดำเนินการศึกษาข้อมูลศักยภาพและประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัด เพื่อจัดทำผังสถิติทางการของข้อมูลที่สำคัญ จำเป็น และเพียงพอต่อการตัดสินใจในระดับพื้นที่ รวมทั้งมีความสอดคล้องกับตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) และวาระแห่งชาติ ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการเสร็จสมบูรณ์แล้ว จึงได้จัดทำแผนพัฒนาสถิติจังหวัดสมุทรสาครฉบับนี้ขึ้นเพื่อสรุปผลการดำเนินงาน และนำเสนอแนวทางการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลสำคัญในการพัฒนาพื้นที่ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1.2.1 เพื่อทบทวนข้อมูลสถิติและสารสนเทศในระดับพื้นที่ออกเป็น 21 สาขา (Sector) ตรวจสอบความมีอยู่ของข้อมูล (Verify Data) วิเคราะห์ข้อมูลสถิติที่ขาดหายแต่มีความสำคัญและจำเป็น (Data Gap Analysis) ที่ต้องใช้ในการจัดทำตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัด และตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ในด้านการสร้างความเป็นธรรมในสังคม การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ความเข้มแข็งของภาคเกษตร ความมั่นคงของอาหารและพลังงาน การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน การสร้างความเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน พร้อมทั้งกำหนดหน่วยงานที่จะต้องรับผิดชอบในการจัดทำข้อมูลที่ยังไม่มีหน่วยงานใดดำเนินการ และเชื่อมโยง/บูรณาการข้อมูลในระดับพื้นที่

1.2.2 เพื่อจัดทำชุดข้อมูลสถิติและสารสนเทศ (ผังสถิติทางการระดับจังหวัด) ที่สนับสนุนยุทธศาสตร์หลักของจังหวัด และจัดทำแผนพัฒนาสถิติระดับพื้นที่จังหวัดที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) รวมถึงวาระแห่งชาติ

1.2.3 เพื่อสร้างวัฒนธรรมการใช้ข้อมูลสถิติและสารสนเทศ สนับสนุนการตัดสินใจในระดับพื้นที่ ตลอดจนสร้างโอกาสการเข้าถึงข้อมูลยุทธศาสตร์เชิงพื้นที่ของประชาชน

1.2.4 เพื่อสร้างเครือข่ายการทำงานและสร้างความมีส่วนร่วมของหน่วยงานจัดเก็บข้อมูลในระดับพื้นที่

1.2.5 เพื่อพัฒนาบุคลากรด้านสถิติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้มีความเป็นมืออาชีพด้านข้อมูลสถิติและสารสนเทศ ที่สนับสนุนยุทธศาสตร์ในระดับพื้นที่ และมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการนำแผนพัฒนาสถิติระดับพื้นที่เข้าเป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนา 4 ปี และแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด

1.3 แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาสถิติระดับจังหวัด

การจัดทำแผนพัฒนาสถิติระดับจังหวัดในโครงการการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัดครั้งนี้ประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

1.3.1 ศึกษาทบทวนแผนพัฒนาจังหวัดด้านประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด เป้าประสงค์ และตัวชี้วัดของจังหวัด และศึกษาทบทวนแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ในด้านการสร้างความเป็นธรรมในสังคม การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ความเข้มแข็งภาคเกษตร ความมั่นคงของอาหารและพลังงาน การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน การสร้างความเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

1.3.2 วิเคราะห์ความสอดคล้องเชื่อมโยงระหว่างประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ตัวชี้วัดการพัฒนา กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.3.3 ปรับปรุงห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) จากแบบมาตรฐาน (Generic Value Chain : GVC) เป็นรูปแบบห่วงโซ่มูลค่าที่ครอบคลุมประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

1.3.4 กำหนดเป็นความหมายของสถิติทางการตำแหน่งยุทธศาสตร์/ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพของจังหวัดที่ได้ดำเนินการศึกษาในครั้งนี้

1.3.5 ทบทวนรายการสถิติทางการจากสำนักงานสถิติแห่งชาติทั้ง 21 สาขา และสรุปรวบรวมรายการข้อมูลสถิติของแต่ละห่วงโซ่มูลค่าเกี่ยวกับประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดที่มีการจัดทำในปัจจุบัน เพื่อจัดทำเป็นร่างผังรายการสถิติทางการ

1.3.6 ประชุมคณะทำงานในระดับจังหวัด เพื่อการจัดทำผังสถิติทางการระดับจังหวัดและแผนพัฒนาสถิติระดับพื้นที่ เพื่อคัดเลือกรายการสถิติทางการที่มีความสำคัญ จำเป็น และเพียงพอต่อการตัดสินใจให้เป็น “สถิติทางการ”

1.3.7 ศึกษาแนวทางการพัฒนาจังหวัดอัจฉริยะ (Smart Province) พร้อมวิเคราะห์ความสอดคล้องเชื่อมโยงของประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด ที่เลือกจัดทำผังรายการสถิติทางการที่สำคัญ จำเป็น และเพียงพอต่อการตัดสินใจ กับแนวทางการดำเนินการพัฒนาจังหวัดอัจฉริยะผ่าน 13 แผนงาน เพื่อเสริมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ของจังหวัด และจัดทำเป็นข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานในลำดับต่อไป

1.3.8 จัดทำ “ผังสถิติทางการ” ที่แสดงชื่อรายการสถิติ ตัวชี้วัด วิธีการจัดเก็บ ความถี่ในการจัดเก็บ รูปแบบการจัดเก็บและหน่วยงานรับผิดชอบ ทั้งนี้สถิติทางการในผังสถิติทางการบางรายการอาจจะยังไม่มีการผลิต หรือขาดหน่วยงานที่รับผิดชอบในปัจจุบัน ซึ่งจะต้องได้รับการพิจารณาเป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์การพัฒนาในลำดับต่อไป

1.3.9 สรุปข้อเสนอแนะการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลและเสนอแผนการพัฒนาในอนาคต

บทที่ 2

ศักยภาพ และประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

ในบทนี้ประกอบด้วยเนื้อหา 2 ส่วน คือ ส่วนที่หนึ่ง (ครอบคลุมเนื้อหาหัวข้อ 2.1 - 2.3) เป็นการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของจังหวัด ศักยภาพในด้านต่างๆ ที่สำคัญ และประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด โดยรวบรวมและศึกษาทบทวนข้อมูลจากแผนพัฒนาจังหวัดสมุทรสาครระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2558 - 2561)¹ และส่วนที่สอง (ครอบคลุมเนื้อหาหัวข้อ 2.4 และ 2.5) เป็นการวิเคราะห์ของทีมที่ปรึกษาเกี่ยวกับความสอดคล้องเชื่อมโยงของประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดฯ กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) และแนวทางการพัฒนาจังหวัดอัจฉริยะ (Smart Province) รวมไปถึงข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงาน

2.1 ข้อมูลพื้นฐานจังหวัด

จังหวัดสมุทรสาคร เป็นจังหวัดชายทะเล ตั้งอยู่ริมแม่น้ำท่าจีนในเขตพื้นที่ตอนล่างของภาคกลางของประเทศไทย เป็นจังหวัดปริมณฑล ห่างจากกรุงเทพมหานครตามระยะทางรถไฟสายวงเวียนใหญ่ - มหาชัย ประมาณ 30.1 กิโลเมตร มีขนาดพื้นที่ 872.347 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 545,216 ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองสมุทรสาคร อำเภอกะทู้มแบน อำเภอบ้านแพ้ว

ลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่มชายฝั่งทะเลสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 1.00 - 2.00 เมตร มีแม่น้ำท่าจีนไหลผ่านตอนกลางจังหวัดไหลคดเคี้ยวตามแนวเหนือใต้ลงสู่อ่าวไทยที่อำเภอมืองสมุทรสาครระยะทางยาวประมาณ 70 กิโลเมตร พื้นที่ตอนบนในเขตอำเภอบ้านแพ้วและอำเภอกะทู้มแบนมีความอุดมสมบูรณ์ของดินและมีโครงข่ายแม่น้ำลำคลองเชื่อมโยงถึงกันกระจายอยู่ทั่วพื้นที่กว่า 170 สาย จึงเหมาะที่จะทำการเพาะปลูกพืชนาชนิดและบางส่วนเป็นย่านธุรกิจอุตสาหกรรมและที่อยู่อาศัยพื้นที่ตอนล่างของจังหวัดในเขตอำเภอมืองสมุทรสาครอยู่ติดชายฝั่งทะเลยาว 41.8 กิโลเมตร จึงเหมาะที่จะประกอบอาชีพประมงทะเลเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งและทำนาเกลือ ส่วนที่อยู่ถัดไปมีการพัฒนาพื้นที่ขุดคลอง เพื่อนำน้ำจืดมาทำการเพาะปลูกพืชนาชนิด เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด บางส่วนเป็นย่านธุรกิจ อุตสาหกรรม และที่อยู่อาศัย รองรับการพัฒนาจากเมืองหลวงกรุงเทพมหานคร

2.2 ศักยภาพสำคัญของจังหวัด

2.2.1 ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product: GPP) ในปี พ.ศ. 2554 มีมูลค่า 315,381 ล้านบาท เป็นภาคเกษตรกรรม 15,829 ล้านบาท และภาคอุตสาหกรรม 223,938 ล้านบาท ประชากรมีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี (GPP Per Capita) เท่ากับ 541,155 บาท สาขาหลักที่มีมูลค่าสูงที่สุด ได้แก่ สาขาการผลิตอุตสาหกรรม 223,938 ล้านบาท รองลงมา ได้แก่ สาขาการขนส่ง การขายปลีก และการซ่อมแซมยานยนต์ฯ 37,165 ล้านบาท โดยมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นระหว่างปี 2551 - 2554 เฉลี่ยร้อยละ 4.5 ต่อปี

¹ รายงานแผนพัฒนาจังหวัดสมุทรสาครระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2558 - 2561), ฉบับนำเสนอสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556

ตารางที่ 1 : ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสมุทรสาคร ปี พ.ศ. 2551 - 2554 (ณ ราคาประจำปี)

หน่วย : ล้านบาท

	พ.ศ. 2551	พ.ศ. 2552	พ.ศ. 2553	พ.ศ. 2554
ภาคการเกษตร	14,889	15,622	16,451	15,829
เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	2,693	2,707	2,097	1,979
การประมง	12,196	12,915	14,354	13,850
ภาคนอกการเกษตร	254,289	251,482	287,428	299,552
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	230	411	405	465
อุตสาหกรรม	189,980	186,161	214,876	223,938
การไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา	6,728	7,858	8,328	8,247
การก่อสร้าง	4,110	3,619	4,819	4,610
การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์	31,509	30,763	35,596	37,165
ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน	523	525	571	579
โรงแรมและภัตตาคาร	4,190	4,277	4,012	4,452
การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม ตัวกลางทางการเงิน	4,088	4,072	4,288	4,730
บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทาง ธุรกิจ	4,465	4,789	5,741	6,026
การบริหารราชการแผ่นดินและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	3,605	3,939	3,656	3,742
การศึกษา	1,671	1,683	1,738	1,525
การศึกษาการบริการด้านสุขภาพและงานสังคม สงเคราะห์	1,823	2,089	2,106	2,773
การให้บริการชุมชน สังคม และบริการส่วนบุคคลอื่นๆ	1,322	1,239	1,247	1,250
ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	47	57	47	49
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP)	269,178	267,104	303,878	315,381
มูลค่าผลิตภัณฑ์เฉลี่ยต่อคน (บาท)	475,757	454,837	524,956	541,155
ประชากร (1,000 คน)	566	587	579	583

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) (อ้างอิงใน แผนพัฒนาจังหวัด
สมุทรสาครระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2558 - 2561), ฉบับนำเสนอสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556, ส่วนที่ 1 หน้า 5)

2.2.2 ศักยภาพด้านการเกษตร²

จังหวัดสมุทรสาคร มีพื้นที่ตอนล่างติดทะเลอ่าวไทย จึงได้รับอิทธิพลจากลมบก
ลมทะเล รวมทั้งลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ ทำให้มีภูมิอากาศที่ไม่ร้อนมากนัก และมีความชุ่มชื้น
เนื่องจากมีฝนตกตามฤดูกาล และไม่มีภัยธรรมชาติที่รุนแรง ประกอบกับสภาพพื้นที่เป็นพื้นที่ราบลุ่ม
มีแม่น้ำท่าจีนไหลผ่านตอนกลางพื้นที่ มีโครงข่ายแม่น้ำ ลำคลองที่เชื่อมโยงถึงกันกระจายอยู่ทั่วพื้นที่
มีระบบชลประทานที่ดี รวมทั้งความอุดมสมบูรณ์ของดิน ทำให้พื้นที่ในเขตอำเภอบ้านแพ้ว และพื้นที่
บางส่วนของอำเภอเมืองสมุทรสาคร และอำเภอกะห้มีแบน มีความเหมาะสมต่อการทำการเกษตรกรรม

² แผนพัฒนาจังหวัดสมุทรสาครระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2558 - 2561), ฉบับนำเสนอสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556, ส่วนที่ 1 หน้า 6 - 7 และ
ส่วนที่ 2 หน้า 4

ในปี พ.ศ. 2554 จังหวัดสมุทรสาครมีพื้นที่เพาะปลูก 95,238 ไร่ จำนวน ครั้วเรือนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนตามทะเบียนเกษตรกร 10,265 ครั้วเรือน มูลค่าผลผลิตจากการ เพาะปลูก 6,154 ล้านบาท

ตารางที่ 2 : ข้อมูลพื้นฐานการเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ปี พ.ศ. 2554

ข้อมูล	จังหวัด	เมืองสมุทรสาคร	กระทุ่มแบน	บ้านแพ้ว
พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	545,216	307,525	84,547	153,144
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	95,238	5,776	19,845	69,617
ประชากรทั้งสิ้น (ราย)	491,887	243,866	154,985	93,036
ครั้วเรือนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนตามทะเบียนเกษตรกร (ครั้วเรือน)	10,265	2,503	2,349	5,413

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร (อ้างอิงใน แผนพัฒนาจังหวัดสมุทรสาครระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2558 - 2561), ฉบับนำเสนอสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556, ส่วนที่ 1 หน้า 6)

การปลูกข้าวของจังหวัดจะมีทั้งนาปีและนาปรังหมุนเวียนกันไป นอกจากนี้ยังมีการปลูกไม้ดอกไม้ประดับโดยเฉพาะกล้วยไม้ ส่วนใหญ่เป็นกล้วยไม้ตัดดอก เกษตรกรมีความรู้ระดับปานกลางถึงความรู้สูง มีความพยายามพัฒนาและยอมรับข่าวสารเทคโนโลยีใหม่ๆ จึงทำให้ผลผลิตทางการเกษตรมีปริมาณมากและคุณภาพสูงเป็นที่ต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดสมุทรสาคร ได้แก่

1) กล้วยไม้ เป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญระดับประเทศ พื้นที่เพาะเลี้ยงกล้วยไม้ของจังหวัดสมุทรสาคร เป็นอันดับที่สองของประเทศ รองจากจังหวัดนครปฐม สามารถทำรายได้ให้จังหวัดปีละประมาณ 1,000 ล้านบาท โดยในปี พ.ศ. 2553 - 2554 จังหวัดสมุทรสาครมีพื้นที่เพาะเลี้ยงกล้วยไม้ 4,850 ไร่ มีมูลค่าผลผลิต 1,934 ล้านบาท

2) มะนาว เป็นพืชเศรษฐกิจอีกชนิดหนึ่งที่ทำได้ให้แก่จังหวัด ในปี พ.ศ. 2553 - 2554 มีพื้นที่เพาะปลูกมะนาวประมาณ 11,996 ไร่ มูลค่าผลผลิต 1,076 ล้านบาท

3) เกลือ จังหวัดสมุทรสาครมีพื้นที่ทำนาเกลือ พื้นที่ 12,572 ไร่ จำนวน ครั้วเรือนเกษตรกรที่ทำนาเกลือ รวม 242 ครั้วเรือน แหล่งผลิตที่สำคัญที่สุดอยู่ในเขตอำเภอเมืองสมุทรสาคร ได้แก่ ตำบลบางหญ้าแพรก ตำบลกลางหลวง ตำบลบางโทรัด ตำบลนาโคก ตำบลบางกระเจ้า

ด้านการปศุสัตว์ จังหวัดสมุทรสาคร มีศักยภาพเหมาะสมต่อการปศุสัตว์ เนื่องจากมีแหล่งอาหารสัตว์และแหล่งน้ำที่อุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติ ประกอบกับมีโครงข่ายการคมนาคมที่สะดวก แต่เนื่องจากการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม ทำให้ประชาชนหันไปทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมมากขึ้น ถึงแม้ว่าการปศุสัตว์จะได้รับการส่งเสริมจากทางราชการให้เป็นอาชีพเสริมอีกอย่างหนึ่งก็ตาม ส่วนใหญ่การเลี้ยงสัตว์ของจังหวัดสมุทรสาคร จะเป็นการเลี้ยงสัตว์ขนาดเล็ก เช่น สุกร ไก่ และเป็ด

นอกจากนี้จังหวัดสมุทรสาครมีความโดดเด่นด้านการประมง โดยจังหวัดมีชายฝั่งทะเลยาว 41.8 กิโลเมตร เป็นศูนย์กลางในการจำหน่ายสินค้าสัตว์น้ำโดยมีแหล่งรวบรวมที่สำคัญ ได้แก่ สะพานปลาเทศบาล สะพานปลาสมุทรสาคร ตลาดทะเลไทย ตลาดกุ้ง มีกิจการประมง 3 ชนิด ได้แก่ การทำการประมงทะเล การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และอุตสาหกรรมต่อเนื่องการประมง

การทำประมงทะเล ได้แก่ ประมงพื้นบ้าน เช่น ผลผลิตการจับเคยจากธรรมชาติ 5,000 ตัน/ปี มีปริมาณการจับหอยพิม รวม 900 ตัน/ปี การทำประมงพาณิชย์ มีเรือประมงพาณิชย์ขึ้นทะเบียนสำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาครจำนวน 624 ลำ มีปริมาณการจับประมาณ 810,562.71 ตัน/ปี การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง เช่น การทำฟาร์มเลี้ยงกุ้ง พื้นที่ประมาณ 29,404.1 ไร่ ผลผลิตต่อปีประมาณ 15,634 ตัน การทำฟาร์มเลี้ยงหอยทะเลพื้นที่ 9,098 ไร่ ผลผลิตต่อปีประมาณ 8,338 ตัน การทำฟาร์มเลี้ยงปลาน้ำกร่อยพื้นที่ 1,769 ไร่ ผลผลิตต่อปีประมาณ 79 ตัน การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดพื้นที่เลี้ยงรวม 29,744 ไร่ ชนิดที่นิยมเลี้ยง ได้แก่ ปลาดุก ปลานิล ปลาสร้อย ผลผลิตต่อปีประมาณ 20,829 ตัน พื้นที่เลี้ยงอยู่ในเขตอำเภอบ้านแพ้วและอำเภอเมือง จำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดทั้งหมดที่ขึ้นทะเบียนกับสำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาครจำนวน 1,449 รายอุตสาหกรรมต่อเนื่องการประมง ได้แก่ แพพ้อค้าคนกลาง/ผู้รวบรวม 320 ราย สถานประกอบการแปรรูปเบื้องต้น 129 ราย สถานประกอบการห้องเย็น 39 ราย สถานประกอบการแปรรูปพื้นเมือง 14 ราย สถานประกอบการแปรรูปสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์ 106 ราย สถานประกอบการนำเข้า - ส่งออก สัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์ 246 ราย สถานประกอบการผลิตอาหารสัตว์น้ำ 14 ราย

2.2.3 ศักยภาพด้านอุตสาหกรรม³

จังหวัดสมุทรสาคร เป็นจังหวัดที่มีศักยภาพเอื้อต่อการประกอบธุรกิจอุตสาหกรรม เนื่องจากอยู่ในเขตปริมณฑลกรุงเทพมหานคร มีการคมนาคมขนส่งที่สะดวกและรวดเร็ว ประกอบกับมีโครงสร้างพื้นฐานและปัจจัยการผลิตที่เหมาะสม ต่อการลงทุนจึงมีผู้ประกอบการด้านธุรกิจอุตสาหกรรมให้ความสนใจมาลงทุน ตั้งโรงงานอุตสาหกรรมในเขตจังหวัดสมุทรสาครเป็นจำนวนมาก ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2512 โรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดสมุทรสาครมีการจดทะเบียนโรงงานรวมทั้งสิ้น 5,399 ราย เงินลงทุน 522,575 ล้านบาท

ตารางที่ 3 : จำนวนโรงงานที่ตั้งอยู่ในจังหวัดสมุทรสาคร แยกตามอำเภอ ในปี พ.ศ. 2555

อำเภอ	จำนวนโรงงาน (แห่ง)	เงินทุน (ล้านบาท)	ลูกจ้าง (คน)	เครื่องจักร (แรงม้า)
เมืองสมุทรสาคร	2,991	403,910,517,512	243,413	3,453,338.68
กระทุ่มแบน	2,282	115,943,429,235	148,762	2,884,870.67
บ้านแพ้ว	126	2,721,535,172	3,604	94,891.59
รวม	5,399	522,575,481,919	395,779	6,433,100.94

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรสาคร (อ้างอิงใน แผนพัฒนาจังหวัดสมุทรสาครระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2558 - 2561), ฉบับนำเสนอสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556, ส่วนที่ 1 หน้า 6)

³ แผนพัฒนาจังหวัดสมุทรสาครระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2558 - 2561), ฉบับนำเสนอสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556, ส่วนที่ 1 หน้า 5

2.2.4 ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวและบริการ⁴

จังหวัดสมุทรสาคร มีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ซึ่งมีความสำคัญทั้งประเภทธรรมชาติ สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ และศาสนสถาน ตลอดจนศิลปวัฒนธรรมประเพณี จังหวัดสมุทรสาครมีสถานที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดสมุทรสาคร ได้แก่ สถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ เช่น บ้านศิลาสุวรรณ ปล่องเหล็กม อุทยานประวัติศาสตร์พันท้ายนรสิงห์ วัดท่าไม้ วัดนางสาว วัดบางปลา วัดป่าชัยรังสี วัดสุทิวาธรรมารามหรือวัดช่องลม วัดโกรกกราก วัดโคกขาม วัดใหญ่จอมปราสาท สถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เช่น ตลาดบางแพ้ว ตลาดมหาชัย ท่าเรือเทศบาล หมู่บ้านเบญจรงค์ดอนไก่ดี สถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เช่น พื้นที่ศึกษาธรรมชาติป่าชายเลนอ่าวมหาชัย คลองโคกขาม ฯลฯ เป็นต้น

จำนวนผู้มาเยี่ยมเยือนจังหวัดสมุทรสาครในปี พ.ศ. 2554 มีจำนวน 818,780 คน ส่วนใหญ่เป็นชาวไทยและมีรายได้จากการท่องเที่ยวเท่ากับ 952 ล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2553 ทั้งนี้ จากสถานประกอบการที่พักแรมมีจำนวนห้องรวม 1,947 ห้อง ซึ่งมีอัตราการเข้าพักเฉลี่ยเพียง 1 วัน และมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (บาท/คน/วัน) เท่ากับ 818 บาท

ตารางที่ 4 : รายได้ จำนวนนักท่องเที่ยว และผู้เยี่ยมเยือนของจังหวัดสมุทรสาครระหว่างปี พ.ศ. 2552 - 2554

รายการ	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554
จำนวนผู้เยี่ยมเยือน	514,708	448,332	818,780
ชาวไทย	514,708	448,332	816,611
ชาวต่างประเทศ	-	-	2,169
จำนวนนักท่องเที่ยว	233,194	184,342	351,298
ชาวไทย	233,194	184,342	349,573
ชาวต่างประเทศ	-	-	1,725
จำนวนนักท่องเที่ยว	281,514	263,990	467,482
ชาวไทย	281,514	263,990	467,038
ชาวต่างประเทศ	-	-	444
ระยะเวลาพำนักรเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว (วัน)	1.49	1.59	1.98
ชาวไทย	1.49	1.59	1.98
ชาวต่างประเทศ	-	-	2.00
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (บาท/คน/วัน)			
ผู้เยี่ยมเยือน	697	722	818
ชาวไทย	697	722	816
ชาวต่างประเทศ	-	-	1,573
นักท่องเที่ยว	630	665	866
ชาวไทย	630	665	862
ชาวต่างประเทศ	-	-	1,658

⁴ แผนพัฒนาจังหวัดสมุทรสาครระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2558 - 2561), ฉบับนำเสนอสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556, ส่วนที่ 1 หน้า 14

ตารางที่ 4 : รายได้ จำนวนนักท่องเที่ยว และผู้เยี่ยมเยือนของจังหวัดสมุทรสาครระหว่างปี พ.ศ. 2552 - 2554 (ต่อ)

รายการ	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554
นักท่องเที่ยว	781	785	748
ชาวไทย	781	785	748
ชาวต่างประเทศ	-	-	911
รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)			
ผู้เยี่ยมเยือน	439	403	952
ชาวไทย	439	403	946
ชาวต่างประเทศ	-	-	6
สถานประกอบการที่พักแรม			
จำนวนห้อง	857	835	1,947
อัตราการเข้าพัก (%)	27.89	25.27	20.55
จำนวนผู้เข้าพักแรม	191,614	152,450	291,673
ชาวไทย	191,614	152,450	289,948
ชาวต่างประเทศ	-	-	1,725

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

หมายเหตุ : (-) หมายถึง ไม่มีข้อมูล หรือข้อมูลมีค่าเป็น 0

2.2.5 ศักยภาพด้านด้านสังคม และคุณภาพชีวิต

2.2.5.1 ประชากรและแรงงาน⁵

จังหวัดสมุทรสาครมีสภาพสังคมแบบกึ่งชนบทกึ่งเมือง ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตเมืองส่วนใหญ่จะตั้งบ้านเรือนกระจุกตัวอยู่ริมถนนสายหลักและสายรองมีลักษณะครอบครัวเดี่ยว ส่วนในชนบทการตั้งบ้านเรือนจะกระจายไปตามริมแม่น้ำลำคลองประชากรส่วนใหญ่เป็นคนไทยเชื้อสายจีนและเชื้อสายรามัญ จากฐานข้อมูลการทะเบียน ของที่ทำการปกครองจังหวัดสมุทรสาครพบว่า ในปี พ.ศ. 2556 มีจำนวนประชากรรวมทั้งสิ้น 516,392 คน ความหนาแน่นประชากร 591 คน/ตารางกิโลเมตร

ในไตรมาส 1/2556 มีกลุ่มผู้มีงานทำมีจำนวนทั้งสิ้น 353,766 คน แบ่งออกเป็นกลุ่มต่างๆ ตามสถานภาพการทำงานแล้ว พบว่าผู้มีงานทำส่วนใหญ่เป็นกลุ่มลูกจ้างเอกชนมากที่สุด จำนวนรวมทั้งสิ้น 239,141 คน (ร้อยละ 68) รองลงมา ได้แก่ กลุ่มผู้ทำงานส่วนตัว 58,309 คน (ร้อยละ 16) กลุ่มผู้ช่วยธุรกิจครอบครัว 29,188 คน (ร้อยละ 8) และลูกจ้างรัฐบาล 13,185 คน (ร้อยละ 4) ตามลำดับ ส่วนผู้มีงานทำที่มีสถานภาพเป็นนายจ้างมีจำนวน 13,943 คน (ร้อยละ 4)

⁵ แผนพัฒนาจังหวัดสมุทรสาครระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2558 - 2561), ฉบับนำส่งสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556, ส่วนที่ 2 หน้า 5 - 9

ตารางที่ 5 : ผู้มีงานทำจำแนกตามเพศและสถานภาพการทำงานของจังหวัดสมุทรสาคร ไตรมาส 1/2556

สถานภาพการทำงาน	ไตรมาส 1/2556		
	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)
นายจ้าง	10,696	3,247	13,943
ลูกจ้างรัฐบาล	5,483	7,702	13,185
ลูกจ้างเอกชน	123,463	115,678	239,141
ทำงานส่วนตัว	36,594	21,715	58,309
ช่วยธุรกิจครอบครัว	8,048	21,140	29,188
การรวมกลุ่ม	-	-	-
รวม	184,284	169,482	353,766

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดสมุทรสาคร

หมายเหตุ : (-) หมายถึง ไม่มีข้อมูล หรือข้อมูลมีค่าเป็น 0

ทั้งนี้ หากจำแนกผู้มีงานทำเป็นรายอุตสาหกรรมจะพบว่า มีผู้ทำงานในภาคเกษตรรวม 22,891 คน (คิดเป็นร้อยละ 6.47 ของผู้มีงานทำทั้งหมด) ในขณะที่นอกภาคเกษตรนั้น มีผู้ทำงานทั้งสิ้น 330,875 คน (ร้อยละ 93.53 ของผู้มีงานทำทั้งหมด) เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายสาขาย่อย พบว่าสาขาที่มีผู้ทำงานมากที่สุดในไตรมาส 1/2556 ได้แก่ สาขาการผลิต โดยมีผู้ทำงานรวมทั้งสิ้น 194,659 คน (ร้อยละ 55.02 ของจำนวนผู้มีงานทำทั้งหมด) รองลงมา ได้แก่ สาขาขายส่ง ขายปลีกฯ 57,089 คน (ร้อยละ 16.14) สาขาเกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง 22,891 คน (ร้อยละ 6.47) สาขาโรงแรมและภัตตาคาร 21,181 คน (ร้อยละ 5.99) และสาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม 13,500 คน (ร้อยละ 3.82) ตามลำดับ

ด้านแรงงาน จังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งเป็นแหล่งประมงสำคัญของประเทศ มีแรงงานต่างด้าว โดยเฉพาะชาวพม่าหลังไหลเข้ามาทำงาน และกลายเป็น "ประชากรแฝง" เกือบเท่าๆ กับประชากรทั้งจังหวัด ด้วยปริมาณประชากรแฝงจำนวนมาก จึงก่อให้เกิดปัญหาตามมามากมาย ทั้งปัญหาสังคมและอาชญากรรม เช่น ยาเสพติด และการทะเลาะวิวาท ฯลฯ ส่งผลต่อ "ปัญหาความมั่นคง" ซึ่งอาจจะเป็นปัญหาใหญ่ในอนาคต จังหวัดได้ประมวลข้อมูล ปัญหา และแนวทางแก้ไข เสนอรัฐบาลและคณะกรรมการบริหารแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง (กบร.) เพื่อกลั่นกรองนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว

ตารางที่ 6 : ผู้มีงานทำจำแนกตามเพศและรายอุตสาหกรรม ไตรมาส 1/2556

หน่วย : คน

อุตสาหกรรม	ไตรมาส 1/2556		
	ชาย	หญิง	รวม
ภาคเกษตรกรรม	12,875	10,016	22,891
1. เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	12,875	10,016	22,891
นอกภาคเกษตรกรรม	171,410	159,465	330,875
2. การทำเหมืองแร่ และเหมืองหิน	-	-	-
3. การผลิต	97,579	97,080	194,659
4. การไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา	200	-	200
5. การจัดหาน้ำ บำบัดน้ำเสีย	-	-	-

ตารางที่ 6 : ผู้มีงานทำจำแนกตามเพศและรายอุตสาหกรรม ไตรมาส 1/2556 (ต่อ)

หน่วย : คน

อุตสาหกรรม	ไตรมาส 1/2556		
	ชาย	หญิง	รวม
6. การก่อสร้าง	9,090	2,906	11,996
7. การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน	28,945	28,144	57,089
8. การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม	11,885	1,615	13,500
9. โรงแรม และภัตตาคาร	8,628	12,553	21,181
10. ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	934	-	934
11. กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย	930	661	1,591
12. กิจกรรมด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และกิจกรรมทางธุรกิจ	633	170	803
13. กิจกรรมทางวิชาชีพและเทคนิค	1,209	-	1,209
14. การบริหารและการสนับสนุน	3,418	442	3,860
15. การบริหารราชการและป้องกันประเทศ	2,625	4,759	7,384
16. การศึกษา	2,172	3,046	5,218
17. งานด้านสุขภาพ และงานสังคมสงเคราะห์	408	2,777	3,185
18. กิจกรรมศิลปะความบันเทิงนันทนาการ	723	727	1,450
19. กิจกรรมบริการอื่นๆ	1,655	3,857	5,512
20. ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	376	728	1,104
21. องค์การระหว่างประเทศและองค์การต่างประเทศอื่นๆ และสมาชิก	-	-	-
22. ไม่ทราบ	-	-	-
รวม	184,285	169,481	353,766

ที่มา : สำนักงานแรงงานจังหวัดสมุทรสาคร

หมายเหตุ : (-) หมายถึง ไม่มีข้อมูล หรือข้อมูลมีค่าเป็น 0

สถานการณ์แรงงานต่างด้าวในระดับจังหวัด พบว่าในปี พ.ศ. 2553 จังหวัดสมุทรสาคร มีจำนวนแรงงานต่างด้าวมากที่สุดในประเทศไทย คือ มีจำนวน 342,800 คน (ข้อมูลจากการสำรวจพื้นที่และสอบถามข้อเท็จจริงในประเด็นปัญหาแรงงานต่างด้าวในพื้นที่ ข้อมูลยอดแรงงานต่างด้าวในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2553 : สถาบันพระปกเกล้า) โดยมีแรงงานต่างด้าวที่ขึ้นทะเบียนในปี พ.ศ. 2522 จำนวน 166,724 คน และอีกกว่า 100,000 คน เป็นแรงงานต่างด้าวที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียน จากจำนวนนี้ยังไม่ได้รวมถึงบุตรและผู้ติดตามอีกเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะเด็กต่างด้าวที่เกิดในจังหวัด แรงงานต่างด้าวจำนวนมากอยู่โดยผิดกฎหมาย เปลี่ยนอาชีพ เปลี่ยนนายจ้างตลอดเวลา แต่ถึงกระนั้นก็ยังมีความเสี่ยงด้านขาดแคลนทั้งปริมาณและคุณภาพโดยเฉพาะแรงงานสำหรับกิจการประมงต่างๆ

ปัญหาแรงงานต่างด้าว ทั้งในระบบและนอกระบบที่ก่อให้เกิดผลกระทบกับการอยู่ร่วมกันกับคนไทยในพื้นที่ เกิดทัศนคติซึ่งกันและกัน เพราะรู้สึกว่าคุณภาพแรงงานต่างด้าวแย่งชิงการใช้ทรัพยากรไป เช่น แนวปฏิบัติด้านการประกันสุขภาพได้เปิดกว้างให้กับแรงงานข้ามชาติและครอบครัวที่ไม่มีเอกสารใดๆ ทำให้เข้าถึงบริการสุขภาพได้มากขึ้น โดยให้แต่ละโรงพยาบาลพิจารณาตามความเหมาะสม นอกจากนี้ ยังมีปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษจากความเสื่อมโทรมของชุมชนที่อยู่อาศัยของแรงงานต่างด้าว

ประเด็นปัญหาแรงงานเหล่านี้ส่งผลต่อต้นทุนการผลิตด้านประมงและสาขาอื่นๆ อย่างมากและยังส่งผลการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในสังคมของประชาชนในพื้นที่กับแรงงานต่างด้าวอีกด้วย ประกอบกับเมื่อมีการเปิดเสรีทางการค้ากับกลุ่มประเทศอาเซียนแล้ว ก็จะมีการไหลบ่าของแรงงานต่างด้าวทั้งในระบบและนอกระบบมากมาย หากจังหวัดไม่มีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบในทางเชิงรุกมากกว่าเชิงรับอย่างเร่งด่วนแล้วย่อมจะก่อให้เกิดปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างใหญ่หลวงต่อจังหวัดสมุทรสาครในอนาคต

2.2.5.2 การสาธารณสุข⁶

จากแผนพัฒนาด้านสุขภาพระดับจังหวัด ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2549 - 2551) จังหวัดสมุทรสาคร ระบุว่า จังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจสูง เป็นเมืองที่มีธุรกิจด้านประมงครบวงจรที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย มีความหลากหลายของอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ และยังมีเกษตรที่มีพืชผัก ผลไม้ และดอกไม้ ทั้งเพื่อการส่งออกและบริโภคภายในประเทศ มีรายได้ติดอันดับ 1 ใน 10 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด เป็นโอกาสของจังหวัด ในขณะที่ภาวะความยากของจังหวัด เกิดจากกลไกที่ผลักดันให้เกิดชุมชนเมือง มีประชาชนเคลื่อนย้ายจำนวนมากมาอยู่ในภาคธุรกิจประมงและอุตสาหกรรม ซึ่งมีข้อมูลที่ไม่เป็นทางการ ในการสรุปจำนวนประชากรเคลื่อนย้ายที่มีการประกันตน ประมาณ 300,000 คน ที่มีทะเบียนบ้าน จากจังหวัดอื่น ไม่รวมครอบครัว ที่ติดตามรวมทั้งมีประชากรแรงงานต่างด้าว คาดว่ามีถึง ประมาณ 200,000 คน เช่นกัน ทำให้ความต้องการบริการด้านสุขภาพเน้นหนักในเรื่องวิถีชีวิตที่ไม่ปกติ ในเรื่องสภาพแวดล้อมพบโรคระบบทางเดินอาหารเป็นสาเหตุให้นอนโรงพยาบาลมากที่สุด และเป็นอันดับ 1 ของโรคที่เฝ้าระวังทางระบาด นอกจากนี้ยังพบว่าโรคที่เป็นสาเหตุการตายอันดับต้น ได้แก่ เนื้องอก (รวมมะเร็ง) โรคติดเชื้อและปรสิตบางชนิด โรคระบบไหลเวียนเลือด โรคระบบหายใจ เป็นต้น ส่วนปัญหาสุขภาพจากแรงงานต่างด้าวที่เคลื่อนย้ายมาอยู่ในภาคธุรกิจประมง จากการศึกษาขององค์กรเอกชนพบว่า มีปัญหาการเข้าถึงบริการสุขภาพ

โรคเอดส์เป็นปัญหาระดับชาติ ซึ่งส่งผลกระทบต่อจังหวัดสมุทรสาคร โดยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531 - 2546 มีผู้ป่วยโรคเอดส์ในจังหวัด รวมทั้งสิ้น 2,565 คน เสียชีวิตแล้ว 657 คน อัตราป่วยเท่ากับ 588.85 ต่อแสนประชากร อำเภอเมืองสมุทรสาครเป็นอำเภอที่มีอัตราป่วยของผู้ป่วยโรคเอดส์สูงสุด (746.81 ต่อแสนประชากร) จังหวัดสมุทรสาครได้แก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยได้แต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ของจังหวัด ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดเป็นเลขานุการ โดยมีเป้าหมายเพื่อลดอัตราความชุกของการติดเชื้อเอดส์ในประชากรวัยเจริญพันธุ์ให้เหลือไม่เกินร้อยละ 1 ผู้ติดเชื้อ/ผู้ป่วยเอดส์ และผู้ได้รับผลกระทบจากปัญหาเอดส์อย่างน้อยร้อยละ 80 ได้รับการดูแลอย่างเหมาะสม และเป็นธรรม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรชุมชนทุกแห่ง มีแผนงานดำเนินการป้องกัน และแก้ไขปัญหาเอดส์อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง

2.2.5.3 ปัญหายาเสพติด⁷

จังหวัดสมุทรสาคร มีปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดอยู่ในระดับปานกลางและแพร่ระบาดอยู่ทั่วไป ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าวมีแนวโน้มจะขยายตัวรวดเร็วทั้งในเขตเมืองและชนบท ในการแก้ไขปัญหา จังหวัดได้จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดระดับจังหวัด อำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีการจัดตั้งผู้เฝ้าระวังของทุกชุมชน/หมู่บ้านที่เรียกว่า

⁶ แผนพัฒนาจังหวัดสมุทรสาครระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2558 - 2561), ฉบับนำส่งสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556, ส่วนที่ 2 หน้า 10

⁷ แผนพัฒนาจังหวัดสมุทรสาครระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2558 - 2561), ฉบับนำส่งสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556, ส่วนที่ 2 หน้า 17

“25 ตาสับปะรด” เป็นผู้ประสานพลังแผ่นดิน รับผิดชอบ 1:10 หรือ 1:15 หลังคาเรือน มีหน้าที่แบบบูรณาการ ทั้งการเฝ้าระวังยาเสพติด โรคไข้หวัดนก โรคระบาด การประชาสัมพันธ์ การเฝ้าระวังเรื่องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การรณรงค์การเลือกตั้ง ประการสำคัญคอยสอดส่องดูแลคนแปลกหน้า แจ้งเบาะแสและรายงานให้เจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นประจำทุกวัน ทั้งนี้ เพื่อให้รักบ้านรักหมู่บ้าน/ชุมชน ให้เกิดความสงบเรียบร้อยและอยู่ดีมีสุข ด้วยการดำเนินการต่อเนื่องและจริงจัง และมีการปราบปรามทำให้สามารถจับกุมผู้ค้า ผู้เสพ จับกุมทำลายระบบเครือข่ายผู้ค้ายาเสพติดได้ ยึดทรัพย์และจับกุมผู้ครอบครองได้จำนวนมาก ปีงบประมาณ 2554 จังหวัดสมุทรสาครมีผลการจับกุมคดียาเสพติดทั้งสิ้น 5,074 คดี

2.2.6 ศักยภาพด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.2.6.1 ทรัพยากรป่าไม้⁸

จังหวัดสมุทรสาคร มีป่าสงวนแห่งชาติจำนวน 2 ป่า คือ ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าอ่าวมหาชัยฝั่งตะวันออกอยู่ในเขตท้องที่ตำบลบางหญ้าแพรก ตำบลโคกขาม และตำบลพันท้ายนรสิงห์ อำเภอเมืองสมุทรสาคร มีพื้นที่ 7,343 ไร่ มีอาณาเขตตามแผนที่ท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ 1,194 (พ.ศ. 2529) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 และป่าสงวนแห่งชาติ ป่าอ่าวมหาชัยฝั่งตะวันตก อยู่ในเขตท้องที่ตำบลนาโคก ตำบลกลางหล่ง ตำบลบางไทรวัด ตำบลบ้านบ่อ ตำบลบางกระเจ้า และตำบลบางหญ้าแพรก อำเภอเมืองสมุทรสาคร มีพื้นที่ 8,865 ไร่ มีอาณาเขตตามแผนที่ท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ 1,202 (พ.ศ. 2530) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507

ปัจจุบันได้มีประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ฉบับลงวันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2554 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 128 ตอนพิเศษ 125 ลงวันที่ 18 ตุลาคม พ.ศ. 2554 ประกาศกำหนดให้ป่าสงวนแห่งชาติป่าอ่าวมหาชัยฝั่งตะวันออก และป่าสงวนแห่งชาติ ป่าอ่าวมหาชัยฝั่งตะวันตกเป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าตามพระราชบัญญัติและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 โดยใช้ชื่อว่า “เขตห้ามล่าสัตว์ป่า พันท้ายนรสิงห์” อยู่ในความควบคุมดูแลและรับผิดชอบของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

2.2.6.2 ทรัพยากรดิน⁹

ลักษณะของดินในจังหวัดสมุทรสาครจำแนกได้เป็น 2 ส่วนคือ พื้นที่ในเขตอำเภอเมืองสมุทรสาครมีลักษณะเป็นดินเลน เนื้อดินเค็มจัด เนื้อดินเหนียว เป็นพื้นที่ทำนาเกลือ เพาะเลี้ยงกุ้ง ปลูกมะพร้าว และเลี้ยงปลาน้ำกร่อยชนิดต่างๆ พื้นที่บางส่วนใช้ทำสวนมะพร้าว พื้นที่ในเขตอำเภอบ้านแพ้ว อำเภอกะหฤ์แบน และอำเภอเมืองบางส่วน เป็นพื้นที่ที่อยู่ไกลจากทะเลออกไป น้ำทะเลท่วมถึงและน้ำทะเลท่วมไม่ถึง ลักษณะดินจะเป็นดินเหนียวมีดินร่วนปนอยู่ พื้นที่ดังกล่าวได้ใช้เป็นพื้นที่ทำการเกษตร ปลูกพืชผัก ผลไม้ และไม้ดอก

⁸ แผนพัฒนาจังหวัดสมุทรสาครระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2558 – 2561), ฉบับนำส่งสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556, ส่วนที่ 1 หน้า 9

⁹ แผนพัฒนาจังหวัดสมุทรสาครระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2558 – 2561), ฉบับนำส่งสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556, ส่วนที่ 1 หน้า 9

2.2.6.3 ทรัพยากรน้ำ¹⁰

แหล่งน้ำชลประทาน จังหวัดสมุทรสาคร มีพื้นที่อยู่ในเขตชลประทาน จำนวน 303,142 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 55 ของพื้นที่จังหวัด ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ทำการเกษตรทั้ง 3 อำเภอ พื้นที่ชลประทานดังกล่าวอยู่ในความรับผิดชอบของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาภาษีเจริญ จำนวน 128,705 ไร่ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาดำเนินสะดวก จำนวน 90,193 ไร่ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครปฐม จำนวน 29,464 ไร่ และโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครปฐม จำนวน 54,780 ไร่ และมีพื้นที่ทางตอนล่างของจังหวัดที่อยู่ติดกับชายทะเล เป็นพื้นที่นอกเขตชลประทาน จำนวน 242,074 ไร่ อยู่ในความรับผิดชอบของโครงการชลประทานสมุทรสาคร นอกจากนี้ในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาครได้รับน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติ ส่วนใหญ่จากแม่น้ำท่าจีนและแม่น้ำเจ้าพระยาโดยการชลประทาน โดยมีโครงการเก็บน้ำจากแหล่งน้ำในลำคลองชลประทาน 10 สาย และคลองธรรมชาติกว่า 170 สาย แหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญของจังหวัดสมุทรสาคร

ทั้งนี้ ในเรื่องคุณภาพน้ำ พบว่า จากการที่ได้มีการทำกิจกรรมทางด้านเศรษฐกิจหลายอย่างริมฝั่งแม่น้ำท่าจีน ได้แก่ การเพาะปลูก การทำนา กุ้ง บ่อเลี้ยงปลา การทำฟาร์มสุกร และการอุตสาหกรรม น้ำเสียจากการทำกิจกรรมดังกล่าวที่ยังขาดการควบคุม และน้ำเสียจากชุมชน อาคาร บ้านเรือน ร้านอาหาร ได้ถูกปล่อยลงสู่แม่น้ำลำคลองสายต่างๆ รวมทั้ง น้ำเสียจากกรุงเทพมหานครที่เคลื่อนตัวผ่านเข้ามาตามคลองสายสำคัญ เช่น คลองภาษีเจริญ คลองทวีวัฒนา ไหลลงมาสู่แม่น้ำท่าจีนและอ่าวไทย ทำให้น้ำแม่น้ำท่าจีนมีค่า BOD เกินเกณฑ์มาตรฐานกำหนด มีสารปนเปื้อนของโลหะหนัก ได้แก่ สารตะกั่วเฉลี่ย 0.19 มิลลิกรัมต่อลิตร สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานถึง 3 เท่า และยังมีแบคทีเรียเกินมาตรฐานด้วย ทำให้คุณภาพน้ำในแม่น้ำท่าจีนเสื่อมลงและอาจเกิดมลภาวะจนถึงขั้นวิกฤต ซึ่งขณะนี้คุณภาพน้ำ อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำผิวดินประเภทที่ 5 ซึ่งใช้ประโยชน์ได้เพื่อการคมนาคมเท่านั้น ไม่ปลอดภัยสำหรับการอุปโภคบริโภค โดยเฉพาะอย่างยิ่งสภาพน้ำในแม่น้ำท่าจีน ตอนล่างบริเวณพื้นที่ในเขตเทศบาลเมืองอ้อมน้อย - อ้อมใหญ่ ถือว่าเป็นพื้นที่มีปัญหาวิกฤตขั้นรุนแรง เนื่องจากมีโรงงานอุตสาหกรรมตั้งอยู่มากถึง 966 โรง ปริมาณน้ำเสียจากภาคอุตสาหกรรมและชุมชนอยู่ในอัตรา 69:31

2.2.6.4 สิ่งแวดล้อม

- มลพิษทางอากาศ¹¹ ปัญหาทางอากาศ มลภาวะทางอากาศ ได้แก่ ฝุ่นละออง คว้น กลิ่น และเสียง สาเหตุจากเส้นทางคมนาคมจำนวนมาก เป็นโครงข่ายเชื่อมโยงเป็นระบบ Logistics จากโรงงานอุตสาหกรรม สถานประกอบการ ที่พักอาศัย จากการเกษตรกรรม (เผาวัชพืช) ปัญหาสำคัญ ได้แก่ กลิ่นจากโรงงานอาหารสัตว์ และโรงงานปลาป่น จำนวน 46 แห่ง ซึ่งขณะนี้จังหวัดได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขปัญหาด้านกลิ่นและความสะอาดแล้ว

- การกีดเซาะชายฝั่ง¹² สำหรับอัตราการกีดเซาะชายฝั่งจังหวัดสมุทรสาคร ระหว่างปี พ.ศ. 2546-2552 พบว่ามีอัตราการกีดเซาะเฉลี่ย 23,824 ตารางเมตรต่อปี อัตราการทับถมเฉลี่ย 2,239 ตารางเมตรต่อปี โดยระยะทางเฉลี่ยที่พบมีการกีดเซาะชายฝั่งเกิดขึ้นเป็นระยะทางประมาณ 0.238 กิโลเมตร ส่วนระยะทางที่มีการทับถมชายฝั่งประมาณ 0.022 กิโลเมตร

¹⁰ แผนพัฒนาจังหวัดสมุทรสาครระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2558 – 2561), ฉบับนำเสนอสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556, ส่วนที่ 1 หน้า 9

¹¹ แผนพัฒนาจังหวัดสมุทรสาครระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2558 – 2561), ฉบับนำเสนอสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556, ส่วนที่ 2 หน้า 10

¹² แผนพัฒนาจังหวัดสมุทรสาครระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2558 – 2561), ฉบับนำเสนอสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556, ส่วนที่ 2 หน้า 18

ตารางที่ 7 : พื้นที่กัดเซาะและทับถมชายฝั่งทะเลจังหวัดสมุทรสาคร ระหว่างปี พ.ศ. 2546 - 2552

ปี พ.ศ.	พื้นที่กัดเซาะ			พื้นที่ทับถม		
	พื้นที่		ระยะทาง (กิโลเมตร)	พื้นที่		ระยะทาง (กิโลเมตร)
	(ตารางเมตร)	(ไร่)		(ตารางเมตร)	(ไร่)	
2546 - 2548	65,221	40.76	0.652	12,789	7.99	0.128
2548 - 2550	67,987	42.49	0.680	2,758	1.72	0.028
2550 - 2552	33,562	20.98	0.336	124	0.08	0.001
อัตราเฉลี่ยต่อปี	23,824	14.89	0.238	2,239	1.40	0.022

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด (วิเคราะห์โดยข้อมูลภาพถ่ายเทียม LANDSAT-5 TM รายละเอียดภาพ 30 เมตร) (อ้างอิงใน แผนพัฒนาจังหวัดสมุทรสาครระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2558 - 2561), ฉบับนำเสนอสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556, ส่วนที่ 2 หน้า 19)

ทั้งนี้เมื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามายาพการณการเปลี่ยนแปลงแนวชายฝั่งในอนาคต 5 ปี (พ.ศ. 2558), 10 ปี (พ.ศ. 2563) และ 20 ปี (พ.ศ. 2573) พบว่า จะมีการกัดเซาะชายฝั่งเข้าไปในแผ่นดินเป็นระยะทางเฉลี่ย 51.7 เมตร ในปี พ.ศ. 2558, 101 เมตร ในปี พ.ศ. 2563 และ 200 เมตร ในปี พ.ศ. 2573 ส่วนพื้นที่ทับถมเป็นระยะทางเฉลี่ย 144 เมตร ในปี พ.ศ. 2558, 161 เมตร ในปี พ.ศ. 2563 และ 186 เมตร ในปี พ.ศ. 2573

- ปัญหาขยะมูลฝอย¹³ เริ่มจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมมากขึ้น และคาดว่าจะในอนาคตจะเป็นปัญหาที่สำคัญของจังหวัด ที่จะต้องเร่งดำเนินการป้องกันแก้ไขเนื่องจากขยะมูลฝอยทั้งจากครัวเรือนและโรงงานอุตสาหกรรมมีปริมาณรวมสูงถึง 936.98 ตันต่อวัน การดูแลเก็บขนขยะมูลฝอยในพื้นที่จังหวัด ส่วนใหญ่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งการบริการเก็บขนขยะมูลฝอยยังไม่สามารถกระทำได้อย่างทั่วถึงสามารถเก็บได้เพียง 831.68 ตัน/วัน ทำให้มีปริมาณขยะตกค้างในแต่ละวันจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตพื้นที่ที่เป็นชุมชนขนาดใหญ่ มีประชากรอาศัยอยู่หนาแน่น นอกจากนี้วิธีการกำจัดขยะมูลฝอยที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน ก็ยังไม่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล เนื่องจากยังใช้วิธีเทกองกลางแจ้งและเผาทิ้งบางส่วน

ตารางที่ 8 : ปริมาณขยะมูลฝอยในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร ในปี พ.ศ. 2553

เขตอำเภอ	ปริมาณขยะมูลฝอย ตัน/วัน	เก็บรวบรวมได้ ตัน/วัน
อำเภอเมืองสมุทรสาคร	618.98	537.98
อำเภอกะทู้แบน	252.5	239
อำเภอบ้านแพ้ว	65.5	54.7
รวม	936.98	831.68

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสมุทรสาคร, แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดสมุทรสาคร พ.ศ. 2552 - 2554 (อ้างอิงใน แผนพัฒนาจังหวัดสมุทรสาครระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2558 - 2561), ฉบับนำเสนอสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556, ส่วนที่ 2 หน้า 22)

¹³ แผนพัฒนาจังหวัดสมุทรสาครระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2558 - 2561), ฉบับนำเสนอสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556, ส่วนที่ 2 หน้า 21

2.3 ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด และตัวชี้วัด

วิสัยทัศน์จังหวัด

“เมืองฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม และพัฒนาการผลิตสู่มาตรฐานสากล”

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา

1. พัฒนาอุตสาหกรรม การประมงการเกษตร และกิจกรรมต่อเนื่องให้มีมาตรฐานสากล

เป้าประสงค์

ผลผลิตจากอุตสาหกรรม การประมง การเกษตร และกิจการต่อเนื่องได้มาตรฐานสากล และมีการจัดการแรงงานที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้แรงงานสามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

กลยุทธ์

- 1) พัฒนามาตรฐานการผลิตของทุกภาคส่วนการผลิตอย่างครบวงจรตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำให้ได้มาตรฐานสากล
- 2) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโดยการพัฒนาระบบการผลิต เพื่อลดต้นทุนการผลิตของทุกภาคการผลิต
- 3) เพิ่มศักยภาพในด้านการผลิตภาคอุตสาหกรรมเข้าสู่ระบบมาตรฐาน

ตัวชี้วัด

- 1) ผลสัมฤทธิ์การประมงและการเกษตรได้รับการรับรองมาตรฐานสากลที่กำหนดไว้ในแต่ละประเภทภายใน 4 ปี และสามารถรักษามาตรฐานนั้น ตลอดจนมีการพัฒนาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานไว้ได้ทุกปี
- 2) ผลสัมฤทธิ์จังหวัด (GPP) ภาคการประมงเพิ่มขึ้น
- 3) ผลสัมฤทธิ์จังหวัด (GPP) ภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น
- 4) ร้อยละของเกษตรกรเป้าหมายที่ผ่านการประเมินความพร้อมของจังหวัดที่เข้าสู่กระบวนการ GAP
- 5) ร้อยละของผู้ประกอบการฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการจัดการฟาร์ม GAP เพิ่มขึ้น

2. เป็นครัวโลกด้านอาหารทะเลและการเกษตร

เป้าประสงค์

สินค้าด้านอาหารทะเล และการเกษตรสามารถแข่งขันได้ในระดับภูมิภาคและนานาชาติ

กลยุทธ์

- 1) พัฒนาศักยภาพผู้ผลิต ผู้ประกอบการสินค้า OTOP สู่มาตรฐานสากล
- 2) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ประกอบการพัฒนากิจการให้ได้มาตรฐานต่างๆ
- 3) เพิ่มช่องทางการตลาด

ตัวชี้วัด

- 1) ร้อยละของโรงงานแปรรูปสินค้าประมงเพื่อการส่งออกในจังหวัดที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GMP/HACCP
- 2) ร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของอาหารสด ตลาดสด ร้านอาหาร และแผงลอยที่ผ่านมาตรฐานด้านสาธารณสุข
- 3) ร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของสถานที่ผลิตอาหารแปรรูปที่ผ่านมาตรฐานด้านสาธารณสุข
- 4) ร้อยละของร้านอาหารที่ได้รับมาตรฐานโครงการอาหารสะอาด รสชาติอร่อย
- 5) ร้อยละช่องทางการตลาดสินค้าเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมแปรรูปที่สามารถจำหน่ายในประเทศ และต่างประเทศเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา
- 6) ร้อยละของผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดสมุทรสาคร ได้รับการพัฒนาสู่มาตรฐาน
- 7) จำนวนช่องทางการตลาด การจำหน่ายสินค้า OTOP จังหวัดสมุทรสาครที่เพิ่มขึ้น
- 8) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของยอดจำหน่ายสินค้า OTOP จังหวัดสมุทรสาคร เฉลี่ยย้อนหลัง 3 ปี
- 9) ร้อยละของประเทศที่ได้รับการแก้ไขปัญหาคาความเดือดร้อน

3. ส่งเสริมและพัฒนากองทุนเพื่อช่วยเหลือและวัฒนธรรม

เป้าประสงค์

ประชาชนมีรายได้จากการท่องเที่ยวที่เน้นความสมดุลทางธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

กลยุทธ์

- 1) พัฒนาศักยภาพผู้ผลิต ผู้ประกอบการสินค้า OTOP สู่มาตรฐานสากล
- 2) ส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัด
- 3) ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศและวัฒนธรรมของจังหวัด

ตัวชี้วัด

- 1) อัตราการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น
- 2) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ
- 3) การกระจายรายได้ของประชาชนในท้องถิ่นตามเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และเชิงประวัติศาสตร์เพิ่มขึ้น
- 4) จำนวนแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่เพิ่มขึ้น

4. พัฒนาสภาพแวดล้อมให้เป็นเมืองน่าอยู่

เป้าประสงค์

- 1) ภาครัฐเครือข่ายการดำเนินงานด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภาคประชาชนและเยาวชนในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาครได้รับการพัฒนา
- 2) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้รับการฟื้นฟูแบบบูรณาการ โดยความร่วมมือ
- 3) พัฒนาเมืองน่าอยู่สู่สภาพแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดี

กลยุทธ์

- 1) พัฒนาศักยภาพผู้ผลิต ผู้ประกอบการสินค้า OTOP สู่มาตรฐานสากล
- 2) พัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 3) พัฒนาสภาพแวดล้อมและโครงสร้างพื้นฐานในจังหวัด

ตัวชี้วัด

- 1) คลองเป้าหมายได้รับการติดตั้งถังจุลินทรีย์ปรับปรุงคุณภาพน้ำ
- 2) จัดตั้งศูนย์ธนาคารขยะรีไซเคิลชุมชน/โรงเรียน
- 3) พื้นที่ปลูกป่าชายเลนเพิ่มขึ้น
- 4) อาสาสมัครด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภาครัฐ ประชาชน และ

เยาวชนได้รับการพัฒนาศักยภาพ

- 5) จำนวนที่เพิ่มขึ้นของสวนสาธารณะในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร
- 6) ระดับความสำเร็จของการตรวจสอบเรื่องร้องเรียน และสั่งการตามข้อเท็จจริง

ที่เกิดขึ้น

- 7) จำนวนที่เพิ่มขึ้นของต้นไม้ในสถานประกอบการ
- 8) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของคดีที่สามารถจับกุมผู้กระทำผิดได้
- 9) ร้อยละของประชาชนที่ได้รับการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน

5. พัฒนาสังคมให้เป็นเมืองอยู่ดีมีสุข

เป้าประสงค์

ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและเพิ่มความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้เป็นเมืองอยู่ดีมีสุข

กลยุทธ์

1) สร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม และส่งเสริม สนับสนุน ให้ประชาชนสามารถพึ่งพาตนเองได้

2) สร้างโอกาส ความเสมอภาคและความเท่าเทียมกันทางสังคม

3) สร้างสังคมและวัฒนธรรมให้มีความสงบสุขร่วมกัน

ตัวชี้วัด

1) จำนวนแรงงานต่างด้าวในระบบสำหรับภาคการประมง, ประมงต่อเนื่อง, อุตสาหกรรมอื่นๆ และภาคการเกษตร มีจำนวนสอดคล้องต่อความต้องการจ้างงาน

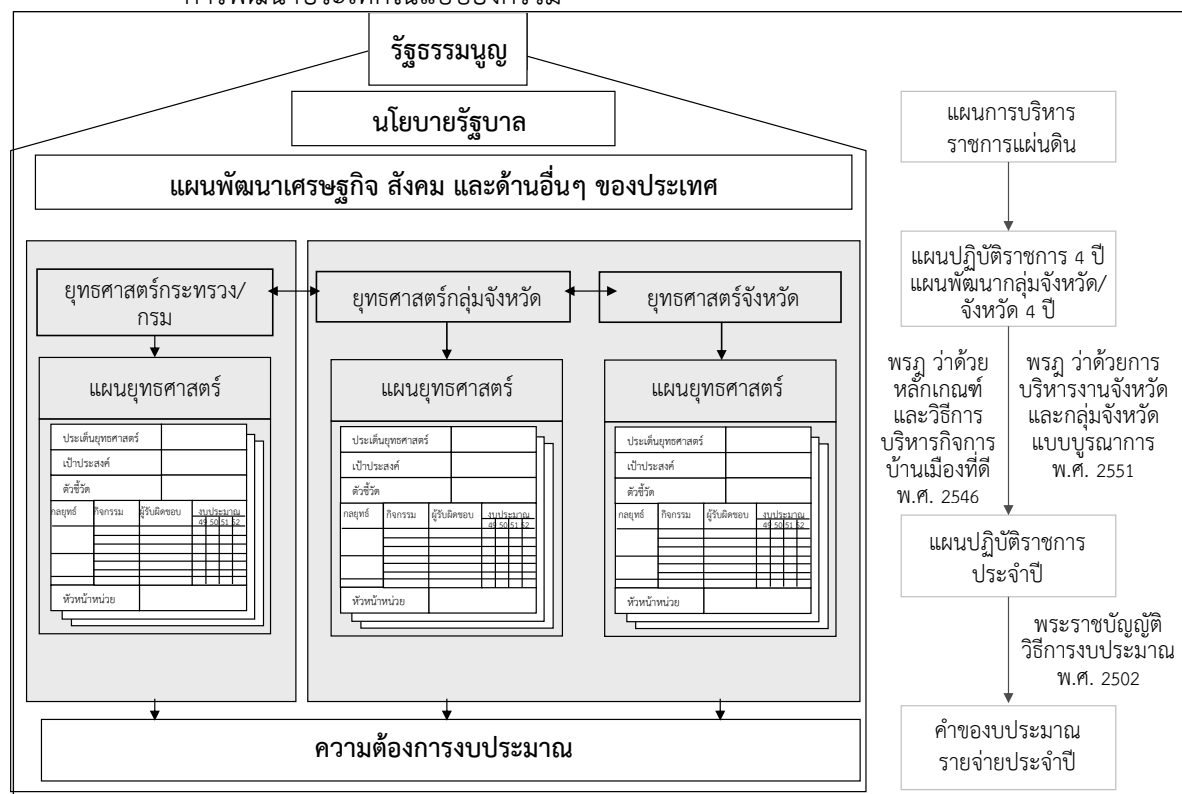
2) คุณภาพแรงงานต่างด้าวในระบบสำหรับภาคการประมง, ประมงต่อเนื่อง, อุตสาหกรรมอื่นๆ และภาคการเกษตร มีคุณภาพ เหมาะสมตามความต้องการของผู้ว่าจ้างภายใน 4 ปี และสามารถลดปัญหาด้านคุณภาพแรงงานหลังจากครบ 4 ปี

3) จำนวนแรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติที่หลบหนีเข้าเมือง (พม่า ลาว และกัมพูชา) มีแนวโน้มลดลง และเข้าสู่ระบบแรงงานต่างด้าวที่ถูกกฎหมายทั้งหมด

2.4 ผลการทบทวนความสอดคล้องเชื่อมโยงประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559)

ภายใต้กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด และการแปลงแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการประจำปีนั้น **หนึ่งในกรอบแนวคิดตั้งต้นที่สำคัญยิ่ง คือ “แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ”** ในช่วงเวลานั้นๆ เนื่องด้วย ความสอดคล้องระหว่างทิศทางการพัฒนาพื้นที่ซึ่งถูกกำหนดโดยแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด กับแนวทางการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจะเป็นกลไกหลักของหน่วยงานภาคีการพัฒนาในระดับจังหวัด และกลุ่มจังหวัดได้นำไปเสนอ เพื่อขอรับงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนงานและโครงการต่างๆ ในการสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมในภาพรวมได้อย่างยั่งยืน ดังสามารถสรุปได้ตามแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ 1 : การเชื่อมโยงเชิงยุทธศาสตร์ระดับประเทศ กลุ่มจังหวัด และจังหวัด เพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศในแบบองค์รวม

จากโครงสร้างความสัมพันธ์ดังที่ได้สรุปข้างต้นนั้น “แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559)” จึงเป็นกรอบแนวคิดเชิงยุทธศาสตร์ที่สำคัญยิ่งในการจัดทำ และทบทวนแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ปี พ.ศ. 2558 - 2561 ทั้งนี้ แนวทางการพัฒนาประเทศในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 จะให้ความสำคัญกับการสร้างภูมิคุ้มกันเป็นลำดับแรก โดยภูมิคุ้มกันในกรณีนี้ หมายรวมถึงการสร้าง ความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตั้งแต่น้ำจนถึงปลายน้ำ การเตรียมความพร้อมรองรับการเปิดเสรีทางการค้า ระดับต่างๆ การสร้างเกราะคุ้มกันทางสังคม รวมถึงการป้องกันภัยพิบัติทางธรรมชาติ โดยสรุปสาระสำคัญของแนวทางการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ได้ ดังต่อไปนี้¹⁴

¹⁴ สรุปประเด็นโดย ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประชุมการประชุมวันที่ 30 มี.ค. 2555

(1) การพัฒนาศักยภาพคนไทยในเรื่องการคิด วิเคราะห์ ใฝ่เรียนรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม ควบคู่กับการเสริมสร้างและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางปัญญาและแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในระดับชุมชน

(2) การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้มีกระบวนการผลิตที่เน้นการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ควบคู่ไปกับการพัฒนาระบบการคุ้มครองทางสังคมให้มีคุณภาพและครอบคลุมอย่างทั่วถึง

(3) การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และส่งเสริมบทบาทภาคประชาสังคม และธุรกิจเอกชนให้เป็นพลังร่วมในการพัฒนาสังคมไทย

(4) การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโลจิสติกส์และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับห่วงโซ่อุปทานของธุรกิจไทยเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับธุรกิจไทยในตลาดภูมิภาค และตลาดโลก

(5) การส่งเสริมความร่วมมืออย่างเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาทั้งในระดับอนุภูมิภาค และภูมิภาค รวมทั้งพัฒนาเขตเศรษฐกิจชายแดนและเปิดพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ที่เชื่อมโยงภูมิภาคเอเชียใต้

(6) การเตรียมความพร้อมของไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยการพัฒนาขีดความสามารถของผู้ประกอบการ ทักษะแรงงาน และปรับกฎ ระเบียบ ให้สอดคล้องกับกติกาของอาเซียน

(7) การปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำ และการใช้ที่ดินเพื่อสนับสนุนความมั่นคงด้านอาหาร รวมทั้งปรับปรุงกระจายการถือครองที่ดินให้เป็นธรรม

(8) การยกระดับขีดความสามารถของไทยในการปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และภัยพิบัติทางธรรมชาติ

(9) การส่งเสริมการสร้างความเป็นธรรมในสังคม โดยยึดหลักการบริหารจัดการแบบธรรมาภิบาล เพิ่มประสิทธิภาพการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พัฒนากลไกการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และส่งเสริมให้ประชาชนทุกระดับมีโอกาสเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเท่าเทียม

อนึ่ง แนวทางการพัฒนาประเทศดังกล่าวจึงสอดคล้องกับวิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศไทยในระยะเวลา 5 ปีของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 คือ “สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง” โดยมีเป้าหมายของแผนฯ รวมถึงตัวชี้วัดการพัฒนาตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 9 : เป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11

เป้าหมายหลักของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11	ตัวชี้วัดตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11
(1) ความอยู่เย็นเป็นสุขและความสงบสุขของสังคมไทย เพิ่มขึ้น ความเหลื่อมล้ำในสังคมลดลง สัดส่วนผู้อยู่ใต้เส้นความยากจนลดลง และดัชนีภาพลักษณ์การคอร์รัปชัน ไม่ต่ำกว่า 5 คะแนน	<ul style="list-style-type: none"> - ดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุข - ดัชนีความสงบสุข - สัดส่วนรายได้ระหว่างกลุ่มประชากร ที่มีรายได้สูงสุด ร้อยละ 10 กับกลุ่มที่มีรายได้น้อย ร้อยละ 10 - สัดส่วนผู้อยู่ใต้เส้นความยากจน - สัดส่วนแรงงานนอกระบบที่สามารถเข้าถึง การคุ้มครองทางสังคม - ดัชนีภาพลักษณ์การคอร์รัปชัน

ตารางที่ 9 : เป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (ต่อ)

เป้าหมายหลักของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11	ตัวชี้วัดตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11
(2) คนไทยมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีสุขภาวะดีขึ้น มีคุณธรรม จริยธรรม และสถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็งมากขึ้น	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทย - ผู้เรียนทุกระดับการศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม - สัดส่วนประชากรที่เข้าถึงโครงข่ายคมนาคมและอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง - จำนวนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา - อัตราการป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อ - ดัชนีความอบอุ่นของครอบครัว
(3) เศรษฐกิจเติบโตในอัตราที่เหมาะสมตามศักยภาพของประเทศ ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลิตภาพรวมไม่ต่ำกว่าร้อยละ 3 ต่อปี เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศ เพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ให้มีไม่ต่ำกว่าร้อยละ 40	<ul style="list-style-type: none"> - อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ - อัตราเงินเฟ้อ - ผลิตภาพการผลิตรวม - อันดับความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศ - สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ
(4) คุณภาพสิ่งแวดล้อมอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน เพิ่มประสิทธิภาพการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก รวมทั้งเพิ่มพื้นที่ป่าไม้เพื่อรักษาสมดุลของระบบนิเวศ	<ul style="list-style-type: none"> - คุณภาพน้ำและอากาศ - ร้อยละของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่ประเทศ - สัดส่วนการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่อหัวเปรียบเทียบกับลำดับขั้นการพัฒนาที่แสดงโดยผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อหัว

เพื่อให้การพัฒนาประเทศบรรลุวัตถุประสงค์ และมีแนวทางที่สอดคล้องกับเป้าหมายและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจึงได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ไว้ 6 ประเด็นหลักดังนี้

(1) ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมในสังคม ให้ความสำคัญกับการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมให้ทุกคนในสังคมไทยควบคู่กับการเสริมสร้างขีดความสามารถในการจัดการความเสี่ยงและสร้างโอกาสในชีวิตให้แก่ตนเอง การเสริมสร้างพลังให้ทุกภาคส่วนสามารถเพิ่มทางเลือกการใช้ชีวิตในสังคมและมีส่วนร่วมในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองได้อย่างมีคุณค่าและศักดิ์ศรี รวมทั้งสนับสนุนการสานสร้างความสัมพันธ์ของคนในสังคมให้มีคุณค่าร่วมและตระหนักถึงผลประโยชน์ของสังคม และเสริมสร้างการบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส มีระบบ ตรวจสอบและการรับผิดชอบที่รัดกุม

(2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ให้ความสำคัญกับการปรับโครงสร้างและการกระจายตัวประชากรให้เหมาะสม การพัฒนาคุณภาพคนไทยให้มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง การส่งเสริมการลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพอย่างเป็นองค์รวม การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการเสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคม

(3) ยุทธศาสตร์ความเข้มแข็งภาคเกษตร ความมั่นคงของอาหารและพลังงาน ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นฐานการผลิตภาคเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน การเพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพการผลิตภาคเกษตร การสร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร ตลอดห่วงโซ่การผลิต การสร้างความมั่นคงในอาชีพและรายได้ให้แก่เกษตรกร การสร้างความมั่นคงด้านอาหารและพัฒนาพลังงานชีวภาพในระดับครัวเรือนและชุมชน อีกทั้งยังครอบคลุมถึงการปรับระบบบริหารจัดการภาครัฐเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงด้านอาหารและพลังงาน

(4) ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ให้ความสำคัญกับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่มีคุณภาพและยั่งยืน การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันที่มีประสิทธิภาพ เท่าเทียม และเป็นธรรม และการบริหารจัดการเศรษฐกิจส่วนรวมอย่างมีเสถียรภาพ

(5) ยุทธศาสตร์การสร้างเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม ให้ความสำคัญกับการพัฒนาความเชื่อมโยงด้านการขนส่งและระบบโลจิสติกส์ ภายใต้กรอบความร่วมมือในอนุภูมิภาคต่างๆ การพัฒนาฐานลงทุนโดยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันระดับอนุภูมิภาค การสร้างความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน การสร้างความเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจในภูมิภาคด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การเคลื่อนย้ายแรงงาน และการส่งเสริมแรงงานไทยในต่างประเทศ และการเร่งรัดการใช้ประโยชน์จากข้อตกลงการค้าเสรีที่มีผลบังคับใช้แล้ว เป็นต้น

(6) ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ ป่าไม้ และสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การปรับกระบวนการพัฒนาและขับเคลื่อนประเทศเพื่อเตรียมพร้อมไปสู่การเป็นเศรษฐกิจและสังคมคาร์บอนต่ำ และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงการเตรียมความพร้อมรองรับกับภัยพิบัติทางธรรมชาติเป็นสำคัญ

ในการนี้ คณะทำงานที่ปรึกษาได้สรุปความสอดคล้องเชื่อมโยงระหว่าง 5 ประเด็นยุทธศาสตร์ และ 30 ตัวชี้วัดของจังหวัดสมุทรสาคร กับประเด็นยุทธศาสตร์ และตัวชี้วัดภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 แสดงได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 10 : ความสอดคล้องระหว่างประเด็นยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาจังหวัดฯ และประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11

ประเด็นยุทธศาสตร์แผนฯ 11	ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสมุทรสาคร
(1) การสร้างความเป็นธรรมในสังคม	ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาสังคมให้เป็นเมืองอยู่ดีมีสุข
(2) การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน	ยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและวัฒนธรรม
(3) การสร้างสมดุลและความมั่นคงของอาหารและพลังงาน	ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาอุตสาหกรรม การประมง การเกษตร และกิจการต่อเนื่องให้มีมาตรฐานสากล ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเป็นครัวโลกด้านอาหารทะเลและการเกษตร
(4) การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน	ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาอุตสาหกรรม การประมง การเกษตร และกิจการต่อเนื่องให้มีมาตรฐานสากล ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเป็นครัวโลกด้านอาหารทะเลและการเกษตร ยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและวัฒนธรรม

ตารางที่ 10 : ความสอดคล้องระหว่างประเด็นยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาจังหวัดฯ และประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (ต่อ)

ประเด็นยุทธศาสตร์แผนฯ 11	ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสมุทรสาคร
(5) การสร้างความเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจในภูมิภาค	ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาอุตสาหกรรม การประมง การเกษตร และกิจการต่อเนื่องให้มีมาตรฐานสากล ยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและวัฒนธรรม
(6) การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาสภาพแวดล้อมให้เป็นเมืองน่าอยู่อาศัย

ประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัดมีความสอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ในทุกมิติ ทั้งการสร้างความเป็นธรรมในสังคม การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ การสร้างสมดุลและความมั่นคงของอาหาร การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ การสร้างความเชื่อมโยง และเตรียมความพร้อมเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจในภูมิภาค และการจัดการสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 11 : ความสอดคล้องระหว่างตัวชี้วัดตามแผนพัฒนาจังหวัดฯ และตัวชี้วัดตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11

ตัวชี้วัดตามแผนฯ 11	ตัวชี้วัด/เป้าหมายรวม 4 ปี การพัฒนาจังหวัดสมุทรสาคร
1. ดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุข ดัชนีความสงบสุข สัดส่วนรายได้ระหว่างกลุ่มประชากรที่มีรายได้สูงสุดร้อยละ 10 กับกลุ่มที่มีรายได้น้อยร้อยละ 10 สัดส่วนผู้อยู่ใต้เส้นความยากจน สัดส่วนแรงงานนอกระบบที่สามารถเข้าถึงการคุ้มครองทางสังคม และดัชนีภาพลักษณ์การคอร์รัปชัน	- พัฒนาเมืองน่าอยู่สู่สภาพแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดี - ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและเพิ่ม - ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้เป็นเมือง - อยู่ดีมีสุข
2. จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทย ผู้เรียนทุกระดับการศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม สัดส่วนประชากรที่เข้าถึงโครงข่ายคมนาคมและอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง จำนวนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา อัตราการป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อ และดัชนีความอบอุ่นของครอบครัว	-ไม่มีตัวชี้วัดสอดคล้อง-
3. อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ อัตราเงินเพื่อผลิตภาพการผลิตรวม อันดับความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศ สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ	- ผลผลิตจากอุตสาหกรรม การประมง การเกษตร และกิจการต่อเนื่องได้ มาตรฐานสากล และมี การจัดการแรงงานที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้แรงงานสามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุข - สินค้าด้านอาหารทะเล และการเกษตรสามารถแข่งขัน - ทั้งในระดับภูมิภาคและนานาชาติ - ประชาชนมีรายได้จากการท่องเที่ยวที่เน้นความสมดุลทางธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

ตารางที่ 11 : ความสอดคล้องระหว่างตัวชี้วัดตามแผนพัฒนาจังหวัดฯ และตัวชี้วัดตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (ต่อ)

ตัวชี้วัดตามแผนฯ 11	ตัวชี้วัด/เป้าหมายรวม 4 ปี การพัฒนาจังหวัดสมุทรสาคร
4. คุณภาพน้ำและอากาศ ร้อยละของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่ประเทศ และสัดส่วนการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่อหัวเปรียบเทียบกับลำดับขั้นการพัฒนาที่แสดงโดยผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อหัว	- ภาครัฐช่วยการดำเนินงานด้านทรัพยากร ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมภาคประชาชน และเยาวชนในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาครได้รับการพัฒนา - ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการฟื้นฟูแบบบูรณาการโดยการมีส่วนร่วม

ตัวชี้วัดการพัฒนาของจังหวัดสอดคล้องกับตัวชี้วัดตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ในด้านเศรษฐกิจ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม และการยกระดับชีวิตความอยู่ดีมีสุขในพื้นที่ แต่ขาดเป้าประสงค์ด้านการยกระดับการศึกษาของประชาชนในพื้นที่

2.5 ผลการศึกษาความสอดคล้องเชื่อมโยงของประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดกับแนวทางการพัฒนาจังหวัดอัจฉริยะ (Smart Province) และข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงาน

2.5.1 ความเป็นมาแนวทางการพัฒนาจังหวัดอัจฉริยะ (Smart Province)

จากยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555 - 2559) และแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ฉบับที่ 2 ของประเทศไทย (พ.ศ.2552 - 2556) ได้วางแนวทางหลักในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) ของประเทศไทย ได้แก่ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ และพัฒนาบริการภาครัฐผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสร้างโอกาสให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม ดังนั้นเพื่อให้เกิดโครงการที่เป็นรูปธรรม กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) (สโร.) จึงจัดทำโครงการจังหวัดอัจฉริยะ (Smart Province) ขึ้น โดยถือเป็นนโยบายเร่งด่วนภายใต้แนวคิดการพัฒนาประเทศไปสู่ “Smart Thailand” ซึ่งประกอบไปด้วย Smart Network Smart Government และ Smart Business ทั้งนี้ในระยะแรกของโครงการได้กำหนดให้ “จังหวัดนครนายก” เป็นต้นแบบของจังหวัดที่จะดำเนินการให้บริการรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อก้าวสู่การเป็น “Smart Province” เนื่องจากความเหมาะสมของขนาดพื้นที่จังหวัดและความพร้อมทั้งด้านสถานที่ราชการ สถานที่ท่องเที่ยว การเกษตร และจะขยายผลไปสู่จังหวัดอื่นๆ ต่อไป

ทั้งนี้ สำหรับโครงการ Smart Thailand ประกอบด้วยกิจกรรมหลักที่สำคัญ ได้แก่

(1) กิจกรรม Smart City หรือ Smart Province ซึ่งได้ดำเนินการนำร่องที่จังหวัดนครนายก โดยจะทำให้เกิดการบริหารงานราชการในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้บริการข้อมูลที่จำเป็นสำหรับประชาชนในระดับท้องถิ่น

(2) กิจกรรม Smart Citizen Info. (การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริการภาครัฐโดยใช้ประโยชน์จากบัตรประจำตัวประชาชน) ซึ่งเป็นการใช้ประโยชน์จาก Smart Card ตามนโยบายของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยเป็นระบบที่จะช่วยให้นำบัตรประชาชนแบบ Smart Card มาใช้บริการอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐได้

เป้าหมายโครงการ Smart Thailand

(1) ประชาชนได้รับความสะดวกและรวดเร็วในการตรวจสอบข้อมูล การให้บริการและสนับสนุนความช่วยเหลือตามมาตรการต่างๆ รวมถึงข้อมูลสิทธิที่ตนพึงได้รับจาก บริการภาครัฐผ่านบัตรประจำตัวประชาชน (Smart Card) ผ่านศูนย์บริการร่วมโครงการ Smart Citizen Info.

(2) ประชาชนสามารถทำธุรกรรม หรือขั้นตอนทางราชการต่างๆ ด้วยอิเล็กทรอนิกส์ ให้เป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ณ จุดบริการครบวงจรแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service)

(3) สร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐในการพัฒนาปรับปรุง คุณภาพของระบบบริการภาครัฐแบบบูรณาการผ่านระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ กลางภาครัฐ

2.5.2 ตัวชี้วัดคุณภาพชีวิต (PIDHE) และตัวชี้วัดสังคมอุดมปัญญา (PARKS)

สำหรับโครงการการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัดที่ได้ศึกษาในครั้งนี้นั้น นอกจากจะทำการศึกษาผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ ของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) รวมถึงกำหนดตัวชี้วัด/รายการ ข้อมูลที่จะสะท้อนถึงศักยภาพของผลิตภัณฑ์หรือประเด็นสำคัญนั้นๆ แล้ว การศึกษาในครั้งนี่ยังได้ ทำการศึกษาแนวโน้มในการจัดทำยุทธศาสตร์และตัวชี้วัดของแต่ละจังหวัดว่ามีความสอดคล้องกับ แนวทางของจังหวัดอัจฉริยะหรือไม่เพียงใด เพื่อเป็นกรอบในการพิจารณาปรับปรุงตัวชี้วัดให้มี หลักการ ทิศทางที่สอดคล้องต่อการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นจังหวัดอัจฉริยะต่อไปในอนาคต

ในเบื้องต้นจากการศึกษาจังหวัดอัจฉริยะต้นแบบของจังหวัดนครนายกดังที่ ได้ศึกษาไว้ในรายงานฉบับที่แล้วนั้น จะพบว่าตัวชี้วัดจังหวัดอัจฉริยะต้นแบบของจังหวัดนครนายก มีกรอบการกำหนดตัวชี้วัดที่เน้น เป้าหมาย 5 ตัวชี้วัดในการพัฒนาเพื่อให้กรอบการเปรียบเทียบ ตัวชี้วัดในแต่ละด้านมีมิติในการพิจารณาได้ละเอียดและชัดเจนนั้น ขณะที่ปรึกษาได้จัดทำกรอบ ตัวชี้วัดภายใต้กรอบเป้าหมายทั้ง 5 ด้านที่สอดคล้องกับจังหวัดนครนายกไว้ และได้มีการเปรียบเทียบ ตัวชี้วัดในกรอบดังกล่าวกับตัวชี้วัดตามแผนพัฒนาของแต่ละจังหวัดไว้ ดังนี้

ด้านคุณภาพชีวิต (PIDHE)

(1) ผลผลิตมวลรวมของจังหวัดต้องเพิ่มขึ้น

(P : Gross Province Product)

- การลงทุนภาครัฐเพิ่มขึ้น (ส่วนกลาง, ภูมิภาค, ท้องถิ่น)
- การลงทุนภาคเอกชนเพิ่มขึ้น
- คนย้ายเข้ามาอยู่เพิ่มขึ้น

(2) รายได้ประชากรต่อหัวต่อปีของจังหวัดต้องเพิ่มขึ้น

(I : Per Capita Income)

- ประชาชนพึ่งพาตนเองได้
- การจ้างงานเพิ่มขึ้น (ภาครัฐและเอกชน)
- การซื้อขายสินค้าและบริการเพิ่มขึ้น
- จำนวนนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนเพิ่มขึ้น
- จำนวนผู้เสียภาษีเพิ่มขึ้น

- (3) การกระจายรายได้ของประชาชนในจังหวัดต้องดีขึ้น
(D : Distribution of Income)
- ประชาชนพึ่งพาซึ่งกันและกันในรูปแบบสหกรณ์ตำบล สหกรณ์เทศบาล และสหกรณ์จังหวัด
  - การผลิตสินค้าและบริการของสหกรณ์เพิ่มขึ้น
  - การซื้อสินค้า บริการ และการจ้างงานของสหกรณ์เพิ่มขึ้น
  - การสนับสนุนทรัพยากรการผลิต ล่า่งสู่บ่น และบนสู่ล่า่งเพิ่มขึ้น
  - การพึ่งพาซึ่งกันและกัน ระหว่างสหกรณ์จังหวัดแต่ละจังหวัดและภูมิภาคอาเซียนเพิ่มขึ้น
- (4) ความผาสุกมวลรวมของประชาชนในจังหวัดต้องดีขึ้น
(H : Gross Happiness Index)
- สุขภาพแข็งแรง
  - มีความรู้สอดคล้องกับทักษะ
  - ใช้ชีวิตแบบพอเพียง
  - ประกอบอาชีพพึ่งพาตนเองได้
  - มีปัจจัย 4 และสิ่งอำนวยความสะดวกตามความจำเป็น
  - มีเงินออมไว้ใช้ในยามจำเป็น
  - ไม่มีหนี้สิน
  - มีทรัพย์สินสืบทอดวงศ์ตระกูลตามสถานะ
  - มีสาธารณูปโภค สาธารณูปการพอเพียง
  - มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
  - อยู่ในสภาพสิ่งแวดล้อมดี
  - มีกัลยาณมิตรและพึ่งพาซึ่งกันและกัน
  - ไม่มีความผิด
  - ได้รับการยอมรับในสังคมมากขึ้น
  - ได้รับการบริการของรัฐที่ดี
  - ได้รับการคุ้มครองรักษาสีทธิ์
  - มีจิตอาสา
  - เลี้ยงลูกได้ดี
  - ครอบครัวอบอุ่น
  - จิตใจเบิกบาน
- (5) ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานภาครัฐของจังหวัดต้องลดลง
(E : Government Expense)
- บุรณาการ
  - มอบอำนาจและกระจายอำนาจ
  - ให้ประชาชนสามารถบริการตนเอง
  - ลดการใช้ครุภัณฑ์วัสดุอุปกรณ์
  - ลดการเดินทาง

- ลดเวลาการปฏิบัติ
- ทำงานผ่านสหกรณ์และภาคเอกชน (Outsource - Contact out - PPP)
- ปรับเปลี่ยนและลดบุคลากร

นอกจากด้านคุณภาพชีวิตแล้วนั้น คณะที่ปรึกษาได้จัดกลุ่มตัวชี้วัดที่จะสะท้อนมิติด้านสังคมอุดมปัญญา เพื่อเป็นตัวชี้วัดที่จะบอกถึงการอยู่ร่วมกันโดยสงบและเป็นสังคมของผู้มีปัญญาในการอยู่ร่วมกันอย่าง สงบ สันติและสร้างสรรค์

ด้านสังคมอุดมปัญญา (PARKS)

- (1) สันติภาพและสันติสุข คือ เป้าหมายร่วม (P : Peaceful)
- (2) ปรับตัว คือ สิ่งที่ต้องกระทำ (A : Adjustment)
- (3) เหตุผลและสัจธรรม คือ จิตใจของทุกคน (R : Reason)
- (4) เรียนรู้และสร้างสรรค์ คือ หลักดำเนินชีวิต (K : knowledge)
- (5) พอเพียง คือ วิถีชีวิตและอาชีพ (S : Sufficiency)

ซึ่งมีรายละเอียดและการเปรียบเทียบระหว่างตัวชี้วัดในด้านคุณภาพชีวิต (PIDHE) และด้านสังคมอุดมปัญญา (PARKS) กับการเปรียบเทียบตัวชี้วัดในกรอบดังกล่าวกับตัวชี้วัดตามแผนพัฒนาของแต่ละจังหวัด/กลุ่มจังหวัด รายละเอียดตามภาคผนวก ข ของรายงานฉบับนี้

2.5.3 สรุปความสอดคล้องเชื่อมโยง และข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงาน

แนวทางการสร้างจังหวัดอัจฉริยะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะก่อให้เกิดผลดีต่อประเทศชาติในหลายด้าน ได้แก่ ประชาชนจะได้รับการบริการจากภาครัฐได้สะดวกรวดเร็วขึ้น รัฐสามารถใช้ข้อมูลในการวางแผนงานด้านการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ รัฐใช้ข้อมูลในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้อย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพตรงต่อความต้องการ และประชาชนสามารถใช้เครื่องมือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) ในการติดต่อสื่อสารหรือการขอรับบริการจากภาครัฐได้อย่างกว้างขวาง โดยอาศัยหลักการบริหารแบบบูรณาการ สามารถเชื่อมโยง 5 ภาคส่วนสำคัญ ได้แก่ ส่วนท้องที่และชุมชน หน่วยงานส่วนท้องถิ่น หน่วยงานราชการส่วนภูมิภาค หน่วยงานราชการส่วนกลางและภาคเอกชนเข้าด้วยกัน เมื่อทุกภาคส่วนทำงานเชื่อมโยงกันจนเป็นระบบ จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ การประสานงาน และการสั่งการให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว ทันท่วงทีต่อการพัฒนาช่วยลดระยะเวลาและรายจ่าย ซึ่งเป็นผลดีทั้งรัฐ เอกชนและประชาชน ซึ่งผลที่ได้รับคือการพัฒนาและศักยภาพที่ก้าวกระโดดของจังหวัดและประเทศชาติ

อย่างไรก็ตามการจะสร้างให้เกิดจังหวัดอัจฉริยะนั้น นอกจากแนวทางในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) มาใช้เพื่อเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการแบบบูรณาการดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นแล้วนั้น ยังต้องอาศัยประเด็นสำคัญอื่นๆ อาทิ การสร้างสังคมที่สงบสุข มีความมั่นคงปลอดภัย ใฝ่รู้เพื่อสร้างบุคลากรที่มีคุณภาพเข้าสู่สังคมและพัฒนาไปพร้อมกับ การเจริญเติบโตของเทคโนโลยี จึงได้เกิดการกำหนดตัวชี้วัด “จังหวัดอัจฉริยะ” ในนิยามใหม่ซึ่งไม่เพียงแต่เป็นจังหวัดที่นำความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการงานของจังหวัดให้บูรณาการได้เท่านั้น แต่จังหวัดอัจฉริยะใหม่ที่ใช้เป็นกรอบในการศึกษาค้นคว้า จะหมายความว่ารวมถึงการยกระดับให้แต่ละจังหวัดมีแผนการบริหารจัดการงานที่ดี มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการมุ่งเน้นการพัฒนาให้ประชาชนมีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น บนพื้นฐานของความสงบสุข สันติ สามัคคี ใฝ่รู้เพื่อสร้างสรรค์สังคมใหม่ที่น่าอยู่ร่วมกัน

การกำหนดตัวชี้วัดของแต่ละจังหวัดในแผนพัฒนาจังหวัดที่ปรากฏในภาคผนวก ข ของรายงานฉบับนี้นั้น ยังไม่สอดคล้องกับตัวอย่างตัวชี้วัดของจังหวัดอัจฉริยะที่คณะที่ปรึกษาได้นำเสนอเป็นตัวอย่างไว้มากนัก เนื่องจากแต่ละจังหวัดมุ่งเน้นจัดทำตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาฯ และโครงการ ส่วนใหญ่จะเป็นตัวชี้วัดมาตรฐานทั่วไป ที่เน้นเชิงปริมาณ หรือในบางตัวชี้วัดอาจวัดได้ยากทั้งในเชิงคุณภาพและปริมาณ ในขณะที่ตัวชี้วัดที่ที่ปรึกษาได้ตั้งขึ้นมาเพื่อสะท้อนการเป็นจังหวัดอัจฉริยะในนิยามใหม่นั้น จะเน้นตัวชี้วัดที่จะสะท้อนเชิงคุณภาพของคุณภาพชีวิตประชาชนที่มีคุณภาพมากขึ้น และเป็นตัวชี้วัดที่สะท้อนความสงบสุขของสังคม เป็นต้น

บทที่ 3

ผังสถิติทางการของประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

ในบทนี้ประกอบด้วยการวิเคราะห์การจัดเก็บข้อมูลรายการสถิติทางการที่สำคัญและจำเป็นของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) และ/หรือ ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) แยกตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด รวมไปถึงการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติทางการที่ขาดหายไป (Data Gap Analysis) พร้อมสรุปแนวทางการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลและมอบหมายหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บ ซึ่งเป็นการเรียบเรียงและรวบรวมข้อมูลจากการประชุมคณะกรรมการสถิติจังหวัดสมุทรสาคร เมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2557

3.1 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 : พัฒนาอุตสาหกรรม การประมงการเกษตร และกิจกรรมต่อเนื่องให้มีมาตรฐานสากล

3.1.1 ห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) ของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) “กุ้งทะเลมาตรฐาน”

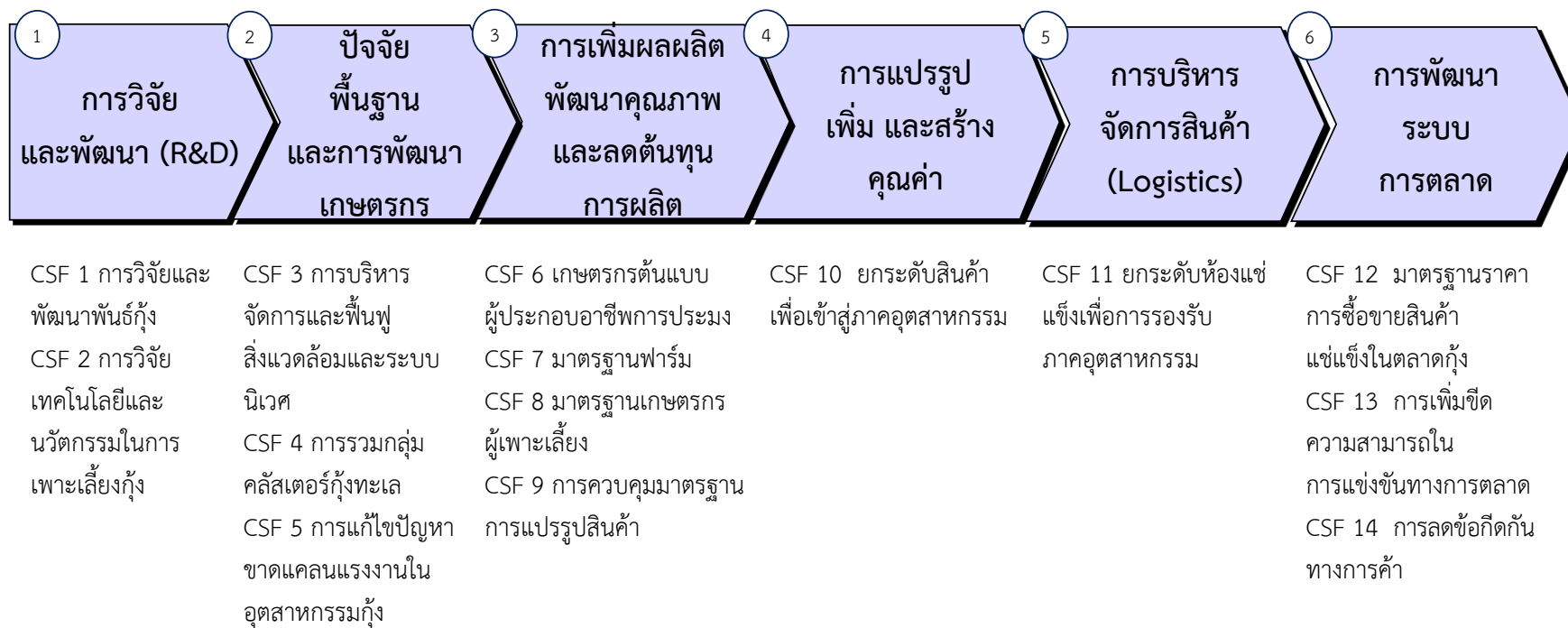
ตารางที่ 12 : ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) ของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1

ประเด็นยุทธศาสตร์	สถิติทางการด้านเศรษฐกิจ/สังคม/สิ่งแวดล้อม	ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion)/ ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue)
พัฒนาอุตสาหกรรม การประมง การเกษตร และกิจกรรมต่อเนื่องให้มีมาตรฐานสากล	เศรษฐกิจ -> เกษตร	กุ้งทะเลมาตรฐาน
สรุปเหตุผลสนับสนุน - จังหวัดสมุทรสาครมีชายฝั่งทะเลยาว 41.8 กิโลเมตร เป็นศูนย์กลางในการจำหน่ายสินค้าสดวันน้ำ โดยมีแหล่งรวบรวมที่สำคัญ ได้แก่ ตลาดกุ้ง		

หมายเหตุ : ข้อมูลประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาจังหวัดระยะ 4 ปี พ.ศ. 2558 - 2561 (จัดทำ พ.ศ. 2556)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1: ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “กุ้งทะเลมาตรฐาน”

3.1.2 ปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF) “กึ่งทะเลมาตรฐาน”

ตารางที่ 13 : แผนผังรายการสถิติทางการ “กึ่งทะเลมาตรฐาน”

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวม ข้อมูล	ความถี่ของ ข้อมูล	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ
VC1: การวิจัย และพัฒนา (R&D)						
CSF1 การวิจัยและพัฒนาพันธุ์กุ้ง	KPI 1.1 ผลผลิตจากการพัฒนาสายพันธุ์กุ้ง	Data 1.1.1 ต้นทุนการเพาะเลี้ยงกุ้ง จำแนกตามสายพันธุ์และแหล่งผลิต	มี	ทะเบียนเกษตรกร	รายปี	สำนักงานประมงจังหวัด
		Data 1.1.2 ปริมาณที่ได้จากการเพาะเลี้ยงกุ้งต่อไร่ จำแนกตามสายพันธุ์และแหล่งผลิต	มี	ทะเบียนเกษตรกร	รายปี	สำนักงานประมงจังหวัด
		Data 1.1.3 มูลค่าการจำหน่ายกุ้งต่อไร่จำแนกตามสายพันธุ์และแหล่งผลิต	มี	ทะเบียนเกษตรกร	รายปี	สำนักงานประมงจังหวัด
CSF2 การวิจัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการเพาะเลี้ยงกุ้ง	KPI 2.1 ผลผลิตจากการเพาะเลี้ยงกุ้งแบบพัฒนา	Data 2.1.1 ต้นทุนการเพาะเลี้ยงกุ้งแบบพัฒนา จำแนกตามสายพันธุ์และแหล่งผลิต	มี	ทะเบียนเกษตรกร	รายปี	สำนักงานประมงจังหวัด
		Data 2.1.2 ปริมาณที่ได้จากการเพาะเลี้ยงกุ้งแบบพัฒนาต่อไร่ จำแนกตามสายพันธุ์และแหล่งผลิต	มี	ทะเบียนเกษตรกร	รายปี	สำนักงานประมงจังหวัด

ตารางที่ 13 : แผนผังรายการสถิติทางการ “กึ่งทะเลมาตรฐาน” (ต่อ)

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวม ข้อมูล	ความถี่ของ ข้อมูล	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ
		Data 2.1.3 มูลค่าของการจำหน่ายกึ่ง แบบพัฒนาต่อไร่ จำแนก ตามสายพันธุ์และแหล่งผลิต	มี	ทะเบียน เกษตรกร	รายปี	สำนักงาน ประมงจังหวัด
		Data 2.1.4 จำนวนแรงงานที่ใช้เพื่อ การเพาะเลี้ยงกึ่งแบบพัฒนา ต่อไร่ จำแนกตามสายพันธุ์ และแหล่งผลิต	ไม่มี	รายงาน	รายปี	สำนักงาน แรงงานจังหวัด
VC2: ปัจจัยพื้นฐานและการพัฒนาเกษตรกร						
CSF3 การบริหารจัดการและฟื้นฟู สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ	KPI 3.1 สิ่งแวดล้อมที่ได้มาตรฐาน	Data 3.1.1 ปริมาณสารปนเปื้อนในแหล่งน้ำ จำแนกตามพื้นที่เกิดปัญหา และอำเภอ	ไม่มี	รายงาน	รายปี	สำนักงานทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมจังหวัด
CSF4 การรวมกลุ่มคลัสเตอร์กึ่งทะเล	KPI 4.1 มีการรวมกลุ่มคลัสเตอร์ กึ่งทะเล	Data 4.1.1 จำนวนผู้ประกอบการอาชีพประมง	มี	ทะเบียน เกษตรกร	รายปี	สำนักงาน ประมงจังหวัด
		Data 4.1.2 จำนวนกลุ่มของผู้ประกอบการ ต่อเนื่อง	มี	ทะเบียน เกษตรกร	รายปี	สำนักงาน ประมงจังหวัด

ตารางที่ 13 : แผนผังรายการสถิติทางการ “กึ่งทะเลมาตรฐาน” (ต่อ)

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวม ข้อมูล	ความถี่ของ ข้อมูล	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ
CSF 5 การแก้ไขปัญหาขาดแคลนแรงงานใน อุตสาหกรรมกุ้ง	KPI 5.1 สัดส่วนของการขาดแคลน แรงงานในอุตสาหกรรมกุ้ง ลดลง	Data 5.1.1 จำนวนแรงงานในอุตสาหกรรมกุ้ง จำแนกตามแหล่งผลิต และอำเภอ	มี (ไม่สมบูรณ์)	รายงาน	รายไตรมาส	สำนักงาน แรงงานจังหวัด
		Data 5.1.2 จำนวนแรงงานที่ผู้ประกอบการ ในอุตสาหกรรมกุ้งต้องการ	ไม่มี	สำรวจ	รายไตรมาส	สำนักงาน จัดหางานจังหวัด
	KPI 5.2 สัดส่วนแรงงานต่างด้าวต่อ แรงงานไทยในอุตสาหกรรม กุ้งลดลง	Data 5.2.1 จำนวนแรงงานต่างด้าวใน อุตสาหกรรมกุ้ง จำแนกตาม แหล่งผลิตและอำเภอ	ไม่มี	สำรวจ	รายปี	สำนักงาน แรงงานจังหวัด
		Data 5.2.2 จำนวนแรงงานต่างด้าวที่ ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมกุ้ง ต้องการ	ไม่มี	สำรวจ	รายปี	สำนักงาน จัดหางานจังหวัด
VC 3: การเพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ และลดต้นทุนการผลิต						
CSF 6 เกษตรกรต้นแบบผู้ประกอบการอาชีพ การประมง	KPI 6.1 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของเกษตรกร ประมงต้นแบบ	Data 6.1.1 จำนวนเกษตรกรผู้ประกอบการอาชีพ การประมง	มี	ทะเบียน เกษตรกร	รายปี	สำนักงาน ประมงจังหวัด

ตารางที่ 13 : แผนผังรายการสถิติทางการ “กึ่งทะเลมาตรฐาน” (ต่อ)

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวม ข้อมูล	ความถี่ของ ข้อมูล	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ
		Data 6.1.2 จำนวนเกษตรกรผู้ประกอบการอาชีพ การประมงที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน เกษตรกรต้นแบบ	มี	ทะเบียน เกษตรกร	รายปี	สำนักงาน ประมงจังหวัด/ สำนักงาน เกษตรจังหวัด
CSF 7 มาตรฐานฟาร์ม	KPI 7.1 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของฟาร์ม เพาะเลี้ยงที่ได้รับการรับรอง มาตรฐาน	Data 7.1.1 จำนวนฟาร์มเพาะเลี้ยง ที่มีมาตรฐาน	มี	ทะเบียน	รายปี	ศูนย์ประมงชายฝั่ง
		Data 7.1.2 จำนวนฟาร์มที่ผ่าน การรับรองมาตรฐาน	มี	ทะเบียน	รายปี	ศูนย์ประมงชายฝั่ง
CSF 8 มาตรฐานเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยง	KPI 8.1 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของเกษตรกร ผู้เพาะเลี้ยง ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน	Data 8.1.1 จำนวนเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงกึ่ง	มี	ทะเบียน	รายปี	ศูนย์ประมงชายฝั่ง
		Data 8.1.2 จำนวนเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงกึ่งที่ ผ่านการรับรองมาตรฐาน	มี	ทะเบียน	รายปี	ศูนย์ประมงชายฝั่ง
CSF 9 การควบคุมมาตรฐานการแปรรูป สินค้า	KPI 9.1 การแปรรูปกึ่งที่ได้ การรับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้น	Data 9.1.1 จำนวนโรงงานแปรรูปกึ่ง ที่มีมาตรฐาน	มี	รายงาน	รายปี	อุตสาหกรรมจังหวัด
		Data 9.1.2 ปริมาณการแปรรูปกึ่งที่ได้ การรับรองมาตรฐาน	มี	รายงาน	รายปี	สำนักงาน ประมงจังหวัด

ตารางที่ 13 : แผนผังรายการสถิติทางการ “กึ่งทะเลมาตรฐาน” (ต่อ)

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวม ข้อมูล	ความถี่ของ ข้อมูล	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ
VC4: การแปรรูป เพิ่ม และสร้างคุณค่า						
CSF 10 ยกระดับสินค้าเพื่อเข้าสู่ ภาคอุตสาหกรรม	KPI 10.1 ร้อยละของกุ้งที่จะเข้าสู่ ภาคอุตสาหกรรมแปรรูป ได้รับมาตรฐานเพิ่มขึ้น	Data 10.1.1 ปริมาณกุ้งที่เข้าสู่โรงงาน อุตสาหกรรมแปรรูป	ไม่มี	สำรวจ	รายปี	สมาคมค้ากุ้ง/ สำนักงานประมง จังหวัด
		Data 10.1.2 ปริมาณกุ้งที่เข้าสู่โรงงาน อุตสาหกรรมแปรรูปได้รับ การรับรองมาตรฐาน	ไม่มี	สำรวจ	รายปี	สมาคมค้ากุ้ง/ สำนักงานประมง จังหวัด
VC5: การบริหารจัดการสินค้า (Logistics)						
CSF 11 ยกระดับห้องแช่แข็งเพื่อการรองรับ ภาคอุตสาหกรรม	KPI 11.1 ร้อยละของห้องแช่แข็งที่ได้รับ การรับรองมาตรฐาน	Data 11.1.1 จำนวนห้องแช่แข็ง	มี	รายงาน	รายปี	สำนักงานประมง จังหวัด
		Data 11.1.2 จำนวนห้องแช่แข็งที่ได้รับ การรับรองมาตรฐาน	ไม่มี	สำรวจ	รายปี	สำนักงาน อุตสาหกรรมจังหวัด/ สำนักงานประมง จังหวัด
VC6: การพัฒนาระบบการตลาด						
CSF 12 มาตรฐานราคาการซื้อขายสินค้า แช่แข็งในตลาดกุ้ง	KPI 12.1 อุตสาหกรรมกุ้งที่ได้รับ มาตรฐานมีราคาเพิ่มขึ้น	Data 12.1.1 ราคาระดับมาตรฐานของการรับซื้อ สินค้ากุ้งของแพกุ้ง	มี	ทะเบียน	รายปี	สมาคมผู้ประกอบการ การค้ากุ้ง
		Data 12.1.2 ราคาระดับมาตรฐานของการจำหน่าย สินค้ากุ้งของแพกุ้ง	มี	ทะเบียน	รายปี	สมาคมผู้ประกอบการ การค้ากุ้ง

ตารางที่ 13 : แผนผังรายการสถิติทางการ “กึ่งทะเลมาตรฐาน” (ต่อ)

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวม ข้อมูล	ความถี่ของ ข้อมูล	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ
CSF 13 การเพิ่มขีดความสามารถใน การแข่งขันทางการตลาด	KPI 13.1 รายได้จากการจำหน่ายใน ประเทศและมูลค่าการส่งออก เพิ่มขึ้น	Data 13.1.1 รายได้จากการจำหน่าย ในประเทศ	ไม่มี	รายงาน	รายปี	สำนักงาน พาณิชย์จังหวัด/ ด้านศุลกากร/ สมาคมผู้ประกอบการ ค้ากุ้ง
		Data 13.1.2 มูลค่าการส่งออก จำแนกตาม ตลาดส่งออก เช่น สหรัฐฯ ยุโรป ญี่ปุ่น ฯลฯ	ไม่มี	รายงาน	รายปี	สำนักงาน พาณิชย์จังหวัด/ ด้านศุลกากร/ สมาคมผู้ประกอบการ ค้ากุ้ง
CSF 14 การลดข้อกีดกันทางการค้า	KPI 14.1 ปริมาณการส่งออกกุ้งที่ได้รับ การกีดกันทางการค้าลดลง	Data 14.1.1 ข้อร้องเรียนการส่งออกกุ้งที่ไม่ได้ มาตรฐานลดลง	ไม่มี	รายงาน	รายปี	สำนักงาน พาณิชย์จังหวัด/ ด้านศุลกากร/ สมาคมผู้ประกอบการ ค้ากุ้ง
		Data 14.1.2 ปริมาณกุ้งที่ได้รับการกีดกัน ทาง การค้า	ไม่มี	รายงาน	รายปี	สำนักงาน พาณิชย์จังหวัด/ ด้านศุลกากร/ สมาคมผู้ประกอบการ ค้ากุ้ง

3.1.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ขาดหายไป (Data Gap Analysis) ของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “กุ้งทะเลมาตรฐาน”

สำหรับประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 : พัฒนาอุตสาหกรรม การประมง การเกษตร และกิจกรรมต่อเนื่องให้มีมาตรฐานสากล ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “กุ้งทะเลมาตรฐาน” มีรายการสถิติทางการที่สำคัญจำเป็น รวมทั้งสิ้น 32 รายการ โดยในปัจจุบันมีการจัดเก็บจำนวน 19 รายการ และที่เหลือจำนวน 13 รายการ เป็นรายการสถิติที่ขาดความพร้อมในการนำมาใช้ ประกอบด้วยรายการที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บ 1 รายการ และรายการที่ยังไม่มีการจัดเก็บ 12 รายการ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 14 : สรุปสถานะรายการสถิติทางการผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “กุ้งทะเลมาตรฐาน”

รายการสถิติทางการ (ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น)	จำนวนข้อมูล รายการ(%)	VC 1	VC 2	VC 3	VC 4	VC 5	VC 6
		(2 CSFs, 2 KPIs)	(3 CSFs, 4 KPIs)	(4 CSFs, 4 KPIs)	(1 CSF, 1 KPI)	(1 CSF, 1 KPI)	(3 CSFs, 3 KPIs)
1. รายการสถิติที่มีการจัดเก็บเป็นประจำ	19 (59.38%)	6	2	8	-	1	2
2. รายการสถิติที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บ	1 (3.13%)	-	1	-	-	-	-
3. รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บ	12 (37.50%)	1	4	-	2	1	4
รวม	32 (100%)	7	7	8	2	2	6

หมายเหตุ : (-) หมายถึง ไม่มีข้อมูลหรือข้อมูลมีค่าเป็น 0

รายการสถิติที่มีการจัดเก็บไม่ต่อเนื่อง ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ ต้องมีการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูล แสดงดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15 : รายการสถิติที่ต้องมีการพัฒนาการจัดเก็บของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “กุ้งทะเลมาตรฐาน”

ข้อมูลสำคัญ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	แนวทางพัฒนา
Data 5.1.1 จำนวนแรงงานในอุตสาหกรรมกุ้ง จำแนกตามแหล่งผลิต และอำเภอ	สำนักงานแรงงานจังหวัด	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาสถิติข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น - สำรวจ จัดเก็บ และรวบรวมข้อมูล - จัดเก็บข้อมูลให้ครบถ้วนและมีความถี่สม่ำเสมอ

รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บ เนื่องจากการริเริ่มภารกิจใหม่ ต้องมีการมอบหมายผู้รับผิดชอบและพัฒนาระบบการจัดเก็บ แสดงดังตารางที่ 16

ตารางที่ 16 : รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ“กุ้งทะเลมาตรฐาน”

ข้อมูลสำคัญ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	แนวทางพัฒนา
Data 2.1.4 จำนวนแรงงานที่ใช้เพื่อ การเพาะเลี้ยงกุ้งแบบพัฒนาต่อไร่ จำแนกตามสายพันธุ์และแหล่งผลิต	สำนักงานแรงงานจังหวัด	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาสถิติข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น - สำรวจ จัดเก็บ และรวบรวมข้อมูล - จัดเก็บข้อมูลให้ครบถ้วนและมีความถี่สม่ำเสมอ
Data 3.1.1 ปริมาณสารปนเปื้อนใน แหล่งน้ำจำแนกตามพื้นที่เกิดปัญหา และอำเภอ	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมจังหวัด	
Data 5.1.2 จำนวนแรงงานที่ ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมกุ้ง ต้องการ	สำนักงานจัดหางานจังหวัด	
Data 5.2.1 จำนวนแรงงานต่างด้าว ในอุตสาหกรรมกุ้ง จำแนกตามแหล่ง ผลิต และอำเภอ	สำนักงานแรงงานจังหวัด	
Data 5.2.2 จำนวนแรงงานต่างด้าว ที่ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมกุ้ง ต้องการ	สำนักงานจัดหางานจังหวัด	
Data 10.1.1 ปริมาณกุ้งที่เข้าสู่ โรงงานอุตสาหกรรมแปรรูป	สมาคมค้ากุ้ง/ สำนักงานประมงจังหวัด	
Data 10.1.2 ปริมาณกุ้งที่เข้าสู่ โรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปได้รับ การรับรองมาตรฐาน		
Data 11.1.2 จำนวนห้องแช่แข็งที่ ได้รับการรับรองมาตรฐาน	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด/ สำนักงานประมงจังหวัด	
Data 13.1.1 รายได้จากการ จำหน่ายในประเทศ	สำนักงานพาณิชย์จังหวัด/ ด่านศุลกากร/ สมาคมผู้ประกอบการค้ากุ้ง	
Data 13.1.2 มูลค่าการส่งออก จำแนกตามตลาดส่งออก เช่น สหรัฐฯ ยุโรป ญี่ปุ่น ฯลฯ		
Data 14.1.1 ขอร้องเรียน การส่งออกกุ้งที่ไม่ได้มาตรฐานลดลง		
Data 14.1.2 ปริมาณกุ้งที่ได้รับ การกีดกันทางการค้า		

3.2 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : เป็นครัวโลกด้านอาหารทะเลและการเกษตร

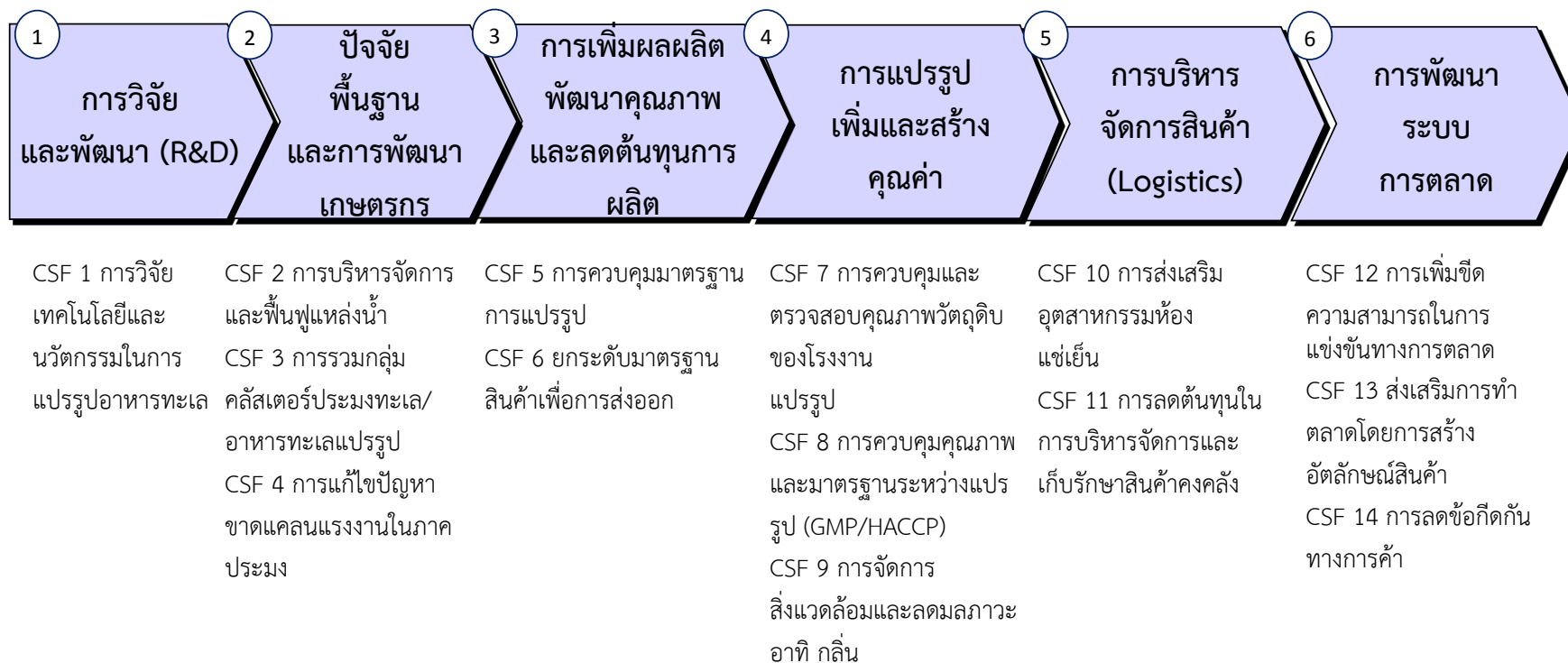
3.2.1 ห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) ของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) “อาหารทะเลแปรรูป”

ตารางที่ 17 : ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) ของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2

ประเด็นยุทธศาสตร์	สถิติทางการด้านเศรษฐกิจ/สังคม/สิ่งแวดล้อม	ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion)/ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue)
เป็นครัวโลกด้านอาหารทะเลและการเกษตร	เศรษฐกิจ -> เกษตร	อาหารทะเลแปรรูป
สรุปเหตุผลสนับสนุน - จังหวัดสมุทรสาคร มีพื้นที่ตอนล่างติดทะเล อ่าวไทย จึงมีการทำประมงทะเล ส่งผลให้อาหารทะเลเป็นจุดเด่น		

หมายเหตุ : ข้อมูลประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาจังหวัดระยะ 4 ปี พ.ศ. 2558 - 2561 (จัดทำ พ.ศ. 2556)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2: ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “อาหารทะเลแปรรูป”

3.2.2 ปัจจัยสู่ความสำเร็จของการผลิตที่มีศักยภาพ “อาหารทะเลแปรรูป”

ตารางที่ 18 : แผนผังรายการสถิติทางการ “อาหารทะเลแปรรูป”

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวม ข้อมูล	ความถี่ของ ข้อมูล	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ
VC1: การวิจัย และพัฒนา (R&D)						
CSF1 การวิจัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมใน การแปรรูปอาหารทะเล	KPI 1.1 ผลิตภาพการผลิตที่เพิ่มขึ้นจาก การใช้เทคโนโลยีใน การแปรรูป	Data 1.1.1 โรงงานที่มีการใช้เทคโนโลยี ในการแปรรูป	มี	ทะเบียน	รายปี	สำนักงาน อุตสาหกรรมจังหวัด
		Data 1.1.2 ปริมาณและมูลค่าของผลผลิตจาก โรงงานที่มีการใช้เทคโนโลยีในการ แปรรูป	มี	ทะเบียน	รายปี	สำนักงาน อุตสาหกรรมจังหวัด
VC2: ปัจจัยพื้นฐานและการพัฒนาเกษตรกร						
CSF 2 การบริหารจัดการและฟื้นฟูแหล่งน้ำ	KPI 2.1 แหล่งน้ำที่ได้มาตรฐาน	Data 2.1.1 ปริมาณแหล่งน้ำมาตรฐาน	ไม่มี	รายงาน	รายปี	สำนักงานทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมจังหวัด
CSF 3 การรวมกลุ่มคลัสเตอร์ประมงทะเล/ อาหารทะเลแปรรูป	KPI 3.1 มีการรวมกลุ่มคลัสเตอร์ ประมง/โรงงานแปรรูป	Data 3.1.1 จำนวนกลุ่มคลัสเตอร์ประมง/ โรงงานแปรรูป	มี	สำรวจ	รายปี	สมาคมภาคเอกชน (7 สมาคม)/ สมาพันธ์/
		Data 3.1.2 จำนวนครั้งในการจัดประชุม/ ประสานงาน	มี	สำรวจ	รายปี	สำนักงานสถิติ จังหวัด

ตารางที่ 18 : แผนผังรายการสถิติทางการ “อาหารทะเลแปรรูป” (ต่อ)

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวม ข้อมูล	ความถี่ของ ข้อมูล	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ
CSF 4 การแก้ไขปัญหาขาดแคลนแรงงาน ในภาคประมง	KPI 4.1 แรงงานในภาคประมงไม่ ขาดแคลน	Data 4.1.1 จำนวนแรงงานในภาคการประมง	มี	สำรวจ	รายปี	สำนักงาน อุตสาหกรรมจังหวัด
		Data 4.1.2 สถานประกอบการที่ทำธุรกิจอาหาร ทะเลแปรรูป	มี	ทะเบียน	รายปี	สำนักงาน อุตสาหกรรม จังหวัด
		Data 4.1.3 จำนวนแรงงานในธุรกิจอาหารทะเล แปรรูป	มี	ทะเบียน	รายปี	สำนักงาน อุตสาหกรรม จังหวัด
VC 3: การเพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ และลดต้นทุนการผลิต						
CSF 5 การควบคุมมาตรฐานการแปรรูป	KPI 5.1 การแปรรูปอาหารทะเลที่ได้ การรับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้น	Data 5.1.1 จำนวนโรงงานแปรรูปที่มีมาตรฐาน	มี	รายงาน	รายปี	สำนักงาน อุตสาหกรรม จังหวัด
		Data 5.1.2 ปริมาณการผลิตอาหารทะเล ที่ได้รับมาตรฐาน	มี	รายงาน	รายปี	สำนักงาน อุตสาหกรรม จังหวัด
CSF 6 ยกระดับมาตรฐานสินค้าเพื่อ การส่งออก	KPI 6.1 อาหารทะเลเพื่อการส่งออกมี มาตรฐานเพิ่มขึ้น	Data 6.1.1 ปริมาณการส่งออกอาหารทะเล	มี	รายงาน	รายปี	สำนักงานพาณิชย์ จังหวัด/ ด่านศุลกากร
		Data 6.1.2 จำนวนสถานประกอบการที่ผลิต อาหารทะเลแปรรูป เพื่อการส่งออก	มี	รายงาน	รายปี	สำนักงาน อุตสาหกรรม จังหวัด

ตารางที่ 18 : แผนผังรายการสถิติทางการ “อาหารทะเลแปรรูป” (ต่อ)

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวม ข้อมูล	ความถี่ของ ข้อมูล	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ
VC4: การแปรรูป เพิ่ม และสร้างคุณค่า						
CSF 7 การควบคุมและตรวจสอบคุณภาพ วัตถุดิบของโรงงานแปรรูป	KPI 7.1 ร้อยละแหล่งวัตถุดิบที่ได้ มาตรฐาน	Data 7.1.1 แหล่งวัตถุดิบ	มี	รายงาน	รายปี	สมาคมภาคเอกชน (7 สมาคม)/ สมาพันธ์/ประมง จังหวัด
		Data 7.1.2 จำนวนแหล่งวัตถุดิบที่ได้มาตรฐาน	มี	รายงาน	รายปี	สมาคมภาคเอกชน (7 สมาคม)/ สมาพันธ์/ ประมงจังหวัด
CSF 8 การควบคุมคุณภาพและมาตรฐาน ระหว่างแปรรูป (GMP/HACCP)	KPI 8.1 ร้อยละโรงงานแปรรูปที่ได้ GMP/HACCP	Data 8.1.1 จำนวนโรงงานแปรรูป	มี	รายงาน	รายปี	สำนักงาน อุตสาหกรรม จังหวัด
		Data 8.1.2 จำนวนโรงงานแปรรูปที่ได้มาตรฐาน GMP/HACCP	มี	รายงาน	รายปี	สำนักงาน อุตสาหกรรม จังหวัด
CSF 9 การจัดการสิ่งแวดล้อมและ ลดมลภาวะ อาทิ กลิ่น	KPI 9.1 โรงงานที่มีปัญหาด้านมลภาวะ ลดลง	Data 9.1.1 จำนวนโรงงานที่ผ่านเกณฑ์ มาตรฐานสิ่งแวดล้อม	มี	ทะเบียน	รายปี	สำนักงาน อุตสาหกรรม จังหวัด
VC5: การบริหารจัดการสินค้า (Logistics)						
CSF 10 การส่งเสริมอุตสาหกรรมช่องแช่แข็ง	KPI 10.1 จำนวนอุตสาหกรรมช่องแช่แข็ง	Data 10.1 จำนวนอุตสาหกรรมช่องแช่แข็ง	มี	รายงาน	รายปี	สำนักงานสถิติ จังหวัด
CSF 11 การลดต้นทุนในการบริหารจัดการ และเก็บรักษาสินค้าคงคลัง	KPI 11.1 ต้นทุนในการบริหารจัดการ คลังสินค้าลดลง	Data 11.1.1 ต้นทุนในการบริหารจัดการ คลังสินค้า	มี	รายงาน	รายปี	สำนักงานสถิติ จังหวัด

ตารางที่ 18 : แผนผังรายการสถิติทางการ “อาหารทะเลแปรรูป” (ต่อ)

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวม ข้อมูล	ความถี่ของ ข้อมูล	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ
VC6: การพัฒนาระบบการตลาด						
CSF 12 การเพิ่มขีดความสามารถ ในการแข่งขันทางการตลาด	KPI 12.1 รายได้จากการจำหน่าย ในประเทศและมูลค่าการส่งออก เพิ่มขึ้น	Data 12.1.1 รายได้จากการจำหน่าย ในประเทศ	มี	รายงาน	รายปี	สำนักงานพาณิชย์ จังหวัด
		Data 12.1.2 มูลค่าการส่งออก จำแนกตามตลาด ส่งออก เช่น สหรัฐฯ ยุโรป ญี่ปุ่น ฯลฯ	มี	รายงาน	รายปี	สำนักงานพาณิชย์ จังหวัด
CSF 13 ส่งเสริมการทำตลาดโดยการสร้าง อัตลักษณ์สินค้า	KPI 13.1 กิจกรรม การตลาดด้าน การส่งเสริมอัตลักษณ์สินค้า	Data 13.1.1 จำนวนครั้งในการจัดกิจกรรม	ไม่มี	สำรวจ	รายปี	สำนักงานจังหวัด
		Data 13.1.2 จำนวนผู้ประกอบการที่เข้าร่วม กิจกรรม	ไม่มี	สำรวจ	รายปี	สำนักงานจังหวัด
CSF 14 การลดข้อกีดกันทางการค้า	KPI 14.1 ปริมาณการส่งออกกุ้งที่ได้รับ การกีดกันทางการค้าลดลง	Data 14.1.1 ข้อร้องเรียนการส่งออกกุ้ง ที่ไม่ได้มาตรฐานลดลง	ไม่มี	รายงาน	รายปี	สำนักงานพาณิชย์ จังหวัด
		Data 14.1.2 ปริมาณกุ้งที่ได้รับการกีดกัน ทางการค้า	ไม่มี	รายงาน	รายปี	สำนักงานพาณิชย์ จังหวัด

3.2.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ขาดหายไป (Data Gap Analysis) ของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “อาหารทะเลแปรรูป”

สำหรับประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : เป็นครัวโลกด้านอาหารทะเลและการเกษตร ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “อาหารทะเลแปรรูป” มีรายการสถิติทางการที่สำคัญ จำเป็นรวมทั้งสิ้น 25 รายการ โดยในปัจจุบันมีการจัดเก็บจำนวน 20 รายการ และที่เหลือจำนวน 5 รายการ เป็นรายการที่ยังไม่มีการจัดเก็บ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 19 : สรุปสถานะรายการสถิติทางการผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “อาหารทะเลแปรรูป”

รายการสถิติทางการ (ข้อมูลที่สำคัญและ จำเป็น)	จำนวนข้อมูล รายการ (%)	VC 1	VC 2	VC 3	VC 4	VC 5	VC 6
		(1 CSF, 1 KPI)	(3 CSFs, 3 KPIs)	(2 CSFs, 2 KPIs)	(3 CSFs, 3 KPIs)	(2 CSFs, 2 KPIs)	(3 CSFs, 3 KPIs)
1. รายการสถิติที่มีการจัดเก็บเป็นปกติ	20 (80%)	2	5	4	5	2	2
2. รายการสถิติที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บ	-	-	-	-	-	-	-
3. รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บ	5 (20%)	-	1	-	-	-	4
รวม	25 (100%)	2	6	4	5	2	6

หมายเหตุ : (-) หมายถึง ไม่มีข้อมูลหรือข้อมูลมีค่าเท่ากับ 0

โดยรายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บ เนื่องจากการเริ่มภารกิจใหม่ ต้องมีการมอบหมายผู้รับผิดชอบและพัฒนาระบบการจัดเก็บ แสดงดังตารางที่ 20

ตารางที่ 20 : รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “อาหารทะเลแปรรูป”

ข้อมูลสำคัญ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	แนวทางพัฒนา
Data 2.1.1 ปริมาณแหล่งน้ำมาตรฐาน	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาสถิติข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น - สำรวจ จัดเก็บ และรวบรวมข้อมูล - จัดเก็บข้อมูลให้ครบถ้วนและมีความถี่สม่ำเสมอ
Data 13.1.1 จำนวนครั้งในการจัดกิจกรรม	สำนักงานจังหวัด	
Data 13.1.2 จำนวนผู้ประกอบการที่เข้าร่วมกิจกรรม		
Data 14.1.1 ขอร้องเรียนการส่งออกกุ้งที่ไม่ได้มาตรฐานลดลง	สำนักงานพาณิชย์จังหวัด	
Data 14.1.2 ปริมาณกุ้งที่ได้รับการกีดกันทางการค้า		

3.3 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและวัฒนธรรม

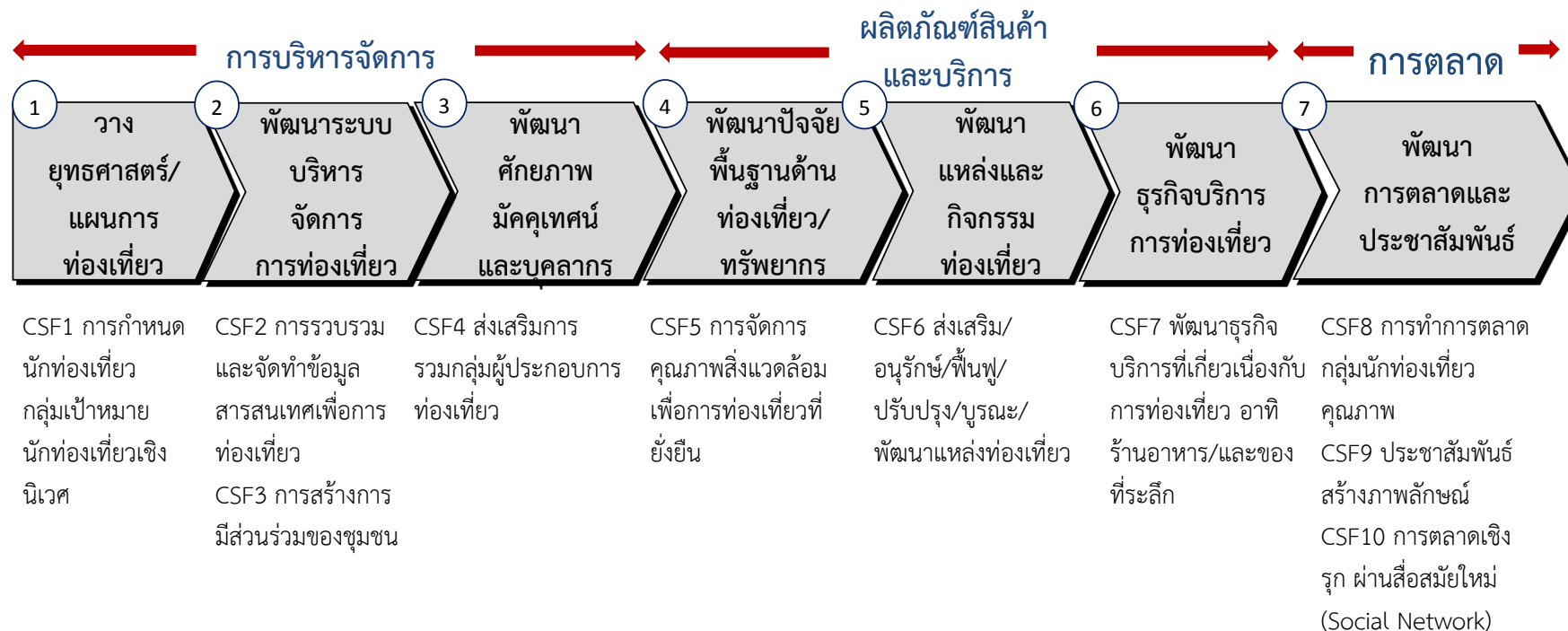
3.3.1 ห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) ของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) “การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ”

ตารางที่ 21 : ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) ของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3

ประเด็นยุทธศาสตร์	สถิติทางการด้านเศรษฐกิจ/สังคม/สิ่งแวดล้อม	ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion)/ ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue)
ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและวัฒนธรรม	เศรษฐกิจ -> การท่องเที่ยว	การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
สรุปเหตุผลสนับสนุน - แหล่งท่องเที่ยวโดยเฉพาะการท่องเที่ยว เพื่อชมชีวิตความเป็นอยู่พื้นเมืองของหมู่บ้าน ชาวประมง การทำนาเกลือ นาเกลือ		

หมายเหตุ : ข้อมูลประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาจังหวัดระยะ 4 ปี พ.ศ. 2558 - 2561 (จัดทำ พ.ศ. 2556)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3: ผลลัพธ์ที่มีศักยภาพ “การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ”

3.3.2 ปัจจัยสู่ความสำเร็จของการผลิตภัณฑที่มีศักยภาพ “การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ”

ตารางที่ 22 : แผนผังรายการสถิติทางการ “การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ”

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวม ข้อมูล	ความถี่ของ ข้อมูล	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ
VC1: วางยุทธศาสตร์/แผนการท่องเที่ยว						
CSF1 การกำหนดนักท่องเที่ยว กลุ่มเป้าหมาย นักท่องเที่ยวเชิง นิเวศ	KPI 1.1 ร้อยละของการขยายตัว ของนักท่องเที่ยว จังหวัดสมุทรสาคร	Data 1.1.1 จำนวนนักท่องเที่ยวไทยของจังหวัด สมุทรสาคร	ไม่มี	-	-	สำนักงาน ท่องเที่ยวและ กีฬาจังหวัด
		Data 1.1.2 จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัด สมุทรสาคร	ไม่มี	-	-	สำนักงาน ท่องเที่ยวและ กีฬาจังหวัด
	KPI 1.2 ร้อยละของรายได้จาก การท่องเที่ยว จังหวัดสมุทรสาคร	Data 1.2.1 ค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยวของ นักท่องเที่ยวทั้งไทยและต่างชาติที่มา ท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสาคร	ไม่มี	-	-	สำนักงาน ท่องเที่ยวและ กีฬาจังหวัด
VC2: พัฒนาระบบบริหาร จัดการ การท่องเที่ยว						
CSF 2 การรวบรวมและจัดทำข้อมูล สารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยว	KPI 2.1 ระบบฐานข้อมูลด้าน การท่องเที่ยวที่ครบถ้วนราย จังหวัด	Data 2.1.1 ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวจำแนกตาม ประเภท	มี	รายงาน	รายปี	การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 22 : แผนผังรายการสถิติทางการ “การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ” (ต่อ)

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวม ข้อมูล	ความถี่ของ ข้อมูล	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ
		Data 2.1.2 ข้อมูลปริมาณนักท่องเที่ยวและรายได้ จากการท่องเที่ยวจำแนกตามถิ่นที่อยู่ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ รูปแบบการ เดินทาง พาหนะในการเดินทาง สถานที่ พัก วัตถุประสงค์ในการเดินทาง	มี	รายงาน	รายปี	การท่องเที่ยว แห่งประเทศไทย
CSF 3 การสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน	KPI 3.1 ชุมชนมีกิจกรรมร่วมกัน อย่างสร้างสรรค์	Data 3.1.1 จำนวนครั้งของการจัดกิจกรรมการมีส่วน ร่วมของชุมชน	ไม่มี	สำรวจ	รายปี	สำนักงาน ท่องเที่ยวและ กีฬาจังหวัด
		Data 3.1.2 จำนวนสมาชิกของชุมชนที่มี ส่วนร่วมในการพัฒนา/สร้างสรรค์ชุมชน	ไม่มี	สำรวจ	รายปี	สำนักงาน ท่องเที่ยวและ กีฬาจังหวัด
VC: 3 พัฒนาศักยภาพภาคีเครือข่ายและบุคลากร						
CSF 4 ส่งเสริมการรวมกลุ่มผู้ประกอบการ ท่องเที่ยว	KPI 4.1 ผู้ประกอบการท่องเที่ยวมีความ เข้มแข็ง	Data 4.1.1 จำนวนกลุ่มและสมาชิกของกลุ่ม ผู้ประกอบการท่องเที่ยว	มี	ทะเบียน	รายปี	สำนักงาน ท่องเที่ยวและ กีฬาจังหวัด
		Data 4.1.2 จำนวนครั้งในการจัดกิจกรรม ของกลุ่ม และจำนวนผู้เข้าร่วม ในกิจกรรมแต่ละครั้ง	ไม่มี	ทะเบียน	รายปี	สำนักงาน ท่องเที่ยวและ กีฬาจังหวัด
VC4: พัฒนาปัจจัยพื้นฐานด้านท่องเที่ยว/ทรัพยากร						
CSF 5 การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อ การท่องเที่ยวที่ยั่งยืน	KPI 5.1 มลพิษจากสิ่งแวดล้อมทั้งทางน้ำ อากาศ และพื้นที่บริเวณแหล่ง ท่องเที่ยวต่ำกว่าเกณฑ์ค่าเฉลี่ย ของประเทศ	Data 5.1.1 ค่ามลพิษเฉลี่ยของทั้งประเทศ จำแนก ตามประเภทมลพิษต่างๆ	มี	รายงาน	รายปี	สำนักงาน สิ่งแวดล้อม ภาคที่ 5

ตารางที่ 22 : แผนผังรายการสถิติทางการ “การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ” (ต่อ)

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวม ข้อมูล	ความถี่ของ ข้อมูล	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ
		Data 5.1.2 คำมลพิษบริเวณแหล่งท่องเที่ยว จำแนก ตามประเภทมลพิษและแหล่งท่องเที่ยว ในจังหวัด	ไม่มี	รายงาน	รายปี	สำนักงาน สิ่งแวดล้อม ภาคที่ 5
VC5: พัฒนา แหล่งและกิจกรรมท่องเที่ยว						
CSF 6 ส่งเสริม/อนุรักษ์/ฟื้นฟู/ปรับปรุง/ บูรณะ/พัฒนา แหล่งท่องเที่ยว	KPI 6.1 แหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับ การอนุรักษ์/ฟื้นฟู/ปรับปรุง/ บูรณะ/พัฒนา	Data 6.1.1 จำนวนแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับ การอนุรักษ์/ฟื้นฟู/ปรับปรุง/บูรณะ/ พัฒนา	ไม่มี	สำรวจ	รายปี	สำนักงาน ท่องเที่ยวและ กีฬาจังหวัด
		Data 6.1.2 จำนวนครั้งในการจัดกิจกรรมในการ อนุรักษ์/ฟื้นฟู/ปรับปรุง/บูรณะ/พัฒนา แหล่งท่องเที่ยว	ไม่มี	สำรวจ	รายปี	สำนักงาน ท่องเที่ยวและ กีฬาจังหวัด
VC6: พัฒนา ธุรกิจบริการการท่องเที่ยว						
CSF 7 พัฒนาธุรกิจบริการที่เกี่ยวข้องเนื่องกับ การท่องเที่ยว อาทิ ร้านอาหาร และ ของที่ระลึก	KPI 7.1 รายได้จากธุรกิจบริการที่ เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมี อัตราการขยายตัวสูงขึ้น	Data 7.1.1 รายได้จากธุรกิจบริการที่เกี่ยวข้องเนื่องกับ การท่องเที่ยวจำแนกตามประเภทธุรกิจ และขนาด	ไม่มี	สำรวจ	รายปี	สำนักงาน หอการค้า จังหวัด/ สมาคมที่ เกี่ยวข้องกับ ธุรกิจท่องเที่ยว/ สำนักงานสถิติ จังหวัด

ตารางที่ 22 : แผนผังรายการสถิติทางการ “การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ” (ต่อ)

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวม ข้อมูล	ความถี่ของ ข้อมูล	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ
VC7: พัฒนาการตลาดและประชาสัมพันธ์						
CSF 8 การทำการตลาดกลุ่มนักท่องเที่ยว คุณภาพ	KPI 8.1 กิจกรรมในการส่งเสริมการตลาด	Data 8.1.1 จำนวนครั้งในการจัดกิจกรรมส่งเสริม การตลาด จำแนกตามประเภทของ กิจกรรม	ไม่มี	สำรวจ	รายปี	สำนักงาน ท่องเที่ยวและ กีฬาจังหวัด/ สำนักงาน จังหวัด
CSF 9 ประชาสัมพันธ์สร้างภาพลักษณ์	KPI 9.1 อันดับภาพลักษณ์แหล่ง ท่องเที่ยวดีขึ้น	Data 9.1.1 การจัดอันดับภาพลักษณ์แหล่งท่องเที่ยว	ไม่มี	สำรวจ	รายปี	สำนักงาน ท่องเที่ยวและ กีฬาจังหวัด/ สำนักงาน จังหวัด
		Data 9.1.2 อันดับสถานที่ที่นักท่องเที่ยวนิยมมา ท่องเที่ยว	ไม่มี	สำรวจ	รายปี	สำนักงาน ท่องเที่ยวและ กีฬาจังหวัด/ สำนักงาน จังหวัด
CSF 10 การตลาดเชิงรุก ผ่านสื่อสมัยใหม่ (Social Network)	KPI 10.1 การเข้าถึงบริการการท่องเที่ยว ของจังหวัดเพิ่มขึ้น	Data 10.1.1 จำนวน/กิจกรรมในการออกสื่อสมัยใหม่	ไม่มี	สำรวจ	รายปี	สำนักงาน ท่องเที่ยวและ กีฬาจังหวัด/ สำนักงาน จังหวัด
		Data 10.1.2 จำนวนผู้เข้าถึงข่าวสารการท่องเที่ยวของ จังหวัดผ่านสื่อสมัยใหม่	ไม่มี	สำรวจ	รายปี	สำนักงาน ท่องเที่ยวและ กีฬาจังหวัด/ สำนักงาน จังหวัด

3.3.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ขาดหายไป (Data Gap Analysis) ของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ”

สำหรับประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และวัฒนธรรม ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ” มีรายการสถิติทางการที่สำคัญ จำเป็นรวมทั้งสิ้น 19 รายการ โดยในปัจจุบันมีการจัดเก็บจำนวน 4 รายการ และที่เหลือจำนวน 15 รายการ เป็นรายการที่ยังไม่มีการจัดเก็บ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 23 : สรุปสถานะรายการสถิติทางการผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ”

รายการสถิติทางการ (ข้อมูลที่สำคัญและ จำเป็น)	จำนวนข้อมูล รายการ (%)	VC 1	VC 2	VC 3	VC 4	VC 5	VC 6	VC 7
		(1 CSF, 2 KPIs)	(2 CSFs, 2 KPIs)	(1 CSF, 1 KPI)	(1 CSF, 1 KPI)	(1 CSF, 1 KPI)	(1 CSF, 1 KPI)	(3 CSFs, 3 KPIs)
1. รายการสถิติที่มีการจัดเก็บเป็นปกติ	4 (21.05%)	-	2	1	1	-	-	-
2. รายการสถิติที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บ	-	-	-	-	-	-	-	-
3. รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บ	15 (78.95%)	3	2	1	1	2	1	5
รวม	19 (100%)	3	4	2	2	2	1	5

หมายเหตุ : (-) หมายถึง ไม่มีข้อมูลหรือข้อมูลมีค่าเป็น 0

โดยรายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บ เนื่องจากการริเริ่มภารกิจใหม่ ต้องมีการมอบหมายผู้รับผิดชอบและพัฒนาระบบการจัดเก็บ แสดงดังตารางที่ 24

ตารางที่ 24 : รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ”

ข้อมูลสำคัญ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	แนวทางพัฒนา
Data 1.1.1 จำนวนนักท่องเที่ยวไทยของจังหวัดสมุทรสาคร	สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาสถิติข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น - สำรวจ จัดเก็บ และรวบรวมข้อมูล - จัดเก็บข้อมูลให้ครบถ้วนและมีความถี่สม่ำเสมอ
Data 1.1.2 จำนวนต่างชาติของจังหวัดสมุทรสาคร		
Data 1.2.1 ค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวทั้งไทยและต่างชาติที่มาท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสาคร		

ตารางที่ 24 : รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ”
(ต่อ)

ข้อมูลสำคัญ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	แนวทางพัฒนา
Data 3.1.1 จำนวนครั้งของการจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชน	สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด	
Data 3.1.2 จำนวนสมาชิกของชุมชนที่มีส่วนร่วมในการพัฒนา/สร้างสรรค์ชุมชน		
Data 4.1.2 จำนวนครั้งในการจัดกิจกรรมของกลุ่ม และจำนวนผู้เข้าร่วมในกิจกรรมแต่ละครั้ง		
Data 5.1.2 ค่ามลพิษบริเวณแหล่งท่องเที่ยว จำแนกตามประเภทมลพิษและแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัด	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 5	
Data 6.1.1 จำนวนแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการอนุรักษ์/ฟื้นฟู/ปรับปรุง/บูรณะ/พัฒนา	สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด	
Data 6.1.2 จำนวนครั้งในการจัดกิจกรรมในการอนุรักษ์/ฟื้นฟู/ปรับปรุง/บูรณะ/พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว		
Data 7.1.1 รายได้จากธุรกิจบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวจำแนกตามประเภทธุรกิจ และขนาด	สำนักงานหอการค้าจังหวัด/สมาคมที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจท่องเที่ยว/ สำนักงานสถิติจังหวัด	
Data 8.1.1 จำนวนครั้งในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการตลาด จำแนกตามประเภทของกิจกรรม	สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด	
Data 9.1.1 การจัดอันดับภาพลักษณ์แหล่งท่องเที่ยว	สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด/ สำนักงานจังหวัด	
Data 9.1.2 อันดับสถานที่ที่นักท่องเที่ยวนิยมมาท่องเที่ยว		
Data 10.1.1 จำนวน/กิจกรรมในการออกสื่อสมัยใหม่		
Data 10.1.2 จำนวนผู้เข้าถึงข่าวสารการท่องเที่ยวของจังหวัดผ่านสื่อสมัยใหม่		

3.4 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 : พัฒนาสภาพแวดล้อมให้เป็นเมืองน่าอยู่

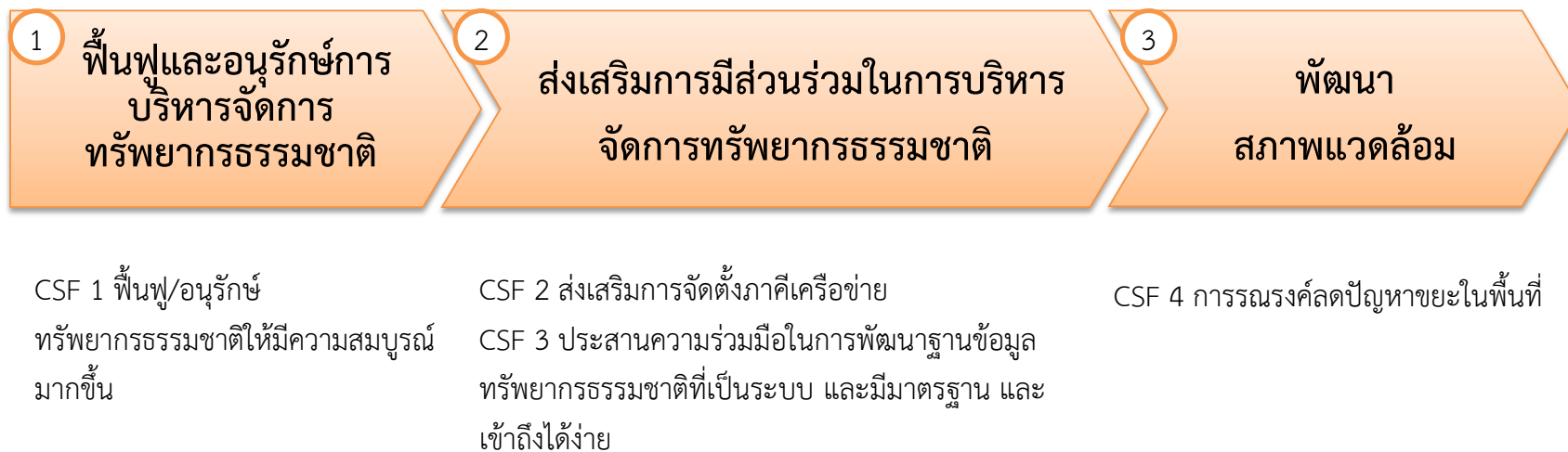
3.4.1 ห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) ของประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) “การจัดการสิ่งแวดล้อมและสภาพแวดล้อม”

ตารางที่ 25 : ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4

ประเด็นยุทธศาสตร์	สถิติทางการด้านเศรษฐกิจ/สังคม/สิ่งแวดล้อม	ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion)/ ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue)
พัฒนาสภาพแวดล้อมให้เป็นเมืองน่าอยู่	สังคมและสิ่งแวดล้อม	การจัดการสิ่งแวดล้อมและสภาพแวดล้อม
สรุปเหตุผลสนับสนุน <ul style="list-style-type: none"> - ภาควิชาการและชุมชน มีอัตราการขยายตัวที่สูงมาก จึงต้องให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาภาวะเพื่อให้		

หมายเหตุ : ข้อมูลประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาจังหวัดระยะ 4 ปี พ.ศ. 2558 - 2561 (จัดทำ พ.ศ. 2556)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4: ประเด็นปัญหาสำคัญ “การจัดการสิ่งแวดล้อมและสภาพแวดล้อม”

3.4.2 ผังสถิติทางการประเมินปัญหาสำคัญ “การจัดการสิ่งแวดล้อมและสภาพแวดล้อม”

ตารางที่ 26 : แผนผังรายการสถิติทางการ “การจัดการสิ่งแวดล้อมและสภาพแวดล้อม”

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล	ความถี่ของ ข้อมูล	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ
VC1: พื้นฟูและอนุรักษ์การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ						
CSF 1 ฟื้นฟู/อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้ มีความสมบูรณ์มากขึ้น	KPI 1.1 ทรัพยากรธรรมชาติมีความสมบูรณ์	Data 1.1.1 ปัญหาการร้องเรียนด้าน ทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรม	มี	ทะเบียน	รายปี	สำนักงานทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมจังหวัด
VC2: ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ						
CSF 2 ส่งเสริมการจัดตั้งภาคีเครือข่าย	KPI 2.1 กลุ่มภาคีเครือข่าย	Data 2.1.1 จำนวนกลุ่มภาคีเครือข่าย	มี	ทะเบียน	รายปี	สำนักงานทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมจังหวัด
		Data 2.1.2 จำนวนสมาชิกในแต่ละกลุ่มภาคี เครือข่าย	มี	ทะเบียน	รายปี	สำนักงานทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมจังหวัด
		Data 2.1.3 จำนวนครั้งในการจัดกิจกรรมส่งเสริม การพัฒนาฯ ในแต่ละกลุ่มภาคี เครือข่าย	มี	ทะเบียน	รายปี	สำนักงานทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมจังหวัด

ตารางที่ 26 : แผนผังรายการสถิติทางการ “การจัดการสิ่งแวดล้อมและสภาพแวดล้อม” (ต่อ)

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวม ข้อมูล	ความถี่ของ ข้อมูล	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ
CSF 3 ประสานความร่วมมือ ในการพัฒนาฐานข้อมูล ทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นระบบ และมีมาตรฐานและเข้าถึงได้ง่าย	KPI 3.1 มีระบบฐานข้อมูลที่ได้มาตรฐาน	Data 3.1.1 จำนวนและประเภทข้อมูลที่จะนำมาใช้ เป็น benchmark	ไม่มี	รายงาน	รายปี	สำนักงานทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมจังหวัด
		Data 3.1.2 จำนวนและประเภทข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	ไม่มี	รายงาน	รายปี	สำนักงานทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมจังหวัด
VC 3: พัฒนาสภาพแวดล้อม						
CSF 4 การรณรงค์ลดปัญหาขยะ ในพื้นที่	KPI 4.1 ปริมาณขยะในพื้นที่ลดลง	Data 4.1.1 ปริมาณขยะจำแนกตามพื้นที่	มี	ทะเบียน	รายปี	สำนักงานจังหวัด

3.4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ขาดหายไป (Data Gap Analysis) ของประเด็นปัญหาสำคัญ “การจัดการสิ่งแวดล้อมและสภาพแวดล้อม”

สำหรับประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 : พัฒนาสภาพแวดล้อมให้เป็นเมืองน่าอยู่ ประเด็นปัญหาสำคัญ “การจัดการสิ่งแวดล้อมและสภาพแวดล้อม” มีรายการสถิติทางการที่สำคัญ จำเป็นรวม ทั้งสิ้น 7 รายการ โดยในปัจจุบันมีการจัดเก็บจำนวน 5 รายการ และที่เหลือจำนวน 2 รายการ เป็นรายการที่ยังไม่มีการจัดเก็บ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 27 : สรุปสถานะรายการสถิติทางการประเด็นปัญหาสำคัญ “การจัดการสิ่งแวดล้อมและสภาพแวดล้อม”

รายการสถิติทางการ (ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น)	จำนวนข้อมูล รายการ (%)	VC 1	VC 2	VC 3
		(1 CSF, 1 KPI)	(2 CSFs, 2 KPIs)	(1 CSF, 1 KPI)
1. รายการสถิติที่จัดเก็บ ปกติ	5 (71.43%)	1	3	1
2. รายการสถิติที่ต้องพัฒนา การจัดเก็บ	-	-	-	-
3. รายการสถิติที่ยังไม่มี การจัดเก็บ	2 (28.57%)	-	2	-
รวม	7 (100%)	1	5	1

หมายเหตุ : (-) หมายถึง ไม่มีข้อมูลหรือข้อมูลมีค่าเป็น 0

โดยรายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บ เนื่องจากการริเริ่มภารกิจใหม่ ต้องมีการมอบหมายผู้รับผิดชอบและพัฒนาระบบการจัดเก็บ แสดงดังตารางที่ 28

ตารางที่ 28 : รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บของประเด็นปัญหาสำคัญ “การจัดการสิ่งแวดล้อมและสภาพแวดล้อม”

ข้อมูลสำคัญ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	แนวทางพัฒนา
Data 3.1.1 จำนวนและประเภท ข้อมูลที่จะนำมาใช้เป็น benchmark	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมจังหวัด	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาสถิติข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น - สำรวจ จัดเก็บ และรวบรวมข้อมูล - จัดเก็บข้อมูลให้ครบถ้วนและมี ความถี่สม่ำเสมอ
Data 3.1.2 จำนวนและประเภท ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง		

3.5 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5: พัฒนาสังคมให้เป็นเมืองอยู่ดีมีสุข

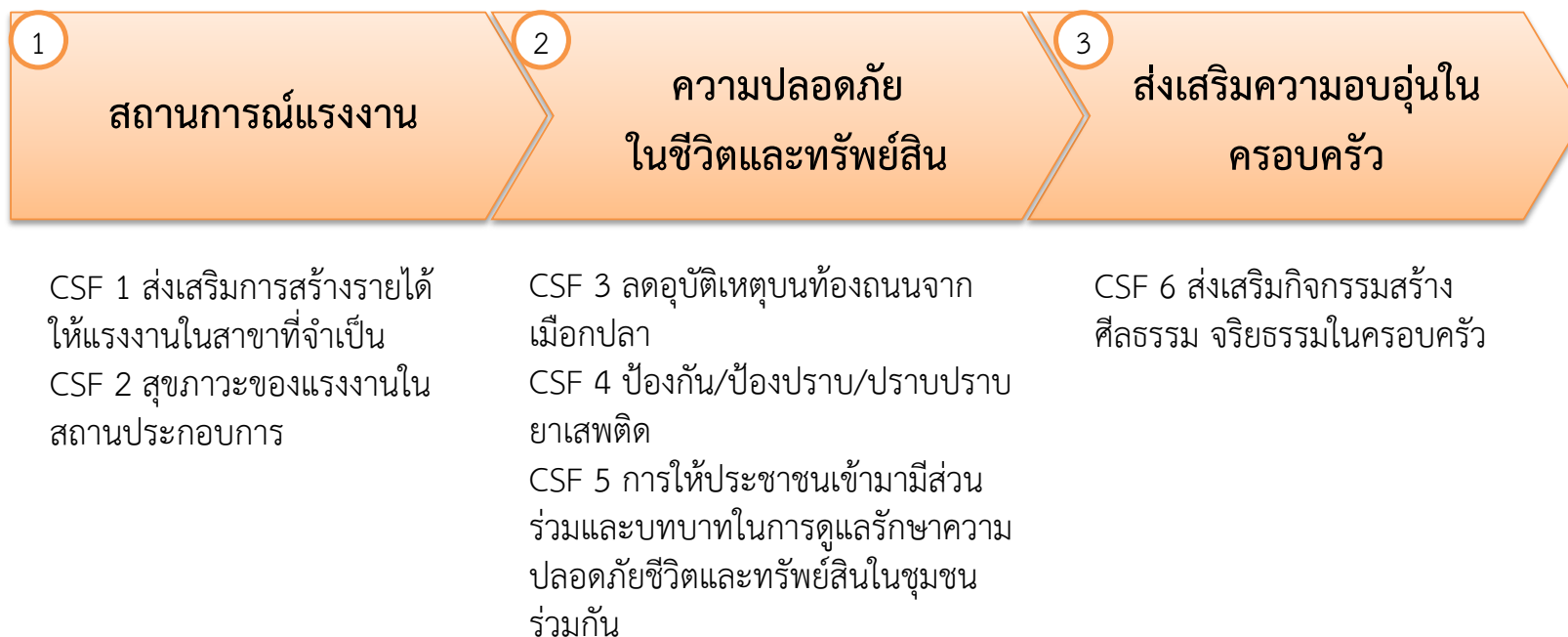
3.5.1 ห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) “คุณภาพชีวิตและครอบครัว”

ตารางที่ 29 : ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5

ประเด็นยุทธศาสตร์	สถิติทางการด้านเศรษฐกิจ/สังคม/สิ่งแวดล้อม	ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion)/ ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue)
พัฒนาสังคมให้เป็นเมืองอยู่ดีมีสุข	สังคม	คุณภาพชีวิตและครอบครัว
สรุปเหตุผลสนับสนุน - ปัญหาเรื่องแรงงานต่างด้าว และมลภาวะ จึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในจังหวัด		

หมายเหตุ : ข้อมูลประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาจังหวัดระยะ 4 ปี พ.ศ. 2558 - 2561 (จัดทำ พ.ศ. 2556)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5: ประเด็นปัญหาสำคัญ “คุณภาพชีวิตและครอบครัว”

3.5.2 ผังสถิติทางการประเด็นปัญหาสำคัญ “คุณภาพชีวิตและครอบครัว”

ตารางที่ 30 : แผนผังรายการสถิติทางการ “คุณภาพชีวิตและครอบครัว”

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และ ปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวม ข้อมูล	ความถี่ของ ข้อมูล	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ
VC1: สถานการณ์แรงงาน						
CSF 1 ส่งเสริมการสร้างรายได้ให้ แรงงานในสาขาที่จำเป็น	KPI 1.1 ร้อยละของแรงงานในสาขาที่ จำเป็น	Data 1.1.1 จำนวนกำลังแรงงาน จำแนกตาม สาขาการผลิต	มี	ทะเบียน	ไตรมาส	สำนักงานสถิติ จังหวัด
		Data 1.1.2 จำนวนผู้มีงานทำ จำแนกตาม สาขาการผลิต	มี	ทะเบียน	ไตรมาส	สำนักงานสถิติ จังหวัด
		Data 1.1.3 จำนวนผู้ว่างงาน จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา	มี	ทะเบียน	ไตรมาส	สำนักงานสถิติ แห่งชาติ
	KPI 1.2 ปริมาณความต้องการแรงงาน สอดคล้องกับกำลังแรงงานใน พื้นที่	Data 1.2.1 ตำแหน่งงานว่าง จำแนกตาม สาขาการผลิต	มี	ทะเบียน	ไตรมาส	สำนักงานสถิติ แห่งชาติ
		Data 1.2.2 สาขาการผลิตที่จำนวนแรงงานต่ำ กว่ากำลังการผลิต (ขาดแคลนแรงงาน)	มี	รายงาน	รายเดือน	สำนักงานจัดหางาน จังหวัด
		Data 1.2.3 อัตราค่าจ้างในแต่ละสาขา การผลิต	มี	รายงาน	รายเดือน	สำนักงานจัดหางาน จังหวัด

ตารางที่ 30 : แผนผังรายการสถิติทางการ “คุณภาพชีวิตและครอบครัว” (ต่อ)

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น	มี/ไม่มีฐานข้อมูล	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	ความถี่ของข้อมูล	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
	KPI 1.3 แรงงานในสาขาที่จำเป็นได้รับการพัฒนาคุณภาพ	Data 1.3.1 จำนวนครั้งในการจัดอบรมเพื่อพัฒนาแรงงาน	มี	ทะเบียน	รายปี	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด
		Data 1.3.2 จำนวนแรงงานที่จำเป็นที่ได้รับการอบรม	มี	ทะเบียน	รายปี	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด
	KPI 1.4 ผลิตภาพแรงงานในสาขาที่จำเป็นเพิ่มขึ้น	Data 1.4.1 ผลผลิตแรงงานในสาขาที่จำเป็น	มี	ทะเบียน	รายปี	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด
CSF 2 สุขภาวะของแรงงานในสถานประกอบการ	KPI 2.1 ร้อยละของการป่วยของแรงงานลดลง	Data 2.1.1 จำนวนแรงงานที่เข้ารับการรักษ ในโรงพยาบาล จำแนกตามประเภทกิจการ	ไม่มี	รายงาน	รายปี	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด/ สำนักงานแรงงานจังหวัด
		Data 2.1.2 จำนวนสมาชิกในแต่ละกลุ่มภาคีเครือข่าย	มี	ทะเบียน	รายปี	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด
		Data 2.1.3 จำนวนครั้งในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาในแต่ละกลุ่มภาคีเครือข่าย	มี	ทะเบียน	รายปี	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด
VC2 : ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน						
CSF 3 ลดอุบัติเหตุบนท้องถนนจากเมื่อก่อน	KPI 3.1 สัดส่วนคดีอุบัติเหตุบนท้องถนนจากเมื่อก่อนลดลง	Data 3.1.1 จำนวนคดีอุบัติเหตุบนท้องถนน	ไม่มี	รายงาน	รายเดือน	สำนักงานตำรวจภูธรจังหวัด

ตารางที่ 30 : แผนผังรายการสถิติทางการ “คุณภาพชีวิตและครอบครัว” (ต่อ)

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น	มี/ไม่มีฐานข้อมูล	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	ความถี่ของข้อมูล	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
		Data 3.1.2 จำนวนคดีอุบัติเหตุบนท้องถนนที่เกิดจากเมื่อกลา	ไม่มี	รายงาน	รายเดือน	สำนักงานตำรวจภูธรจังหวัด
	KPI 3.2 ความสามารถในการขนส่งสินค้าประมงทางถนน	Data 3.2.1 การขนส่งสินค้าทางถนน จำแนกตามประเภทยานพาหนะ จังหวัดจุดเริ่มต้น-จุดปลายทาง ชนิดสินค้า น้ำหนักบรรทุก ระยะทาง	มี	รายงาน	รายเดือน	สำนักงานขนส่งจังหวัด
		Data 3.2.2 สัดส่วนปริมาณสินค้าที่บรรทุกจริงต่อความสามารถในการบรรทุกทั้งหมด	มี	รายงาน	รายเดือน	สำนักงานขนส่งจังหวัด
CSF 4 ป้องกัน/ป้องปราบ/ปราบปรามยาเสพติด	KPI 4.1 สัดส่วนคดียาเสพติดลด	Data 4.1.1 จำนวนแรงงานที่มีคดียาเสพติด	มี	ทะเบียน	รายเดือน	สำนักงานตำรวจภูธรจังหวัด
		Data 4.1.2 จำนวนคดียาเสพติดทั้งหมดของจังหวัด	มี	ทะเบียน	รายเดือน	สำนักงานตำรวจภูธรจังหวัด
CSF 5 การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมและบทบาทในการดูแลรักษาความปลอดภัยชีวิตและทรัพย์สินในชุมชนร่วมกัน	KPI 5.1 คดีด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินลดลง	Data 5.1.1 คดีด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	มี	ทะเบียน	รายเดือน	สำนักงานตำรวจภูธรจังหวัด

ตารางที่ 30 : แผนผังรายการสถิติทางการ “คุณภาพชีวิตและครอบครัว” (ต่อ)

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และ ปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวม ข้อมูล	ความถี่ของ ข้อมูล	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ
VC3 : ส่งเสริมความอบอุ่นในครอบครัว						
CSF 6 ส่งเสริมกิจกรรมสร้างศีลธรรม จริยธรรมในครอบครัว	KPI 6.1 มีกิจกรรมสร้างศีลธรรม จริยธรรมในครอบครัว อย่าง สม่ำเสมอ	Data 6.1.1 จำนวนครั้งของกิจกรรมการสร้าง ศีลธรรม จริยธรรมในครอบครัว	ไม่มี	รายงาน	รายปี	สำนักงานวัฒนธรรม จังหวัด
		Data 6.1.2 จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมในแต่ละ ครั้ง	ไม่มี	รายงาน	รายปี	สำนักงานวัฒนธรรม จังหวัด

3.5.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ขาดหายไป (Data Gap Analysis) ของประเด็นปัญหาสำคัญ “คุณภาพชีวิตและครอบครัว”

สำหรับประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 : พัฒนาสังคมให้เป็นเมืองอยู่ดีมีสุข ประเด็นปัญหาสำคัญ “คุณภาพชีวิตและครอบครัว” มีรายการสถิติทางการที่สำคัญ จำเป็นรวมทั้งสิ้น 21 รายการ โดยในปัจจุบันมีการจัดเก็บจำนวน 16 รายการ และที่เหลือจำนวน 5 รายการเป็นรายการที่ยังไม่มีการจัดเก็บ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 31 : สรุปสถานะรายการสถิติทางการประเด็นปัญหาสำคัญ “คุณภาพชีวิตและครอบครัว”

รายการสถิติทางการ (ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น)	จำนวนข้อมูล รายการ (%)	VC 1	VC 2	VC 3
		(2 CSFs, 5 KPIs)	(3 CSFs, 4 KPIs)	(1 CSF, 1 KPI)
1. รายการสถิติที่จัดเก็บ ปกติ	16 (76.19%)	11	5	-
2. รายการสถิติที่ต้องพัฒนา การจัดเก็บ	-	-	-	-
3. รายการสถิติที่ยังไม่มี การจัดเก็บ	5 (23.81%)	1	2	2
รวม	21 (100%)	12	7	2

หมายเหตุ : (-) หมายถึง ไม่มีข้อมูลหรือข้อมูลมีค่าเป็น 0

โดยรายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บ เนื่องจากการริเริ่มภารกิจใหม่ ต้องมีการมอบหมายผู้รับผิดชอบและพัฒนาระบบการจัดเก็บ แสดงดังตารางที่ 32

ตารางที่ 32 : รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บของประเด็นปัญหาสำคัญ “คุณภาพชีวิตและครอบครัว”

ข้อมูลสำคัญ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	แนวทางพัฒนา
Data 2.1.1 จำนวนแรงงานที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล จำแนกตามประเภทกิจการ	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด/ สำนักงานแรงงานจังหวัด	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาสถิติข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น - สํารวจ จัดเก็บ และรวบรวมข้อมูล - จัดเก็บข้อมูลให้ครบถ้วนและมีความถี่สม่ำเสมอ
Data 3.1.1 จำนวนคดีอุบัติเหตุบนท้องถนน	สำนักงานตำรวจภูธรจังหวัด	
Data 3.1.2 จำนวนคดีอุบัติเหตุบนท้องถนนที่เกิดจากเมื่อกปลา		
Data 6.1.1 จำนวนครั้งของกิจกรรมการสร้างศีลธรรม จริยธรรมในครอบครัว	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด	
Data 6.1.2 จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมในแต่ละครั้ง		

หมายเหตุ : รองผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติ (น.ส.วิไลลักษณ์ ชูสีวัฒนกุล) ได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ในการจัดทำแผนพัฒนาสถิติจังหวัดว่า ข้อมูลบางรายการที่ไม่ครบถ้วนเพียงพอที่ผู้บริหารจะใช้สำหรับการตัดสินใจ และข้อมูลขาดความแนบแน่น (Consistency) ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องร่วมกันพัฒนา โดยอาศัย “แผนพัฒนาสถิติระดับจังหวัด” เป็นแนวทางในการร่วมมือกันพัฒนาการจัดเก็บอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องต่อไป

บทที่ 4

บทสรุป ข้อเสนอแนะการพัฒนาสถิติ

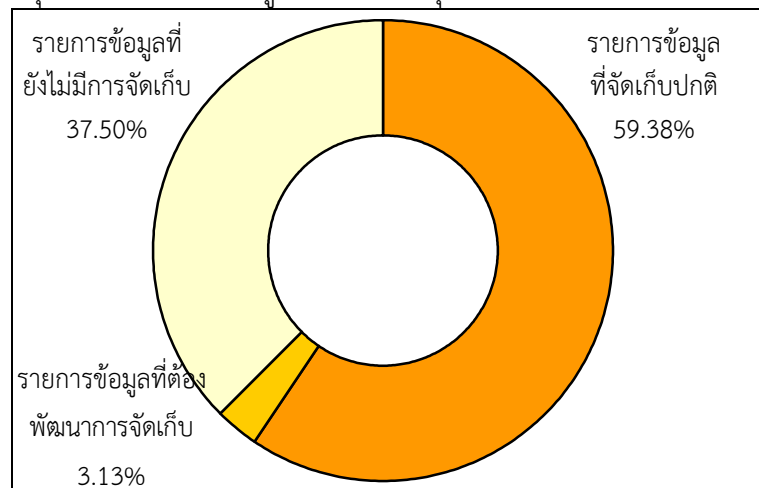
4.1 สรุปสถานภาพรายการสถิติทางการตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดในปัจจุบัน

จากการตรวจสอบสถานะรายการข้อมูลตามแผนผังรายการสถิติทางการที่ได้นำเสนอในบทที่ 3 สามารถสรุปสถานภาพรายการสถิติทางการตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด แยกเป็นกลุ่มรายการข้อมูลปกติ รายการข้อมูลที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บ และรายการข้อมูลที่ยังไม่มีการจัดเก็บ โดยมีรายละเอียดสรุปในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

4.1.1 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 : พัฒนาอุตสาหกรรม การประมง การเกษตร และกิจกรรมต่อเนื่องให้มีมาตรฐานสากล โดยผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) คือ “กุ้งทะเลมาตรฐาน” มีรายการสถิติทางการทั้งหมด 32 รายการ ซึ่งแบ่งสถานะรายการข้อมูลตามแผนผังรายการสถิติทางการ ได้ดังนี้

- รายการสถิติทางการที่มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นปกติ 19 รายการ คิดเป็นร้อยละ 59.38
- รายการสถิติทางการที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บข้อมูล 1 รายการ คิดเป็นร้อยละ 3.13
- รายการสถิติทางการที่ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูล 12 รายการ คิดเป็นร้อยละ 37.50

แผนภาพที่ 2 : สรุปสถานะรายการข้อมูลของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1

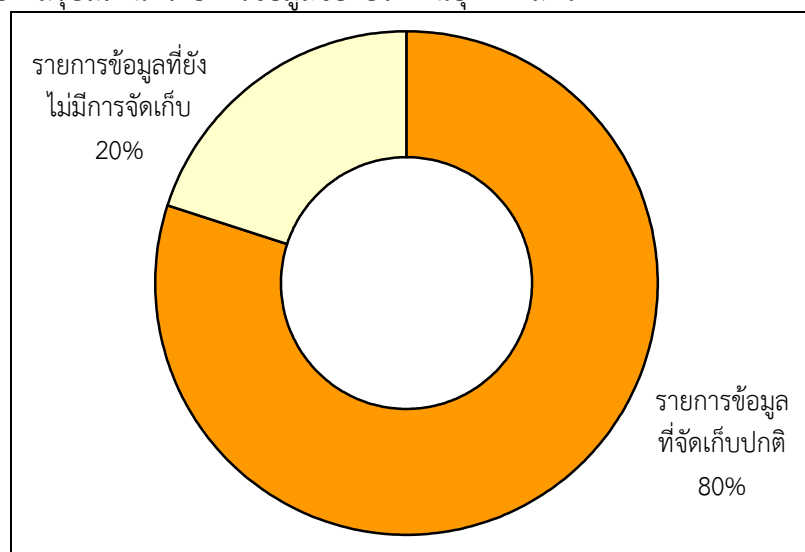
4.1.2 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : เป็นครัวโลกด้านอาหารทะเลและการเกษตร โดยผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) คือ “อาหารทะเลแปรรูป” มีรายการสถิติทางการทั้งหมด 25 รายการ ซึ่งแบ่งสถานะรายการข้อมูลตามแผนผังรายการสถิติทางการ ได้ดังนี้

- รายการสถิติทางการที่มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นปกติ 20 รายการ คิดเป็นร้อยละ 80

- ไม่มีรายการสถิติทางการที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บข้อมูล

- รายการสถิติทางการที่ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูล 5 รายการ คิดเป็นร้อยละ 20

แผนภาพที่ 3 : สรุปสถานะรายการข้อมูลของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2

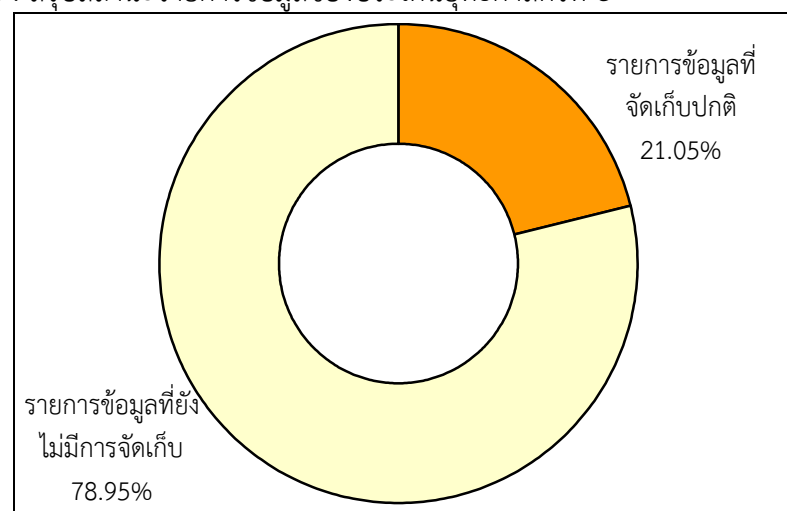

4.1.3 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและวัฒนธรรม โดยผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) คือ “การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ” มีรายการสถิติทางการทั้งหมด 19 รายการ ซึ่งแบ่งสถานะรายการข้อมูลตามแผนผังรายการสถิติทางการ ได้ดังนี้

- รายการสถิติทางการที่มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นปกติ 4 รายการ คิดเป็นร้อยละ 21.05

- ไม่มีรายการสถิติทางการที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บข้อมูล
- รายการสถิติทางการที่ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูล 15 รายการ คิดเป็นร้อยละ 78.95

แผนภาพที่ 4 : สรุปสถานะรายการข้อมูลของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3

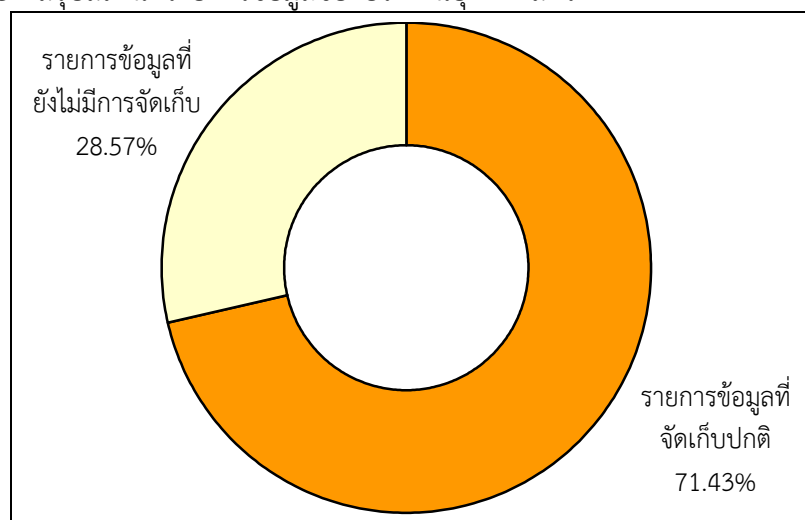
4.1.4 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 : พัฒนาสภาพแวดล้อมให้เป็นเมืองน่าอยู่ โดยประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) คือ “การจัดการสิ่งแวดล้อมและสภาพแวดล้อม” มีรายการสถิติทางการทั้งหมด 7 รายการ ซึ่งแบ่งสถานะรายการข้อมูลตามแผนผังรายการสถิติทางการ ได้ดังนี้

- รายการสถิติทางการที่มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นปกติ 5 รายการ คิดเป็นร้อยละ 71.43

- ไม่มีรายการสถิติทางการที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บข้อมูล

- รายการสถิติทางการที่ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูล 2 รายการ คิดเป็นร้อยละ 28.57

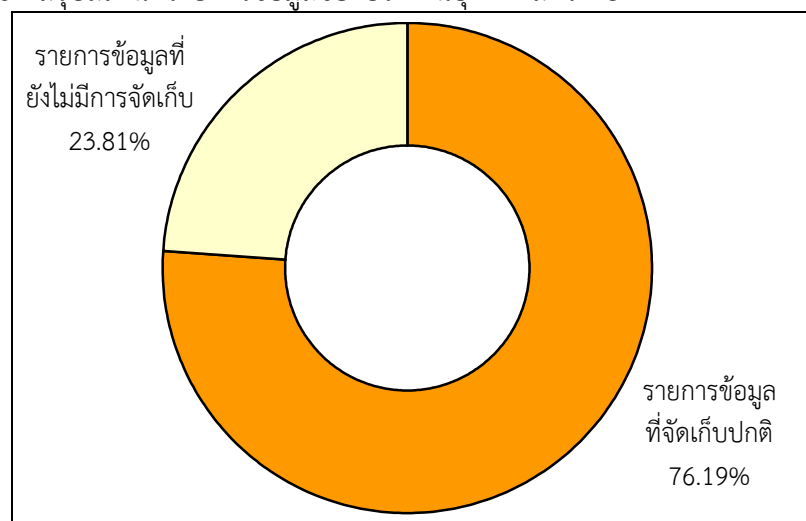
แผนภาพที่ 5 : สรุปสถานะรายการข้อมูลของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4

4.1.5 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 : พัฒนาสังคมให้เป็นเมืองอยู่ดีมีสุข โดยประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) คือ “คุณภาพชีวิตและครอบครัว” มีรายการสถิติทางการทั้งหมด 21 รายการ ซึ่งแบ่งสถานะรายการข้อมูลตามแผนผังรายการสถิติทางการ ได้ดังนี้

- รายการสถิติทางการที่มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นปกติ 16 รายการ คิดเป็นร้อยละ 76.19
- ไม่มีรายการสถิติทางการที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บข้อมูล
- รายการสถิติทางการที่ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูล 5 รายการ คิดเป็นร้อยละ 23.81

แผนภาพที่ 6 : สรุปสถานะรายการข้อมูลของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5

4.2 ข้อเสนอแนะการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลและแผนปฏิบัติการพัฒนาในอนาคต

คณะกรรมการสถิติจังหวัดขอเสนอแนวทางการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมตามประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาอุตสาหกรรม การประมง การเกษตร และกิจกรรมต่อเนื่องให้มีมาตรฐานสากล “กึ่งทะเลมาตรฐาน” ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 เป็นครัวโลก ด้านอาหารทะเลและการเกษตร “อาหารทะเลแปรรูป” ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและวัฒนธรรม “การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ” ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาสภาพแวดล้อมให้เป็นเมืองน่าอยู่ “การจัดการสิ่งแวดล้อมและสภาพแวดล้อม” และประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาสังคมให้เป็นเมืองอยู่ดีมีสุข “คุณภาพชีวิตและครอบครัว” ของจังหวัดสมุทรสาคร ดังนี้

กลไก/การบริหารจัดการ

- จังหวัดควรให้ความสำคัญกับการจัดทำชุดข้อมูลสถิติและสารสนเทศที่สำคัญและจำเป็นตามประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัดโดยใช้กลไกการดำเนินการของคณะกรรมการสถิติระดับจังหวัดในการกำกับติดตามการจัดทำชุดข้อมูลที่สำคัญและจำเป็นดังกล่าว และควรกำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง อย่างน้อยสองเดือนต่อครั้ง พร้อมทั้งสนับสนุนให้มีการจัดตั้งคณะทำงาน/ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัด เพื่อร่วมกันในการจัดทำชุดข้อมูลสถิติและสารสนเทศที่สำคัญและจำเป็นของจังหวัดในด้านต่างๆ ที่จะนำมาใช้ในการตัดสินใจในเรื่องที่เป็นนโยบาย/ยุทธศาสตร์ของจังหวัดต่อไป โดยสถิติจังหวัดในฐานะเลขานุการคณะกรรมการสถิติระดับจังหวัดต้องประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดความช่วยเหลือและสนับสนุนข้อมูลซึ่งกันและกันในทุกประเด็นยุทธศาสตร์
- การจัดทำชุดข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น เป็นเรื่องที่ทุกหน่วยงานในจังหวัดที่เป็นคณะกรรมการสถิติระดับจังหวัดจะต้องรับผิดชอบร่วมกันในการจัดเก็บข้อมูล การดำเนินการจึงต้องอาศัยการประสานงานและการบูรณาการการทำงานร่วมกันของหน่วยงานในจังหวัดอย่างเป็นระบบ และสอดคล้องกัน ทั้งนี้เพื่อให้การจัดทำชุดข้อมูลที่สำคัญและจำเป็นของจังหวัดเป็นไปอย่างครบถ้วน ถูกต้อง สมบูรณ์
- การจัดทำชุดข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น ควรได้รับการสนับสนุนทั้งในด้านบุคลากร และงบประมาณ ในการดำเนินการจัดเก็บข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเป็นรูปธรรม

การพัฒนาการการจัดทำข้อมูลสถิติทางการ

ในการจัดทำข้อมูลสถิติทางการด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม มี 3 ผลิตภัณฑ์ ศักยภาพ และ 2 ประเด็นสำคัญของจังหวัด คือ

- 1) กึ่งทะเลมาตรฐาน พบว่ามีรายการสถิติทางการ (ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น) รวมทั้งสิ้น 34 รายการ โดยมีสถานะการจัดเก็บข้อมูล เป็นรายการข้อมูลที่ต้องมีการพัฒนาการจัดเก็บ เนื่องจากยังไม่มี การจัดเก็บ/จัดเก็บไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ รวม 13 รายการ คิดเป็นร้อยละ 40.63
- 2) อาหารทะเลแปรรูป พบว่ามีรายการสถิติทางการ (ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น) รวมทั้งสิ้น 25 รายการ โดยมีสถานะการจัดเก็บข้อมูล เป็นรายการข้อมูลที่ยังมีการจัดเก็บไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ และต้องพัฒนาการจัดเก็บ จำนวน 5 รายการ คิดเป็นร้อยละ 20

3) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พบว่ามีรายการสถิติทางการ (ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น) รวมทั้งสิ้น 19 รายการ โดยมีสถานะการจัดเก็บข้อมูล เป็นรายการข้อมูลที่ยังมีการจัดเก็บไม่ครบถ้วนสมบูรณ์และต้องมีการพัฒนาการจัดเก็บ จำนวน 15 รายการ คิดเป็นร้อยละ 78.95

4) การจัดการสิ่งแวดล้อมและสภาพแวดล้อม พบว่ามีรายการสถิติทางการ (ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น) รวมทั้งสิ้น 7 รายการ โดยมีสถานะการจัดเก็บข้อมูล เป็นรายการข้อมูลที่ยังมีการจัดเก็บไม่ครบถ้วนสมบูรณ์และต้องมีการพัฒนาการจัดเก็บ จำนวน 2 รายการ คิดเป็นร้อยละ 28.57

5) คุณภาพชีวิตและครอบครัว พบว่ามีรายการสถิติทางการ (ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น) รวมทั้งสิ้น 21 รายการ โดยมีสถานะการจัดเก็บข้อมูล เป็นรายการข้อมูลที่ยังมีการจัดเก็บไม่ครบถ้วนสมบูรณ์และต้องมีการพัฒนาการจัดเก็บ จำนวน 5 รายการ คิดเป็นร้อยละ 23.81

- ข้อมูลที่ขาดหายไป (Data gap) ในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ดังกล่าวข้างต้น เป็นรายการข้อมูลที่มีหน่วยงานรับผิดชอบแต่ไม่มีการจัดเก็บข้อมูล และจัดเก็บไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ ซึ่งส่วนหนึ่งน่าจะเกิดจากการขาดการบูรณาการการทำงานร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดเก็บข้อมูลทำให้ไม่เห็นความสำคัญและจำเป็นของข้อมูลดังกล่าว

แนวทางการพัฒนา

1. รายการข้อมูลที่มีหน่วยงานรับผิดชอบแต่ไม่มีการจัดเก็บข้อมูล ควรมีการบริหารจัดการการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ดังนี้

1.1 ใช้กลไกคณะทำงานในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์/คณะกรรมการสถิติระดับจังหวัด ร่วมพิจารณาว่ารายการข้อมูลที่ยังไม่มีการจัดเก็บ เป็นข้อมูลที่มีความสำคัญและจำเป็นสำหรับจังหวัดในการที่จะนำมาใช้ในพัฒนาศักยภาพของจังหวัดหรือไม่ โดยอาจจะยังคงรายการข้อมูลเหล่านี้ไว้และผลักดันให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการดำเนินการในเรื่องนี้อย่างเป็นรูปธรรม เช่น กำหนดผู้รับผิดชอบการจัดเก็บข้อมูลในแต่ละด้าน ประสานการจัดเก็บข้อมูลและทำความเข้าใจกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง กำหนดกิจกรรมที่จะดำเนินการร่วมกันให้ชัดเจนเพื่อสร้างเครือข่ายและการยอมรับ ฯลฯ หรือตัดรายการข้อมูลเหล่านี้ออกไปบางรายการเพราะเห็นว่าไม่ได้เป็นข้อมูลที่สำคัญและจำเป็นของจังหวัด

1.2 สำนักงานสถิติจังหวัดในฐานะเลขานุการคณะกรรมการสถิติระดับจังหวัด ควรมีการประสานงานการจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานต่างๆ ในจังหวัดอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้าในการดำเนินการหรือปัญหาในการจัดเก็บข้อมูลของจังหวัด เพื่อที่จะได้นำมาพิจารณาดำเนินการ/หรือนำเสนอต่อคณะทำงาน/คณะกรรมการสถิติระดับจังหวัดต่อไป

2. การพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลในภาพรวม

2.1 มีการบริหารจัดการการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมเพื่อบูรณาการการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและเอกชน โดยอาจใช้รูปแบบการจัดตั้งคณะทำงานของจังหวัดขึ้นมาเพื่อรับผิดชอบการดำเนินการในการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ได้แก่ การกำหนดหน่วยงานผู้รับผิดชอบการจัดเก็บข้อมูลสำหรับรายการข้อมูลต่างๆ ให้ชัดเจน การบริหารจัดการการรับส่งเชื่อมโยงข้อมูลกันระหว่างหน่วยงานผู้รับผิดชอบการจัดเก็บข้อมูล/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การกำกับติดตามให้มีการจัดเก็บข้อมูลให้ครบถ้วนและสม่ำเสมอ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง สมบูรณ์ ทันเวลา สำหรับใช้ในการตัดสินใจ/กำหนดทิศทางของจังหวัด

2.2 กำหนดกรอบในการจัดเก็บข้อมูลให้ชัดเจน โดยระบุผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บและรายงานข้อมูลในแต่ละด้าน กำหนดให้มีการเผยแพร่ข้อมูลให้หน่วยงานในจังหวัดได้รับทราบ เพื่อประโยชน์ที่จะได้มีการนำข้อมูลมาใช้ประกอบการวางแผนและการตัดสินใจในทุกระดับ และป้องกันการจัดเก็บข้อมูลซ้ำซ้อนกัน

2.3 พัฒนาศักยภาพการจัดเก็บข้อมูลของหน่วยงานต่างๆ ให้มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ ให้มีความสมบูรณ์ ทันสมัย พร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา โดยให้มีการจัดทำคู่มือการจัดเก็บข้อมูล การกำหนดค่านิยาม/คำอธิบายไว้ชัดเจน เพื่อให้หน่วยงานได้ยึดเป็นแนวทางการดำเนินการ

2.4 ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของการจัดเก็บข้อมูล และการใช้ประโยชน์จากข้อมูลให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานได้รับทราบ/สร้างการยอมรับ

2.5 ดำเนินการอบรมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการจัดเก็บข้อมูล ให้มีความรู้/ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดเก็บ การประมวลผลข้อมูล และการใช้ข้อมูล ซึ่งการดำเนินการในเรื่องนี้ต้องทำอย่างจริงจังและต่อเนื่อง และควรมีการประเมินผล/ติดตามการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ด้วย

การพัฒนาคุณภาพของข้อมูล และการประสานข้อมูลมหภาค

1. การพัฒนาคุณภาพข้อมูลของจังหวัดเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ เพราะจังหวัดจะนำข้อมูลที่ได้จัดทำขึ้นมาใช้ในการตัดสินใจวางยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดอย่างเป็นองค์รวม ข้อมูลที่ดีต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ข้อมูลมีความครบถ้วน/สมบูรณ์ สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ และ เป็นข้อมูลที่ถูกต้องตามเวลา ซึ่งการวางยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดนั้น ข้อมูลของจังหวัดที่จะนำมาใช้ในการตัดสินใจ/วางยุทธศาสตร์จึงควรประกอบด้วยข้อมูลทั้งในระดับพื้นที่และระดับมหภาคที่เกี่ยวข้อง

2. การวางยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดที่จะพัฒนาคุณภาพของจังหวัดนั้น ข้อมูลของจังหวัดควรที่จะต้องมีความหลากหลายเป็นข้อมูลทั้งในระดับพื้นที่และระดับมหภาคที่เกี่ยวข้อง แต่การดำเนินการจัดทำข้อมูลสถิติทางการในครั้งนี้เป็นการจัดทำข้อมูลในระดับพื้นที่ เพื่อให้จังหวัดได้รับทราบศักยภาพของตนเองก่อน ในระยะต่อไปจังหวัดอาจใช้กลไกการดำเนินการใน 2 ลักษณะ คือ ให้คณะทำงาน จัดทำข้อมูลในระดับมหภาค โดยประสานกับหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะนำมาพิจารณาเชื่อมโยงกับข้อมูลในระดับพื้นที่ กำหนดเป็นชุดข้อมูลที่สำคัญและจำเป็นของจังหวัด ซึ่งต้องมีความรู้ความเข้าใจในการจัดเก็บข้อมูลในระดับมหภาคและดำเนินการประสานการจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

ตารางที่ 33 : แผนปฏิบัติการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลสถิติทางการ ระยะสั้นภายในปีแรก

กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	รายละเอียด	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558											
			เดือนที่ 1	เดือนที่ 2	เดือนที่ 3	เดือนที่ 4	เดือนที่ 5	เดือนที่ 6	เดือนที่ 7	เดือนที่ 8	เดือนที่ 9	เดือนที่ 10	เดือนที่ 11	เดือนที่ 12
การจัดทำนิยาม คู่มือและระบบการดำเนินการในการจัดเก็บข้อมูล	คณะทำงานสถิติจังหวัด	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำคู่มือการจัดเก็บข้อมูล - กำหนดค่านิยามคำอธิบายให้ชัดเจน - กำหนดผู้รับผิดชอบการจัดเก็บข้อมูลสำหรับรายการข้อมูลตามตัวชี้วัดต่างๆ ให้ชัดเจน - จัดระบบและวิธีการรับส่งเชื่อมโยงกับผู้รับผิดชอบการจัดเก็บข้อมูล - จัดทำระบบการกำกับติดตามให้มีการจัดเก็บข้อมูลให้ครบถ้วนและมีความถี่สม่ำเสมอ 												
การฝึกอบรมเพื่อพัฒนาคณะทำงานและบุคลากรในการดำเนินการชุดข้อมูล	สำนักงานสถิติจังหวัด	<ul style="list-style-type: none"> - จัดอบรม/ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดเก็บ การประมวลผลข้อมูลและการใช้ข้อมูล 												

ตารางที่ 33 : แผนปฏิบัติการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลสถิติทางการ ระยะสั้นภายในปีแรก

กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	รายละเอียด	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558											
			เดือนที่ 1	เดือนที่ 2	เดือนที่ 3	เดือนที่ 4	เดือนที่ 5	เดือนที่ 6	เดือนที่ 7	เดือนที่ 8	เดือนที่ 9	เดือนที่ 10	เดือนที่ 11	เดือนที่ 12
การเสริมสร้างศักยภาพในการจัดทำยุทธศาสตร์ แผนงานฯ โดยใช้ชุดข้อมูลที่มีคุณภาพสะท้อนศักยภาพที่แท้จริงของจังหวัด	สำนักงานจังหวัด	<ul style="list-style-type: none"> - จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ระหว่างหัวหน้าหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในแต่ละหน่วยงานของจังหวัด - สร้างความเข้าใจและให้เห็นถึงความสำคัญในการนำข้อมูลมาใช้เพื่อวิเคราะห์และจัดทำยุทธศาสตร์และแผนงานฯ - นำเสนอชุดข้อมูลในภาพรวมให้ผู้เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจทำแผนประจำปี 												

บรรณานุกรม

กลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด, สำนักงานจังหวัดสมุทรสาคร. (2556). แผนพัฒนาจังหวัดสมุทรสาคร พ.ศ. 2558 – 2561.

ดร.สุรัชย์ ศรีสารคาม ผู้ว่าราชการจังหวัดนครนายก เอกสารประกอบการบรรยาย “จังหวัดอัจฉริยะต้นแบบ”การพัฒนาจังหวัดนครนายก เพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) และเติบโตอย่างยั่งยืน” (พฤศจิกายน 2555)

นิตยสาร eLEADER. ประจำเดือน NOVEMBER 2012. ขับเคลื่อน Smart Province วางเป้าก้าวสู่โครงการระดับชาติ, (หน้า 50-51)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2555). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559). กรุงเทพมหานคร : สำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2553). แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย พ.ศ. 2554 – 2558. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานสถิติแห่งชาติ.

ภาคผนวก ก

รูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป
(Generic Value Chain : GVC)

การดำเนินงานโครงการคณะที่ปรึกษาได้จัดทำห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC) จากการทบทวนประเด็นยุทธศาสตร์จังหวัด/กลุ่มจังหวัดทั้งหมด โดยแบ่งห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC) ออกเป็น 3 ด้าน ที่สอดคล้องกับรายการสถิติ 3 ด้าน คือด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งดำเนินการทบทวนรายการสถิติทางการจากสำนักงานสถิติแห่งชาติทั้ง 21 สาขา เพื่อนำมากำหนดรายการสถิติทางการที่เกี่ยวข้อง (Data Mapping) ลงในแต่ละข้อต่อของห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปรูปแบบทั้ง 14 รูปแบบ หลังจากนั้นได้ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์จัดทำห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) ตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด โดยการประชุมหารือหรือพร้อมการจัดทำแผนผังสถิติทางการที่แปลงรายการข้อมูลสำคัญและจำเป็นจากการวิเคราะห์ห่วงโซ่มูลค่าประเด็นยุทธศาสตร์และคัดเลือกรายการที่เป็นปัจจัยสู่ความสำเร็จ(Critical Success Factor : CSF) จึงจะมาจัดทำตารางแผนผังสถิติทางการตัวอย่างระดับจังหวัด โดยห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC) มีดังนี้

ตารางที่ 1 : รูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC)

เศรษฐกิจ	สังคม	ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
1. เกษตร - อุตสาหกรรม เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ (ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง ยางพารา) 2. เกษตร - อุตสาหกรรม ปศุสัตว์ 3. เกษตร - อุตสาหกรรม การประมง การเลี้ยงสัตว์น้ำ 4. อุตสาหกรรมการผลิต 5. การค้า การส่งออก และ การลงทุน 6. การบริการและการ ท่องเที่ยว	7. การจัดการโครงสร้าง พื้นฐานเมืองน่าอยู่ 8. การพัฒนาสุขภาวะ 9. การสร้างสังคมแห่งการ เรียนรู้ 10. การพัฒนาคุณภาพชีวิตและ ครอบครัว 11. การสร้างความมั่นคง ชายแดน	12. การอนุรักษ์และพัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติ (ดิน ป่าไม้ ชายฝั่ง ทะเล) 13. การบริหารจัดการน้ำ 14. การสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อม ที่ดี

รูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป
(Generic Value Chain : GVC)
ด้านเศรษฐกิจ

รูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC) ด้านเศรษฐกิจ

การวิเคราะห์ประเด็นด้านเศรษฐกิจครั้งนี้ ดำเนินการทบทวนนโยบาย ทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจตามแผนงานหรือแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นด้านเศรษฐกิจที่ได้ตั้งไว้ ดังนี้

1) ด้านการเกษตรกรรม : ดำเนินการทบทวนเกี่ยวกับการเกษตรเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ (ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง ยางพารา) จากแผนงานหรือแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานต่างๆ ดังนี้

- แผนพัฒนาเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มธุรกิจเกษตรและอาหาร ของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

- ยุทธศาสตร์ข้าวไทย ของกรมการข้าว

2) ด้านการปศุสัตว์ : ดำเนินการทบทวนเกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์ จากแผนงานหรือแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานต่างๆ ดังนี้

- แผนพัฒนาเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาโคเนื้อ พ.ศ. 2555 - 2559 ของคณะกรรมการยุทธศาสตร์โคเนื้อกรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- แผนยุทธศาสตร์สัตว์ปีกเนื้อระบบฟาร์ม (ไก่เนื้อ) พ.ศ. 2555 - 2559 ของคณะกรรมการยุทธศาสตร์สัตว์ปีกที่เลี้ยงระบบฟาร์มระดับเขต กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

3) ด้านการประมง และการเลี้ยงสัตว์น้ำ : ดำเนินการทบทวนเกี่ยวกับการประมง และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จากแผนงานหรือแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานต่างๆ ดังนี้

- แผนพัฒนาเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- แผนแม่บทการจัดการประมงทะเลไทย พ.ศ. 2552 - 2561 ของคณะกรรมการนโยบายประมงแห่งชาติ

- แผนแม่บทการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของประเทศไทย พ.ศ. 2555 - 2559 ของกรมประมง

- ยุทธศาสตร์การพัฒนารูปแบบประมงและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง ของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

4) ด้านอุตสาหกรรมการผลิต : ดำเนินการทบทวนด้านอุตสาหกรรมการผลิต จากแผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย พ.ศ. 2555 - 2574 ของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

5) ด้านการค้า การส่งออก และการลงทุน : ดำเนินการทบทวนด้านการค้า การส่งออก และการลงทุน จากแผนงานหรือแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานต่างๆ ดังนี้

- แผนแม่บทกระทรวงพาณิชย์ พ.ศ. 2555 - 2564 ของสำนักนโยบายและแผนสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

- แผนยุทธศาสตร์การส่งเสริมการลงทุนในระยะ 5 ปี พ.ศ. 2556 - 2560 ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (Board of Investment : BOI)

6) ด้านการบริการและการท่องเที่ยว : ดำเนินการทบทวนด้านการบริการและการท่องเที่ยวจากแผนงานหรือแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานต่างๆ ดังนี้

- แผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวและกีฬา พ.ศ. 2555 - 2559 ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

- ยุทธศาสตร์พัฒนารัฐกิจท่องเที่ยว ของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

ทั้งนี้ผลการวิเคราะห์ทบทวนนโยบาย ทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจตามแผนงานหรือแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบห่วงโซ่มูลค่าด้านเศรษฐกิจทั้ง 6 รูปแบบมีรายละเอียดดังนี้

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 1 (Generic Value Chain : GVC 1) เกษตร - อุตสาหกรรม เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ (ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง ยางพารา)

แนวคิดของการพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าด้านการเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจนั้น คณะที่ปรึกษาดำเนินการทบทวนแผนยุทธศาสตร์ด้านเกษตรกรรมที่สำคัญของประเทศ เพื่อศึกษาการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรกรรมที่แสดงถึงกิจกรรมที่สำคัญตลอดทั้งห่วงโซ่มูลค่าครอบคลุมทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยแผนยุทธศาสตร์ที่คณะที่ปรึกษาศึกษาทบทวน ได้แก่

1) แผนพัฒนาเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ที่จัดทำขึ้นโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ที่มีวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ฯ เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันในมิติต่างๆ ที่ครอบคลุมด้านการเกษตรในภาพรวมทั้งหมด เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมทั้งมีทิศทางการดำเนินมาตรการเชิงนโยบายที่สำคัญใน 3 ประเด็นยุทธศาสตร์หลัก ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : พัฒนาขีดความสามารถในการผลิต การจัดการสินค้าเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : พัฒนาระบบการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สมดุล และยั่งยืน

โดยจะเห็นได้ว่าหัวใจของยุทธศาสตร์ไม่ได้พุ่งเป้าไปที่การผลิตตัวสินค้าเพียงอย่างเดียว แต่เน้นไปที่คุณภาพชีวิตของเกษตรกรผู้เพาะปลูกด้วย ซึ่งคณะที่ปรึกษานำเรื่องของการพัฒนาบุคลากรการเกษตรเข้ามาเป็นหนึ่งในข้อต่อของห่วงโซ่มูลค่า ในฐานะของปัจจัยการผลิตที่มีความสำคัญต่อห่วงโซ่มูลค่า

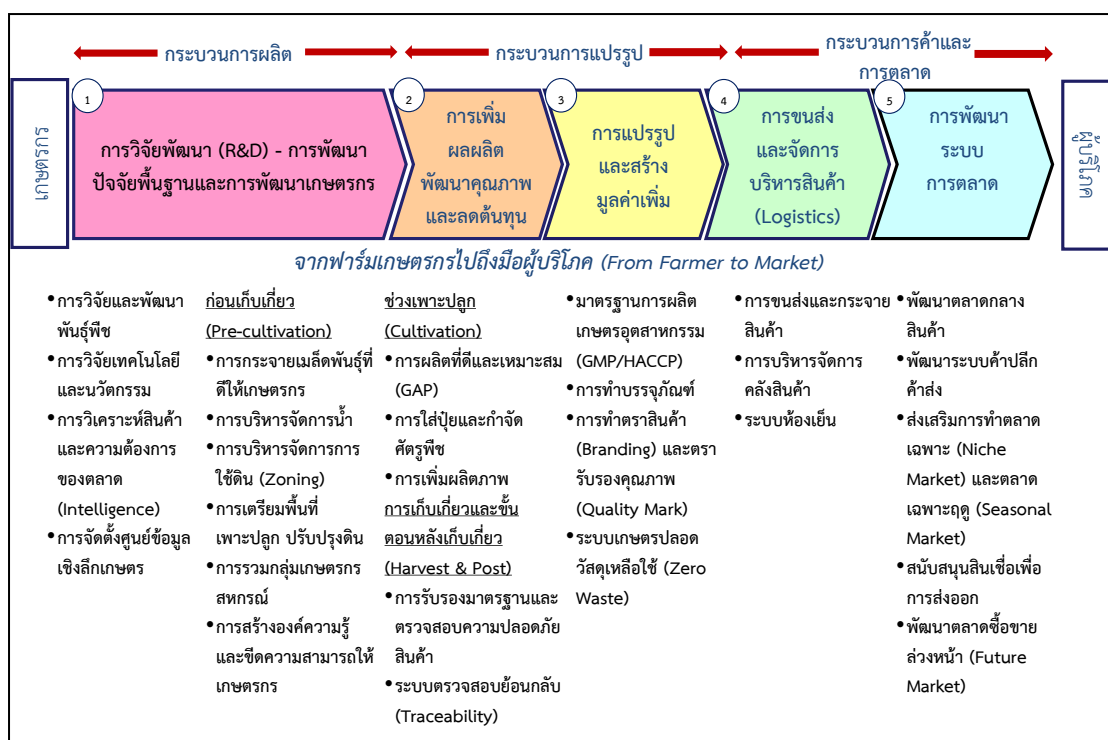
1) ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มธุรกิจเกษตรและอาหาร จัดทำโดยสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย เพื่อพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นผู้นำด้านการผลิตและจำหน่ายอาหารที่ปลอดภัย มั่นคง และยั่งยืนต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งส่วนของประเด็นยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องนั้น มุ่งเป้าไปที่การผลิตอาหารปลอดภัยทั้งระบบห่วงโซ่มูลค่า การสร้างความมั่นคงทางด้านวัตถุดิบและการพัฒนาสินค้าตลาดเกษตรและอาหาร ซึ่งที่ปรึกษาได้นำเอาตัวอย่างของห่วงโซ่มูลค่าในแผนยุทธศาสตร์ฉบับนี้มาปรับประยุกต์ใช้ เพื่อนำไปเป็นต้นแบบของการทำห่วงโซ่มูลค่าสินค้าเกษตรในภาพรวมด้วย

2) ยุทธศาสตร์ข้าวไทย เป็นยุทธศาสตร์ที่ได้ทำการศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์ของการผลิต การแปรรูปและการจัดจำหน่ายข้าวไทยในฐานะผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) ของประเทศในปัจจุบัน เพื่อกำหนดเป้าหมาย และสร้างภาพห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) ข้าวไทยที่ครอบคลุมตั้งแต่การวิเคราะห์ความต้องการของตลาด การทำวิจัยและพัฒนาขึ้นตอนก่อนการเพาะปลูก

การเพาะปลูก การเก็บเกี่ยว ขั้นตอนหลังการเก็บเกี่ยว การแปรรูปและสร้างมูลค่า การขนส่งสินค้า ไปจนถึงการทำการตลาดและจัดจำหน่าย อันจะนำไปสู่การระบุมูลค่าสัมพัทธ์ในเชิงยุทธศาสตร์ และบทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้อย่างครอบคลุมและชัดเจน ทั้งนี้ ที่ปรึกษาได้นำเอาตัวอย่างของห่วงโซ่มูลค่าข้าวมาปรับประยุกต์ใช้ เพื่อนำไปเป็นต้นแบบของการทำห่วงโซ่มูลค่าสินค้าเกษตรในภาพรวมครั้งนี้ด้วย

อย่างไรก็ตามการเกษตรกรรมในประเทศไทยไม่ได้มีความสำคัญเฉพาะในมิติด้านการพัฒนาเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ยังรวมถึงความสำคัญในการสร้างความมั่นคงทางสังคมของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการพัฒนาและยกระดับความเป็นอยู่ของเกษตรกรไทยที่ยังมีฐานะยากจน โดยมีตัวแปรที่สำคัญ (Key Policy Parameters) ที่จะต้องส่งเสริม ประกอบด้วย การพัฒนาคุณภาพ (Quality) การเพิ่มผลผลิต (Productivity) และการรังสรรค์มูลค่า (Value Creation) ทั้งนี้ เพื่อให้ประเทศไทยเป็นผู้นำด้านคุณภาพสินค้าเกษตรตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนที่ตั้งไว้ได้อย่างแท้จริง จากการศึกษาพบว่า กระบวนการหลัก (Core Processes) ในห่วงโซ่มูลค่าเพื่อพัฒนาสินค้าเกษตรเพาะปลูกของไทย สามารถแบ่งได้เป็น 5 กระบวนการหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 : GVC 1 เกษตร - อุตสาหกรรม เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ (ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง ยางพารา)

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 2 (Generic Value Chain : GVC 2) เกษตร - อุตสาหกรรม ปศุสัตว์

แนวคิดของการพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าด้านการปศุสัตว์นั้น คณะที่ปรึกษาดำเนินการทบทวนแผนยุทธศาสตร์เกษตรกรรม (ด้านปศุสัตว์) ที่สำคัญของประเทศ เพื่อศึกษาทบทวนการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาให้เห็นกิจกรรมสำคัญตลอดทั้งห่วงโซ่มูลค่า ครอบคลุมทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยแผนยุทธศาสตร์ที่คณะที่ปรึกษาศึกษาทบทวน ได้แก่

1) แผนพัฒนาเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ที่จัดทำขึ้นโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งวิสัยทัศน์ยุทธศาสตร์ฯ เป็นการสร้าง

ภูมิคุ้มกันในมิติต่างๆ ที่ครอบคลุมด้านการเกษตรในภาพรวมทั้งหมด เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีทิศทางการดำเนินมาตรการเชิงนโยบายที่สำคัญใน 3 ประเด็นยุทธศาสตร์หลัก ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : พัฒนาขีดความสามารถในการผลิต การจัดการสินค้าเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : พัฒนาศักยภาพการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สมดุลและยั่งยืน

โดยจะเห็นได้ว่าหัวใจของยุทธศาสตร์ไม่ได้พุ่งเป้าไปที่การผลิตตัวสินค้าเพียงอย่างเดียว แต่เน้นไปที่คุณภาพชีวิตของเกษตรกรด้วย ซึ่งขณะที่ปรึกษานำเรื่องของการพัฒนาบุคลากรการเกษตรเข้ามาเป็นหนึ่งในข้อต่อของห่วงโซ่มูลค่า ในฐานะของปัจจัยการผลิตที่มีความสำคัญต่อห่วงโซ่มูลค่า

2) แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาโคเนื้อ พ.ศ. 2555 - 2559 จัดทำโดยคณะกรรมการยุทธศาสตร์โคเนื้อกรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งประกอบไปด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนาโคเนื้อ 5 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (1) ยุทธศาสตร์ด้านการผลิตโคเนื้อ (2) ยุทธศาสตร์ด้านการควบคุมและป้องกันโรคระบาดสัตว์ (3) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาระบบตลาด (4) ยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาวิจัย และ (5) ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการองค์กร ทั้งนี้ จะเห็นว่ายุทธศาสตร์ให้ความสำคัญกับห่วงโซ่มูลค่าตั้งแต่การผลิตไปจนถึงการตลาด และแม้จะเป็นยุทธศาสตร์เฉพาะของโคเนื้อ แต่ก็สามารถสะท้อนภาพรวมของปศุสัตว์ได้เป็นอย่างดี

3) แผนยุทธศาสตร์สัตว์ปีกเนื้อระบบฟาร์ม (ไก่เนื้อ) พ.ศ. 2555 - 2559 จัดทำโดยคณะอนุกรรมการยุทธศาสตร์สัตว์ปีกที่เลี้ยงระบบฟาร์มระดับเขต กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งประกอบไปด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนา 3 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการผลิต ที่เน้นการปรับปรุงฟาร์ม โรงฆ่า และโรงงานแปรรูปตามมาตรฐาน (Good Manufacturing Practice GMP) (2) ยุทธศาสตร์การสร้างเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค โดยเน้นข้อมูลสารสนเทศ ระบบติดตามและตรวจสอบย้อนกลับ และ (3) ยุทธศาสตร์การสร้างนวัตกรรม ที่เน้นการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต เพื่อลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพ การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ การสร้างมูลค่าเพิ่ม การสร้างแบรนด์ เป็นต้น

จากการศึกษาทบทวนแผนยุทธศาสตร์ต่างๆ คณะที่ปรึกษาสามารถแบ่งห่วงโซ่มูลค่าปศุสัตว์ออกเป็น 5 กระบวนการหลัก แสดงดังภาพที่ 2

แผนภาพที่ 2 : GVC 2 เกษตร - อุตสาหกรรม ปศุสัตว์

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 3 (Generic Value Chain : GVC 3) เกษตร - อุตสาหกรรมการประมงการเลี้ยงสัตว์น้ำ

แนวคิดของการพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าด้านการประมงและการเลี้ยงสัตว์น้ำนั้น คณะที่ปรึกษาดำเนินการทบทวนแผนยุทธศาสตร์ด้านการประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่สำคัญของประเทศ เพื่อศึกษาการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาให้เห็นกิจกรรมสำคัญตลอดทั้งห่วงโซ่มูลค่าครอบคลุมทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยแผนยุทธศาสตร์ที่คณะที่ปรึกษาศึกษาทบทวน ได้แก่

1) แผนพัฒนาเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ที่จัดทำขึ้นโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งวิสัยทัศน์ยุทธศาสตร์ฯ เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันในมิติต่างๆ ที่ครอบคลุมด้านการเกษตรในภาพรวมทั้งหมด เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีทิศทางการดำเนินมาตรการเชิงนโยบายที่สำคัญใน 3 ประเด็นยุทธศาสตร์หลัก ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : พัฒนาขีดความสามารถในการผลิต การจัดการสินค้าเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : พัฒนาทรัพยากรการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สมดุลและยั่งยืน

2) แผนแม่บทการจัดการประมงทะเลไทย พ.ศ. 2552 - 2561 ที่จัดทำโดยคณะกรรมการนโยบายประมงแห่งชาติ กลยุทธ์ที่ 1 ปรับปรุงระบบการจัดการประมงทะเลให้มีประสิทธิภาพและมีส่วนร่วม กลยุทธ์ที่ 2 การปรับปรุงโครงสร้างและศักยภาพองค์กรภาคประมง กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ทรัพยากรประมงทะเลอย่างรับผิดชอบและยั่งยืน กลยุทธ์ที่ 4 การฟื้นฟูระบบนิเวศและพัฒนาแหล่งประมงทะเลเพื่อรักษาความหลากหลายทางชีวภาพและคุณภาพสิ่งแวดล้อมทางทะเล และกลยุทธ์ที่ 5 การส่งเสริมและพัฒนากิจการประมงนอกลำน้ำไทย

3) แผนแม่บทการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของประเทศไทย พ.ศ. 2555 - 2559 ซึ่งมีวิสัยทัศน์ไปสู่การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ยั่งยืน ผลผลิตมั่นคงและปลอดภัย อันจะเห็นได้ว่าแผนแม่บทให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลของทรัพยากร ธรรมชาติทั้งระบบ ความมั่นคงของอาชีพเกษตรกร และให้ผลผลิตสัตว์น้ำมีคุณภาพและปลอดภัยสำหรับการบริโภค ภายใต้กลยุทธ์ทั้งสิ้น 7 กลยุทธ์ ได้แก่ (1) การเพิ่มผลผลิตการเพาะเลี้ยงจากทุกแหล่งผลิต (2) ฟื้นฟูแหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่เสื่อมโทรม (3) วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (4) พัฒนาการเพาะเลี้ยงให้มีคุณภาพ มาตรฐานและความปลอดภัย (5) ส่งเสริมการพัฒนาตลาดการค้าสัตว์น้ำ (6) สร้างความเข้มแข็งและการมีส่วนร่วมของเกษตรกร และองค์กรเกษตรกร (7) พัฒนาศักยภาพองค์กรและบุคลากรด้านการบริหารจัดการการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ซึ่งจากประเด็นยุทธศาสตร์ทั้งหมดที่มีความครอบคลุมตั้งแต่ต้นน้ำไปจนถึงปลายน้ำนี้ ทำให้คณะที่ปรึกษานำไปใช้เป็นกรอบในการกำหนดห่วงโซ่มูลค่าการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

4) ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการประมงและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง จัดทำและเผยแพร่โดยสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ. 2554 โดยมีเป้าหมายจะผลักดันให้ประเทศไทยเป็นผู้นำด้านการประมงและผลิตภัณฑ์ประมงของโลกอย่างยั่งยืน ผ่านยุทธศาสตร์ 5 ประการ ได้แก่ (1) การสร้างฐานผลิตเพื่อความมั่นคงและยั่งยืน (2) การสร้างโอกาสทางการค้าและการลงทุน (3) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (4) การปรับปรุงแก้ไขกฎระเบียบ (5) การบริหารจัดการ ใฝ่ระวัง และเตือนภัย ซึ่งที่ปรึกษาได้หยิบยกตัวอย่างของกิจกรรมและโครงการสำคัญในแผนยุทธศาสตร์ฉบับนี้มาปรับประยุกต์ใช้ เพื่อนำไปเป็นต้นแบบของการทำห่วงโซ่มูลค่าอุตสาหกรรมประมงการเลี้ยงสัตว์น้ำในภาพรวมด้วย

จากการศึกษาทบทวนแผนยุทธศาสตร์ต่างๆ ทำให้คณะที่ปรึกษาพบว่า กิจกรรมในอุตสาหกรรมนี้มีความแตกต่างกันในรายละเอียดเนื่องจากรูปแบบของการได้มาซึ่งสัตว์น้ำนั้น มีทั้งที่มาจาก

- การเพาะเลี้ยงเอง ซึ่งก็มีทั้งการเพาะเลี้ยงในบ่อธรรมชาติ และเพาะเลี้ยงในกระชัง
- การจับจากแหล่งน้ำ ทั้งแหล่งน้ำจืด น้ำกร่อย และน้ำเค็ม (ประมง)
- การนำเข้าเพื่อบริโภคโดยตรง หรือแปรรูป เช่น กรณีของปลาทูน่า ซึ่งประเทศไทย

นำเข้าก็จริง แต่เป็นการนำเข้าเพื่อแปรรูป ในฐานะผู้แปรรูปปลาทูน่ากระป๋องเพื่อส่งออกอันดับหนึ่งของโลก อย่างไรก็ตาม แม้จะมีรายละเอียดปลีกย่อยที่ต่างกัน แต่ก็สามารถสรุปกระบวนการหลัก (Core Processes) ในห่วงโซ่มูลค่าเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของไทยได้ โดยภาพรวมของห่วงโซ่มูลค่า การประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ คือ การนำสัตว์น้ำประเภทต่างๆ ที่ได้มา ไม่ว่าจะเป็นการเพาะเลี้ยง การจับจากแหล่งธรรมชาติ หรือการนำเข้าไปจัดจำหน่ายโดยตรง หรือแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่า ก่อนที่จะนำไปจัดจำหน่ายให้กับผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งการศึกษาห่วงโซ่มูลค่าของสินค้าประมงสามารถแบ่งออกได้เป็น 5 กระบวนการหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 3

แผนภาพที่ 3 : GVC 3 เกษตร - อุตสาหกรรมการประมง การเลี้ยงสัตว์น้ำ

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 4 (Generic Value Chain : GVC 4) อุตสาหกรรมการผลิต

แนวคิดของการพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าด้านอุตสาหกรรมการผลิตนั้น คณะที่ปรึกษาดำเนินการทบทวนแผนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวกับการพัฒนาอุตสาหกรรมการผลิตที่สำคัญของประเทศ เพื่อดูการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาให้เห็นกิจกรรมสำคัญตลอดทั้งห่วงโซ่มูลค่าครอบคลุมทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยแผนยุทธศาสตร์ที่คณะที่ปรึกษาศึกษาทบทวนกรอบแนวคิด ได้แก่ แผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย พ.ศ. 2555 - 2574 จัดทำขึ้นโดยสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ที่ได้ศึกษาปัญหาและอุปสรรคของอุตสาหกรรมการผลิตในประเทศไทย เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย ทั้งนี้ ภายใต้แผนแม่บทนี้ มีทั้งแผนยุทธศาสตร์ของอุตสาหกรรมในภาพรวมและแผนยุทธศาสตร์รายสาขา ซึ่งเป็นสาขาที่ได้รับการคัดเลือกแล้วว่ามีมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ ได้แก่ อุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมยานยนต์ อุตสาหกรรมสิ่งทอ อุตสาหกรรมยางแปรรูป และอุตสาหกรรมพลังงานทดแทน ซึ่งที่ปรึกษาได้รวบรวมและประยุกต์ใช้ประเด็นยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในแผนยุทธศาสตร์ฉบับนี้ มากำหนดเป็นกระบวนการหลักและกิจกรรมสำคัญในแต่ละห่วงโซ่มูลค่าได้อย่างครอบคลุมในทุกขั้นตอน

จากการศึกษาทบทวนแผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรม ทำให้คณะที่ปรึกษาสามารถสรุปกระบวนการหลัก (Core Processes) ในห่วงโซ่มูลค่าเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมการผลิตโดยภาพรวมของห่วงโซ่มูลค่าอุตสาหกรรมการผลิตสามารถแบ่งออกได้เป็น 7 กระบวนการหลักแสดงดังแผนภาพที่ 4

แผนภาพที่ 4 : GVC 4 อุตสาหกรรมการผลิต

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 5 (Generic Value Chain : GVC 5) การค้า การส่งออก และการลงทุน

แนวคิดของการพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าด้านการค้าการลงทุนนั้น คณะที่ปรึกษาดำเนินการทบทวนแผนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการค้าการลงทุนที่สำคัญของประเทศ เพื่อกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ การพัฒนาให้เห็นกิจกรรมสำคัญตลอดทั้งห่วงโซ่มูลค่า ครอบคลุมทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยแผนยุทธศาสตร์ที่คณะที่ปรึกษาศึกษาทบทวนกรอบแนวคิด ได้แก่

1) แผนแม่บทกระทรวงพาณิชย์ พ.ศ. 2555 - 2564 จัดทำโดยสำนักนโยบายและแผนสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

2) แผนยุทธศาสตร์การส่งเสริมการลงทุนในระยะ 5 ปี พ.ศ. 2556 - 2560 จัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (Board of Investment : BOI)

กระบวนการการพัฒนาภาคธุรกิจการค้า ไม่ได้มุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตหรือพัฒนาผลิตภัณฑ์แต่อย่างใด หากแต่มุ่งเน้นการอำนวยความสะดวก และลดข้อจำกัดในการเข้าถึงสินค้าของผู้บริโภคเป็นหลัก ดังนั้น กิจกรรมหลักจะเกี่ยวข้องกับการยกระดับขีดความสามารถทางการค้าของภาคธุรกิจในพื้นที่ การอำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การเจรจาทางการค้า การส่งเสริมการค้าและระบบการบริหารจัดการ การพัฒนาตลาดและช่องทางการค้า รวมไปถึงการส่งเสริมพัฒนาแรงงาน หรือแรงงานระหว่างประเทศ (ในกรณีของการค้าชายแดน) เป็นสำคัญ ซึ่งจากการศึกษาทบทวนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องสามารถพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าการค้าการลงทุน โดยแบ่งเป็น 5 กระบวนการหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 5

แผนภาพที่ 5 : GVC 5 การค้า การส่งออก และการลงทุน

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 6 (Generic Value Chain : GVC 6) การบริการ และการท่องเที่ยว

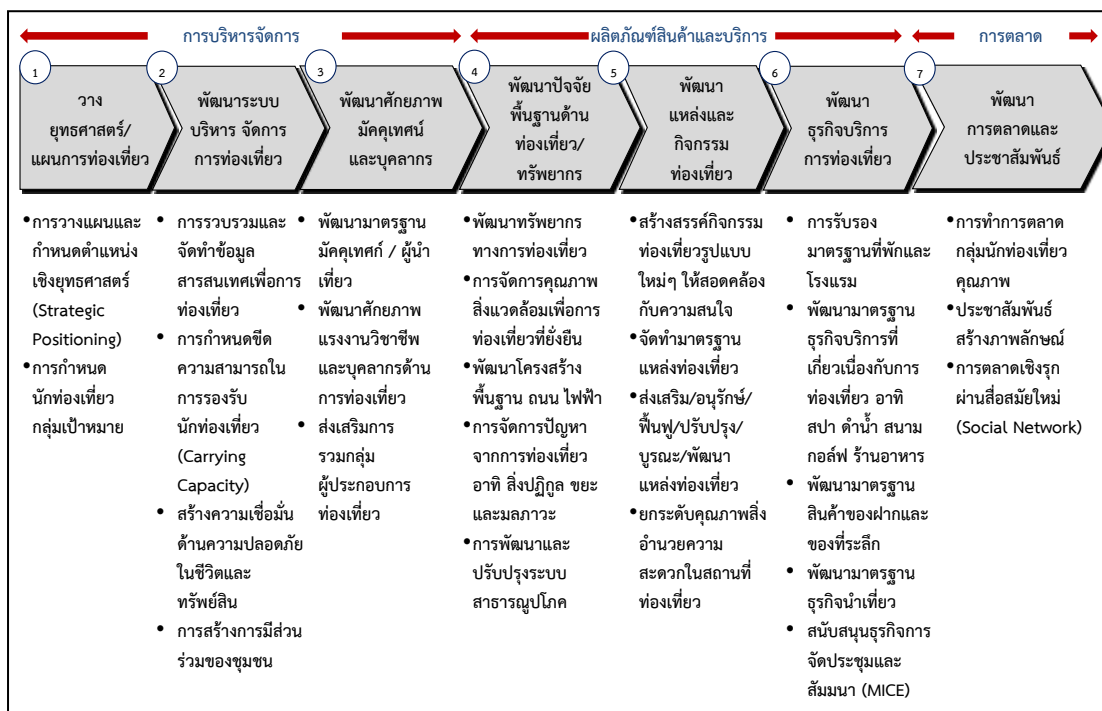
แนวคิดของการพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าด้านการท่องเที่ยว นั้น คณะที่ปรึกษาดำเนินการทบทวนแผนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศ เพื่อดูการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาให้เห็นกิจกรรมสำคัญตลอดทั้งห่วงโซ่มูลค่า ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ ไปจนถึงปลายน้ำ โดยแผนยุทธศาสตร์ที่คณะที่ปรึกษาศึกษาทบทวน ได้แก่

1) แผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวและกีฬา พ.ศ. 2555 - 2559 จัดทำขึ้นโดยกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เพื่อกำหนดให้ทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศเป็นไปในทางเดียวกัน รวมถึงให้สอดคล้องกับสถานการณ์และการแข่งขันที่เกิดขึ้นในโลก ทั้งนี้ แผนยุทธศาสตร์ได้กำหนดกลยุทธ์ไว้ 6 กลยุทธ์ ซึ่งกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ได้แก่ กลยุทธ์ที่หนึ่ง การพัฒนาสินค้าและบริการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและปลอดภัย กลยุทธ์ที่สอง การส่งเสริมนักท่องเที่ยวคุณภาพให้เติบโตอย่างมั่นคงและยั่งยืน และกลยุทธ์ที่หก การพัฒนาระบบบริหารจัดการและพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ด้านการท่องเที่ยวและกีฬา

2) ยุทธศาสตร์พัฒนารัฐกิจท่องเที่ยว จัดทำโดยสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ 4 ประเด็น คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 กระตุ้นตลาดการท่องเที่ยวทั้งตลาดภายในและตลาดต่างประเทศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาและพัฒนาศูนย์ท่องเที่ยว รวมถึงยกระดับคุณภาพ สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว เพื่อใช้เป็นฐานในการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวไทย ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการท่องเที่ยว เพื่อสร้างโอกาสในการขยายตลาดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ และสร้างรายได้ให้แก่ธุรกิจท่องเที่ยว และยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาผู้ประกอบการและบุคลากรด้านการท่องเที่ยว เพื่อสร้างความมั่นคงในทรัพยากรบุคคลทางการท่องเที่ยว จากการศึกษาห่วงโซ่มูลค่าด้านการท่องเที่ยว สามารถแบ่งได้เป็น 7 กระบวนการหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 6

แผนภาพที่ 6 : GVC 6 การบริการ และการท่องเที่ยว

รูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป
(Generic Value Chain : GVC)
ด้านสังคม

รูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC) ด้านสังคม

การวิเคราะห์ประเด็นด้านสังคมครั้งนี้ ได้อาศัยกรอบตัวชี้วัดภายใต้ประเด็นต่างๆ ของดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index - HAI) ในรายงานการพัฒนาคนของประเทศไทยปี พ.ศ. 2552 โดยสำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย เป็นกรอบในการวิเคราะห์ เนื่องจากเป็นดัชนีที่ใช้ประเมินภาพรวมของการพัฒนาคนระดับจังหวัด เพื่อสะท้อนความไม่เท่าเทียมกันในระดับพื้นที่ โดยจะคัดเลือกจากประเด็นที่มีความสำคัญและมีผลกระทบต่อภาพรวมของการพัฒนาคน ชุมชน สังคม เพื่อเป็นกรอบในการประเมิน และวางแนวทางการพัฒนาสังคม ให้เกิดความเท่าเทียมกันในทุกพื้นที่

ดัชนีความก้าวหน้าของคนเป็นดัชนีรวม ประกอบด้วยดัชนีย่อย 8 ด้าน 40 ตัวชี้วัด ซึ่งแสดงวงจรชีวิตของคน เริ่มตั้งแต่เรื่องสุขภาพ ซึ่งเป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญที่สุดของมนุษย์ ตั้งแต่ลืมตาดูโลก ต่อจากนั้น คือ เรื่องการศึกษา ซึ่งเป็นเรื่องที่มีความสำคัญที่สุดในวัยเด็กของทุกคน เมื่อสำเร็จการศึกษา คนเราจะทำงานเพื่อให้มีรายได้เพียงพอที่จะมีที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมที่ดี มีครอบครัวและชีวิตชุมชนที่ดี และท้ายที่สุด ทุกคนย่อมต้องมีการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นและมีส่วนร่วมในฐานะสมาชิกของสังคม แสดงดังแผนภาพที่ 7

แผนภาพที่ 7 : ดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index - HAI)

สุขภาพ	• ประกอบด้วย 7 ตัวชี้วัด คือ ทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ ประชากรที่เจ็บป่วย ประชากรที่พิการและ/หรือทุพพลภาพ ผู้ป่วยโรคจิตประสาท ประชากรที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ ประชากรที่ออกกำลังกาย และจำนวนประชากรต่อแพทย์
การศึกษา	• ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด คือ จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ย อัตราการเข้าเรียนรวมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายคะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และจำนวนนักเรียนต่อห้องระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
ชีวิตการทำงาน	• ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด คือ การว่างงาน การทำงานต่ำระดับ แรงงานที่มีประกันสังคม และการบาดเจ็บจากการทำงาน
รายได้	• ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด คือ รายได้ของครัวเรือน สัดส่วนประชากรยากจน อัตราส่วนครัวเรือนที่มีหนี้ และค่าดัชนีความเสมอภาคของรายได้ (จินี)
ที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม	• ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด คือ ครัวเรือนที่มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง ครัวเรือนที่มีผู้เย็นครัวเรือนที่ใช้เตาไฟฟ้าหรือเตาแก๊ส ประชากรที่ประสบภัยแล้ง และประชากรที่ประสบอุทกภัย
ชีวิตครอบครัวและชุมชน	• ประกอบด้วย 6 ตัวชี้วัด คือ เด็กที่ประสบภาวะยากลำบาก เด็กอายุ 15-17 ปี ที่ทำงานหัวหน้าครัวเรือนเดี่ยว ผู้สูงอายุที่อยู่คนเดียว คดีอุกฉกรรจ์และละเมิดขวัญที่ได้รับแจ้ง และการจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด
การคมนาคมและการสื่อสาร	• ประกอบด้วย 6 ตัวชี้วัด คือ หมู่บ้านที่ถนนสายหลักใช้การได้ตลอดทั้งปี จำนวนยานยนต์จดทะเบียน อุบัติเหตุทางถนน ครัวเรือนที่มีโทรทัศน์ ประชากรที่มีโทรศัพท์มือถือ และประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต
การมีส่วนร่วม	• ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด คือ ผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง จำนวนองค์กรชุมชน ครัวเรือนที่เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรในท้องถิ่น และครัวเรือนที่มีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะของหมู่บ้าน

จากการศึกษาวิเคราะห์ถึงประเด็นที่สำคัญจากดัชนีดังกล่าวที่เป็นตัวสะท้อนถึงการพัฒนาและเสริมสร้างความมั่นคงของประชาชน สังคม และชุมชน และสอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ในการพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดนั้น สามารถแบ่งรูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปได้เป็น 5 แบบ ดังนี้

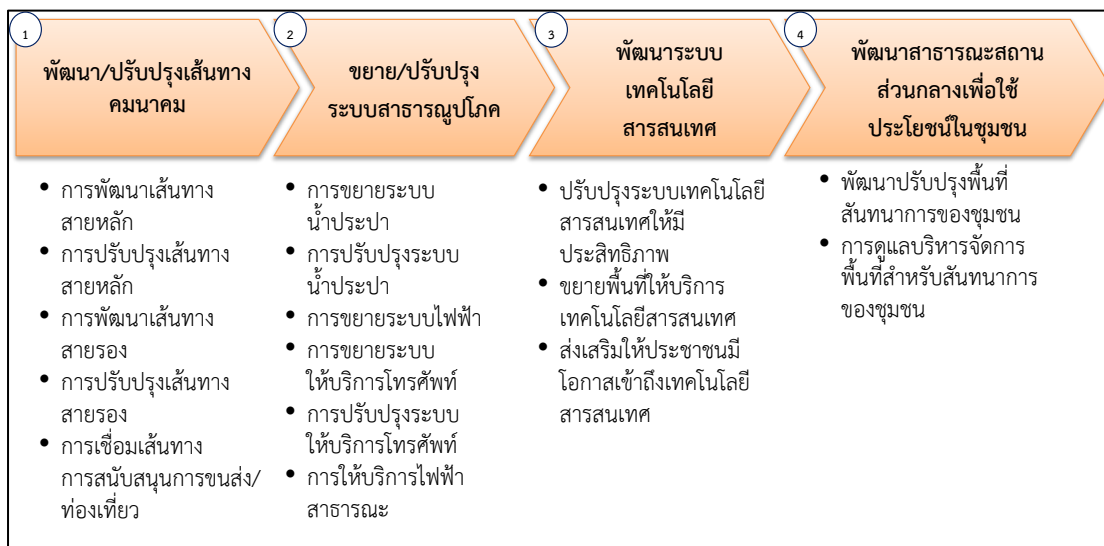
ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 7 (Generic Value Chain : GVC 7) การจัดการโครงสร้างพื้นฐานเมืองน่าอยู่

โครงสร้างพื้นฐาน เป็นปัจจัยสำคัญในการเป็นฐานการพัฒนาต่อยอดไปยังเรื่องอื่นๆ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ คุณภาพชีวิต ความปลอดภัย เป็นต้น ในการพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดนั้น ความต้องการโครงสร้างพื้นฐานมีทั้งในรูปแบบของ

- 1) ปรับปรุงเส้นทางคมนาคมทั้งทางสายหลักและรอง พัฒนาเส้นทางคมนาคมใหม่ รวมถึงเส้นทางที่เข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่
- 2) การปรับปรุงระบบสาธารณูปโภค ขยายการให้บริการสาธารณูปโภค ไฟฟ้า น้ำประปา ให้สามารถเข้าถึงทุกครัวเรือน รวมถึงระบบไฟฟ้าสาธารณะที่จะเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของคนในชุมชน
- 3) พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพของเทคโนโลยี และการขยายพื้นที่ให้บริการเพื่อให้ประชาชนในพื้นที่เข้าถึงซึ่งข้อมูลข่าวสาร หรือการสื่อสารต่างๆ ได้อย่างทั่วถึง เพราะข้อมูลข่าวสารเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งในการพัฒนาคน
- 4) การพัฒนาพื้นที่สาธารณประโยชน์ส่วนกลาง เพื่อให้ชุมชนได้อาศัยเป็นพื้นที่สันทนาการ ร่วมกัน

ซึ่งกรอบการพัฒนาต่างๆ เหล่านี้ จะเป็นกรอบในการกำหนดแนวทางการวางกลยุทธ์ หรือโครงการเพื่อวางแผนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้พื้นที่ดังกล่าวได้รับการพัฒนาให้เป็นเมืองที่น่าอยู่ มีความสะดวกปลอดภัย ในการเดินทาง รวมถึงคุณภาพชีวิตพื้นฐานที่ดีขึ้นต่อไปได้ ซึ่งสามารถจัดทำห่วงโซ่มูลค่าการจัดการโครงสร้างพื้นฐานเมืองน่าอยู่ แบ่งได้เป็น 4 กระบวนงานหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 8

แผนภาพที่ 8 : GVC 7 การจัดการโครงสร้างพื้นฐานเมืองน่าอยู่

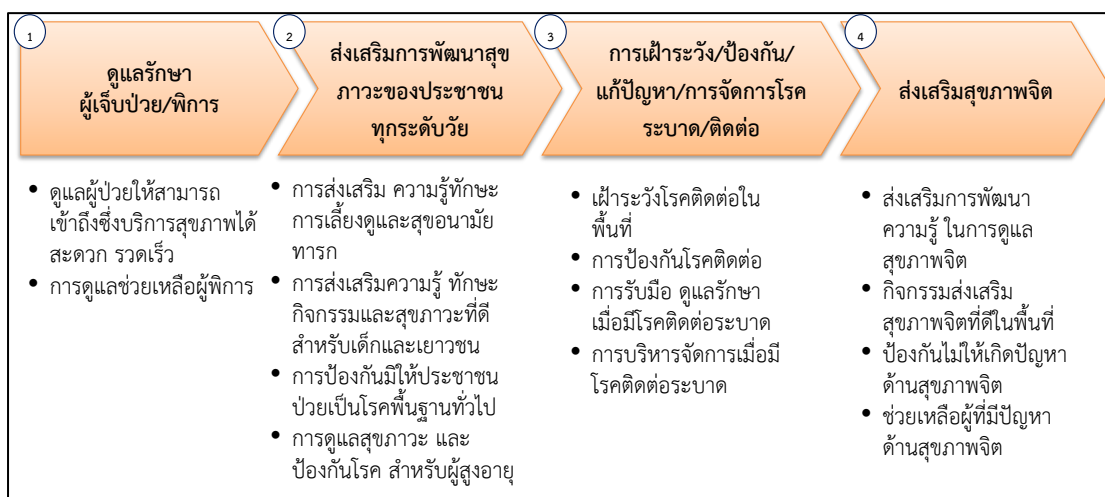
ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 8 (Generic Value Chain : GVC 8) การพัฒนาสุขภาพ

ถึงแม้ว่าประเทศไทยจะมีนโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ซึ่งทำให้เกิดการเข้าถึงซึ่งการรับบริการ ด้านสาธารณสุขเพิ่มมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามไม่ได้หมายความว่าประชาชนจะอยู่ในสภาวะสุขภาพดีในทุกคน หรือทุกพื้นที่ เนื่องจากปัจจุบันโรคภัยไข้เจ็บมีวิวัฒนาการแปรเปลี่ยนในหลายรูปแบบ เนื่องจากสิ่งแวดล้อมและรูปแบบการใช้ชีวิตของคนในสังคมไทยเปลี่ยนแปลงไป อีกทั้งการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ซึ่งจะมีนัยที่สำคัญต่อการเข้าสู่ความมั่นคงด้านสุขภาพ ดังนั้น ประเด็นหลักในด้านสุขภาพคือ

- 1) การดูแลผู้เจ็บป่วยให้สามารถเข้าถึงซึ่งการรักษาและฟื้นคืนสู่การมีสุขภาพดีอย่างครบถ้วน รวมถึงผู้พิการให้สามารถใช้ชีวิตได้เสมอเหมือนประชาชนคนปกติ
- 2) การส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดีในทุกช่วงวัย ป้องกันให้ประชาชนมีโอกาสในการเจ็บป่วยให้น้อยที่สุด
- 3) การเฝ้าระวัง ป้องกัน หรือมีแนวทางบริหารจัดการด้านโรคระบาดหรือโรคติดต่อที่จะเข้ามาโดยไม่คาดคิด ให้พร้อมรับกับสถานการณ์ได้ทันห่วงที่
- 4) นอกจากสุขภาพกายแล้ว สุขภาพจิตก็เป็นปัจจัยชี้วัดถึงสุขภาพที่ดีของประชาชนปัจจัยหนึ่ง ดังนั้นการส่งเสริมสุขภาพจิตที่ดีในชุมชนหรือการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาด้านสุขภาพจิตนับเป็นประเด็นหนึ่งในการดูแลสุขภาพของประชาชนให้ครบวงจร

ซึ่งสามารถจัดทำห่วงโซ่มูลค่าด้านการพัฒนาสุขภาพ แบ่งออกได้เป็น 4 กระบวนงานหลักแสดงดังแผนภาพที่ 9

แผนภาพที่ 9 : GVC 8 การพัฒนาสุขภาพ

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 9 (Generic Value Chain : GVC 9) การสร้างสังคมการเรียนรู้

จากแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555 - 2559 ที่จัดทำขึ้นภายใต้กรอบทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555 - 2559 และสอดคล้องเชื่อมโยงกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552 - 2559) ตลอดจนสภาพปัญหาจากการจัดและพัฒนาศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในระยะที่ผ่านมา พบว่าปัจจุบันระบบการศึกษาทั้งในเด็ก เยาวชน และประชาชนของไทย ยังมีปัญหาที่จำเป็นต้องปรับปรุงและพัฒนาทั้งด้านการส่งเสริมโอกาสทางการศึกษา ด้าน

คุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศที่ยังอยู่ในระดับต่ำ ตลอดจนการส่งเสริมให้เกิดการศึกษาเรียนรู้นอกห้องเรียนตลอดชีวิต ทั้งในเด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป ดังนั้นปัจจัยที่จะเป็นองค์ประกอบของกลยุทธ์ให้เกิดการต่อยอดในการพัฒนาการศึกษาในบทบาทของพื้นที่ จึงไม่ควรละเว้นในประเด็นต่างๆ เหล่านี้ เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างเท่าเทียมกันในทุกพื้นที่

1) ลดปัญหาเด็กขาดโอกาสทางการศึกษา ยังมีปัญหาเด็กและเยาวชนขาดโอกาสทางการศึกษาเนื่องจากปัญหาครอบครัวและปัญหาเศรษฐกิจในหลายๆ พื้นที่ การส่งเสริมให้เด็กมีโอกาสเข้าถึงซึ่งการศึกษาและสร้างความเท่าเทียมกันทางการศึกษา จึงยังเป็นประเด็นสำคัญในปัญหาเด็กและเยาวชน

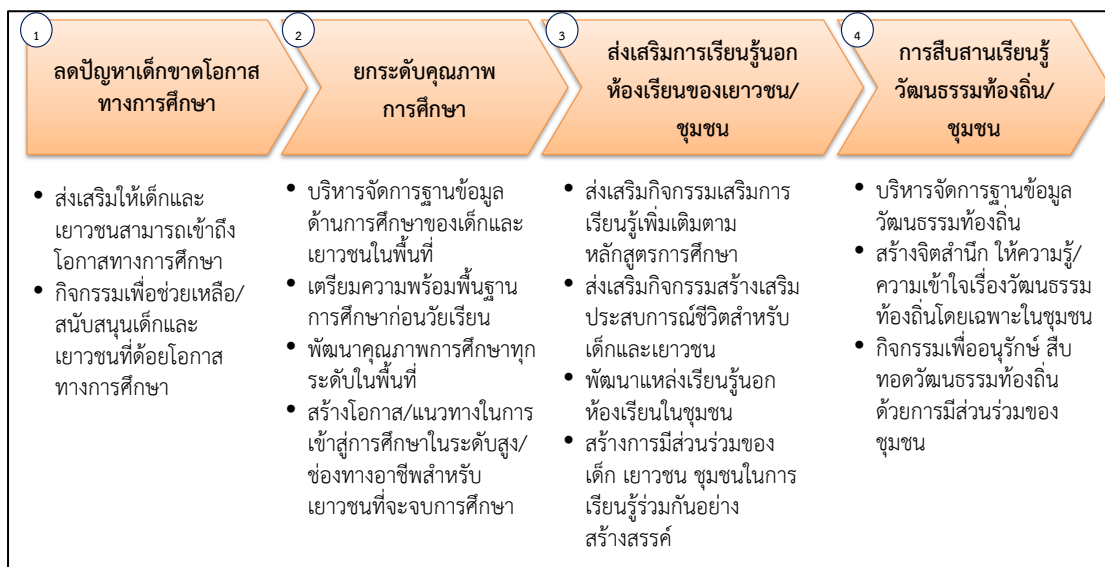
2) ยกระดับคุณภาพการศึกษา ให้มีคุณภาพที่ดีขึ้นด้วยการบริหารจัดการฐานข้อมูลด้านการศึกษาของเด็กและเยาวชนในพื้นที่เพื่อให้ทราบถึงศักยภาพของเด็กและเยาวชนในพื้นที่ เมื่อมีข้อมูลด้านการศึกษาของเด็กและเยาวชนในพื้นที่แล้ว การเตรียมความพร้อมพื้นฐานทางการศึกษาก่อนวัยเรียนก็จะเป็นการสร้างพื้นฐานที่ดีให้กับเด็กก่อนเข้าสู่วัยเรียน ประเด็นสำคัญต่อไป คือ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในพื้นที่ร่วมกับหน่วยงานที่มีความรับผิดชอบโดยตรง เนื่องจากในพื้นที่จะมีประเด็นปัญหาคุณภาพการศึกษาลึกซึ้งและไม่เหมือนกัน นอกจากนี้การสร้างโอกาสและแนวทางในการเข้าสู่การศึกษาในระดับสูงหรือสร้างช่องทางอาชีพสำหรับเยาวชนที่จะจบการศึกษาก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้เยาวชนที่ผ่านจากระบบการศึกษาแล้วออกไปเป็นบุคลากรที่สำคัญในการเข้าสู่การประกอบอาชีพการงานต่อไปในอนาคต

3) ส่งเสริมการเรียนรู้นอกห้องเรียนของเยาวชน/ชุมชน เป็นปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยยกระดับศักยภาพของคนในพื้นที่ กิจกรรมเสริมการเรียนรู้เพิ่มเติมตามหลักสูตรการศึกษา การส่งเสริมกิจกรรมสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตสำหรับเด็กและเยาวชน การพัฒนาแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนในชุมชนซึ่งไม่เพียงแต่เด็กและเยาวชนเท่านั้น ประชาชนทั่วไปก็ควรได้รับการส่งเสริมให้ได้มีโอกาสเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา และสิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ ต้องสร้างการมีส่วนร่วมของเด็ก เยาวชน ชุมชนในการเรียนรู้ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์

4) วัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นส่วนหนึ่งในการดำรงอยู่ของชุมชน การสืบสานเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นหรือชุมชน เป็นประเด็นหนึ่งที่จะช่วยสร้างความสามัคคีผ่านการมีกิจกรรมจากวัฒนธรรมท้องถิ่นร่วมกัน รวมถึงเป็นการสร้างการเรียนรู้ถ่ายทอดประสบการณ์ ความรู้ จากรุ่นสู่รุ่นในท้องถิ่น ดังนั้นจึงควรมี การบริหารจัดการฐานข้อมูลวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่นเพื่ออนุรักษ์รักษาไว้ และสร้างจิตสำนึก ให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมท้องถิ่นโดยเฉพาะในชุมชน การมีกิจกรรมเพื่ออนุรักษ์ สืบทอดวัฒนธรรมท้องถิ่น ด้วยการมีส่วนร่วมของชุมชนทุกระดับวัย จะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ร่วมกันได้

ซึ่งสามารถจัดทำห่วงโซ่มูลค่าการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ แบ่งออกได้ 4 กระบวนงานหลักแสดงดังแผนภาพที่ 10

แผนภาพที่ 10 : GVC 9 การสร้างสังคมการเรียนรู้

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 10 (Generic Value Chain : GVC 10) การพัฒนาคุณภาพชีวิตและครอบครัว

ตัวชี้วัดด้านคุณภาพชีวิตที่สำคัญที่เป็นปัจจัยพื้นฐานไปสู่เรื่องอื่นๆ คือ ปัจจัย 4 โดยองค์ประกอบสำคัญของปัจจัย 4 นั้น มีพื้นฐานมาจากเรื่องของเศรษฐกิจ และความปลอดภัย ทั้งด้านร่างกายและทรัพย์สิน นอกจากนี้แล้วการมีรากฐานของครอบครัวที่อบอุ่นก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยให้ปัจเจกชนมีชีวิตที่มีคุณภาพได้อย่างสมบูรณ์ สำหรับประเด็นสำคัญที่จะสะท้อนคุณภาพชีวิตและครอบครัวนั้น ประกอบไปด้วย

1) การจัดการแรงงานในพื้นที่ เป็นตัวชี้วัดด้านรายได้ของประชาชน ดังนั้น การเข้าไปเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจให้ประชาชนในพื้นที่ ประกอบไปด้วย การลดปัญหาการว่างงานในพื้นที่ ลดปัญหาการขาดแคลนแรงงานในพื้นที่ เนื่องจากบางพื้นที่อาจมีปัญหการว่างงานและการขาดแคลนแรงงานไปพร้อมกัน เนื่องจากความรู้ความสามารถของแรงงานไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด การดูแลสุขภาพของแรงงานในสถานประกอบการ การลดอุบัติเหตุของแรงงานในสถานประกอบการ นอกจากนี้ การส่งเสริมกิจกรรมเสริมสร้างรายได้แรงงานก็เป็นแนวทางหนึ่งที่ทำให้เกิดรายได้ที่เพิ่มขึ้นให้กับแรงงานในชุมชนได้

2) การส่งเสริมพัฒนาอาชีพและรายได้ การให้ความรู้และทักษะให้ชุมชนมีอาชีพเสริมเพื่อสร้างรายได้ หรือการสร้างอาชีพที่เหมาะสมกับชุมชนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ สิ่งแวดล้อมก็จะทำให้ชุมชนสามารถนำไปประกอบอาชีพได้อย่างสอดคล้องกับความสามารถ ชีวิต และความเป็นอยู่ได้ นอกจากนี้การให้ความรู้ด้านการบริหารจัดการทางการเงินหรือจัดกิจกรรมส่งเสริมการออมในชุมชน ก็จะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้ประชาชนในชุมชนสามารถมีสถานภาพทางเศรษฐกิจที่มีเสถียรภาพได้

3) การสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเป็นตัวชี้วัดสำคัญในด้านคุณภาพชีวิตของคน สำหรับประเทศไทยปัญหาความไม่ปลอดภัยในประเด็นชีวิตและทรัพย์สินในด้านต่างๆ ที่เป็นประเด็นสำคัญ ได้แก่ อุบัติเหตุบนท้องถนน อาชญากรรม ยาเสพติด ดังนั้น การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมและมีบทบาทในการดูแลรักษาความปลอดภัยชีวิตและทรัพย์สินในชุมชนร่วมกัน จึงเป็นส่วนสำคัญที่จะสร้างความสามัคคีและรับผิดชอบ ในสังคมร่วมกัน รวมถึงการมีแผนงานป้องกัน รับมือ

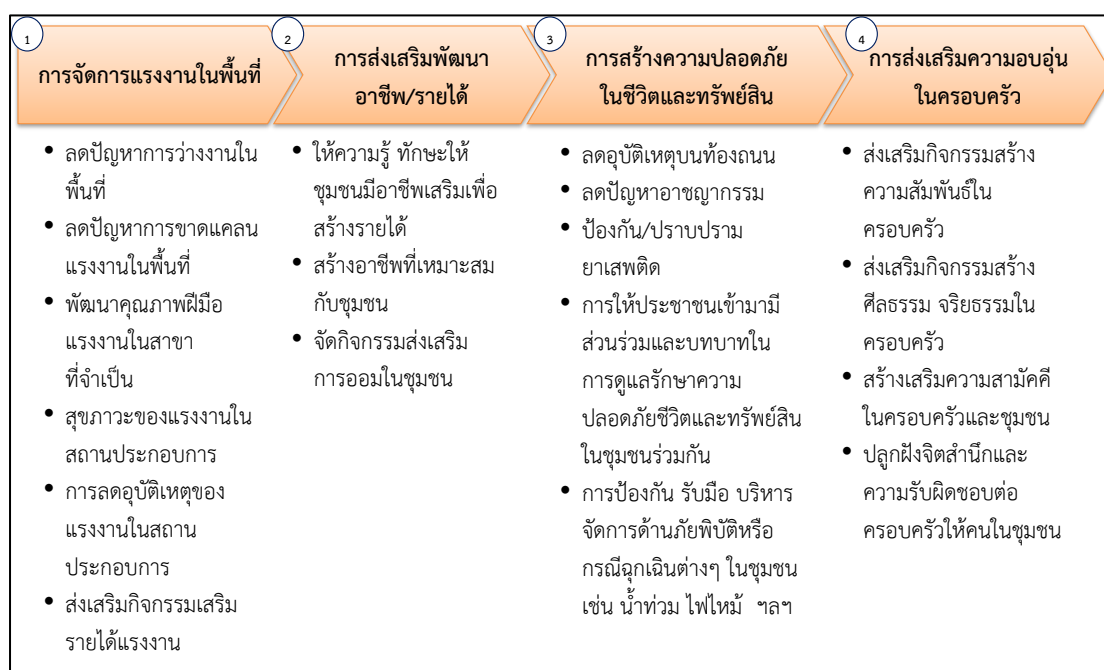

บริหารจัดการด้านภัยพิบัติหรือกรณีฉุกเฉินต่างๆ ในชุมชน เช่น น้ำท่วม ไฟไหม้ ฯลฯ ที่อาจเกิดขึ้นได้ โดยไม่สามารถทราบล่วงหน้า ก็เป็นประเด็นสำคัญประเด็นหนึ่ง ที่สะท้อนให้เห็นถึงการวางแผน เพื่อคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่

4) การส่งเสริมความอบอุ่นในครอบครัวนั้นเป็นปัจจัยส่งเสริมให้คุณภาพชีวิตในระดับปัจเจกมีคุณภาพยิ่งขึ้น ดังนั้น การส่งเสริมกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัว การส่งเสริมกิจกรรมสร้างศีลธรรม จริยธรรมในครอบครัว สร้างเสริมความสามัคคีในครอบครัวและชุมชน รวมถึงการปลูกฝังจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อครอบครัวให้คนในชุมชน จึงเป็นประเด็นที่ไม่ควรละเลย เพื่อสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชนในพื้นที่

ซึ่งจากการศึกษาทบทวน สามารถจัดทำห่วงโซ่มูลค่าการพัฒนาคุณภาพชีวิตและครอบครัว แบ่งออกได้เป็น 4 กระบวนงานหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 11

แผนภาพที่ 11 : GVC 10 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและครอบครัว

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 11 (Generic Value Chain : GVC 11) การสร้างความมั่นคงชายแดน

ในประเด็นทางสังคมของพื้นที่จังหวัดที่เป็นพื้นที่ชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านนั้น นอกจากประเด็นด้านเศรษฐกิจที่จะสามารถเป็นช่องทางการค้ากับประเทศเพื่อนบ้านแล้ว ประเด็นด้านสังคม ไม่ว่าจะเป็นเชิงพื้นที่ แรงงาน หรือความปลอดภัย ก็เป็นสิ่งที่สำคัญที่ต้องมีการวางยุทธศาสตร์ เพื่อสร้างความมั่นคงและปลอดภัย รวมถึง การรักษาระดับความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านให้ราบรื่น และร่วมกันพัฒนาให้เกิดประโยชน์ร่วมกันได้

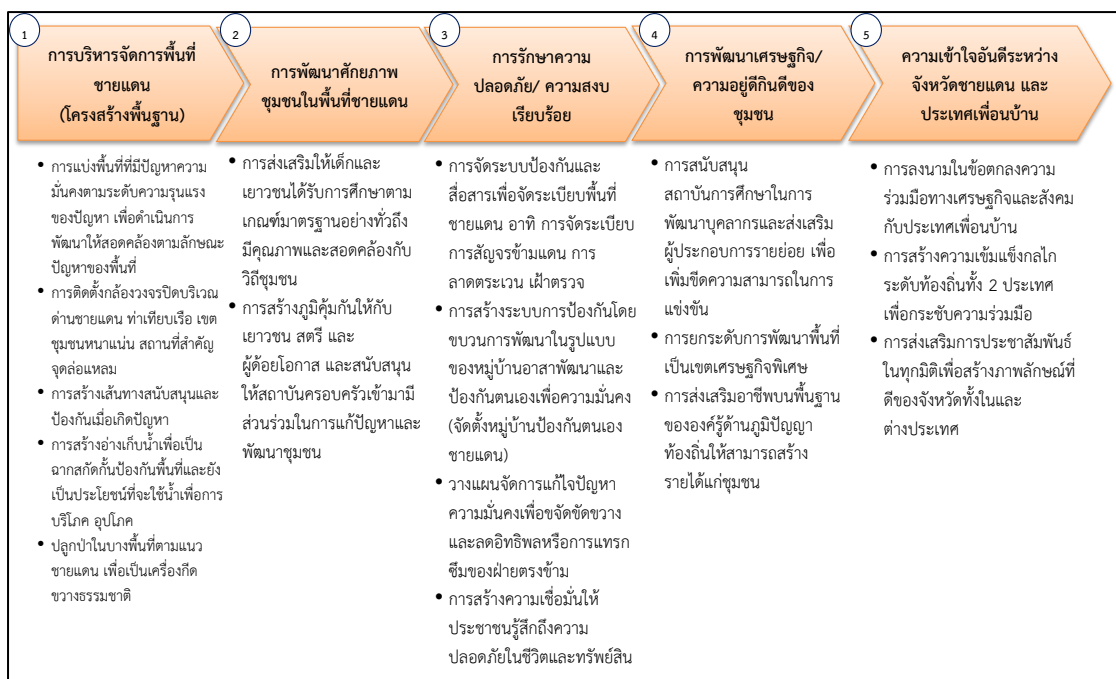
1) การบริหารจัดการพื้นที่ชายแดน โดยการแบ่งพื้นที่ที่มีปัญหาความมั่นคงตามระดับความรุนแรงของปัญหา เพื่อดำเนินการพัฒนาให้สอดคล้องตามลักษณะปัญหาของพื้นที่ สร้างระบบการป้องกันโดยขบวนการพัฒนาในรูปแบบของหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเองเพื่อความมั่นคง จัดระบบป้องกันและสื่อสารเพื่อจัดระเบียบพื้นที่ชายแดน อาทิ การจัดระเบียบการสัญจรข้ามแดน การลาดตระเวน ฝัาตรวจ เป็นต้น

2) การพัฒนาศักยภาพโครงสร้างพื้นฐานและคนในพื้นที่ชายแดน โดยการพัฒนาคน ชุมชน พื้นที่ ด้วยการมีส่วนร่วม การสร้างเครือข่ายระหว่างชุมชน หมู่บ้านชายแดน เพื่อร่วมกัน สอดส่องดูแลพื้นที่ชายแดน เร่งรัดการแก้ไขปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลในกรณีของแรงงาน หรือการเข้ามาอาศัยอยู่ในเขตแดนไทยของประชาชนจากประเทศเพื่อนบ้าน การจัดระบบ/ระเบียบ พื้นที่ทำกินในบริเวณพื้นที่ทับซ้อนหรือพื้นที่ใกล้เขตแดน

3) ประเด็นสุดท้ายคือ การสร้างความสัมพันธ์ระดับท้องถิ่นกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยการสร้างความสัมพันธ์อันดีและความร่วมมือด้านต่างๆ ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ชายแดน การพัฒนาความร่วมมือเศรษฐกิจและการค้า โดยเฉพาะการค้าระดับประชาชน การสร้างความเข้มแข็ง กลไกระดับท้องถิ่นทั้ง 2 ประเทศ เพื่อกระชับความร่วมมือ ซึ่งประเด็นต่างๆ เหล่านี้จะเป็นยุทธศาสตร์ สำคัญในการลดปัญหาพื้นที่ชายแดนและเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหา ชายแดนต่างๆ ร่วมกันในระดับท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี

ซึ่งจากการศึกษาทบทวน สามารถจัดทำห่วงโซ่มูลค่าการสร้างความมั่นคงชายแดน แบ่งออกได้ 5 กระบวนงานหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 12

แผนภาพที่ 12 : GVC 11 การสร้างความมั่นคงชายแดน

รูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป
(Generic Value Chain : GVC)
ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

รูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำหรับการวิเคราะห์ประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมนั้น ตัวชี้วัดภายใต้ประเด็นต่างๆ ของดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index - HAI) ในรายงานการพัฒนาคนของประเทศไทยปี พ.ศ. 2552 โดยสำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย ได้กล่าวถึงความมั่นคงด้านสิ่งแวดล้อมว่าเป็นหนึ่งในประเด็นพื้นฐานที่สำคัญต่อการพัฒนาทั้งในระดับบุคคลและระดับพื้นที่ ซึ่งปัจจัยคุกคามต่อความมั่นคงด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ภัยธรรมชาติ ป่าไม้ ทะเล น้ำมลภาวะของเสีย อันจำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบบนพื้นฐานการดำเนินงานแบบบูรณาการ

การวางแผนการจัดกลุ่มของห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC) ในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมครั้งนี้ จึงได้ยึดเอากรอบจากรายงานการพัฒนาคนของประเทศไทยปี พ.ศ. 2552 ดังกล่าว¹ เป็นฐานในการวิเคราะห์หาประเด็นสำคัญ รวมถึงให้ความสำคัญกับการประยุกต์ใช้ข้อมูลระดับยุทธศาสตร์จากหน่วยงานหลักในการบริหารจัดการทรัพยากรของประเทศ คือ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อาทิ

- 1) แผนแม่บทการฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าและระบบนิเวศ (25 ลุ่มน้ำ) (ภายใต้ยุทธศาสตร์เพื่อการฟื้นฟูและสร้างอนาคตประเทศ ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เงินกู้ 350,000 ล้านบาท)
- 2) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2555 - 2559
- 3) แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2555 - 2559

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 12 (Generic Value Chain : GVC 12) การอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ (ดิน ป่าไม้ ชายฝั่ง ทะเล)

กรอบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC) ของดิน ป่าไม้ และทรัพยากรธรรมชาติทะเลและชายฝั่ง เป็นแนวทางปฏิบัติเดียวกัน ดังนี้

- 1) การป้องกันและแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติ ด้วยการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตัดไม้ทำลายป่า ป้องกันการพังทลายของดิน ป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งทะเล เพิ่มประสิทธิภาพการป้องกัน ดูแลป่าไม้ พื้นดิน และทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล ทั้งชายฝั่งและใต้น้ำทะเล ป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่า และทรัพยากรชายฝั่งทะเลไม่ให้เสื่อมโทรม
- 2) การฟื้นฟูและปรับปรุงคุณภาพดินโดยเฉพาะในพื้นที่เกษตรกรรม การฟื้นฟูสภาพป่าระบบนิเวศเพื่อให้ทรัพยากรสามารถพึ่งพาอาศัยกันได้อย่างยั่งยืน ส่งเสริมเกษตรและภาคีเครือข่าย

¹ รายงานการพัฒนาคนของประเทศไทยปี พ.ศ. 2552 โดยสำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย (หรือ UNDP) ได้กล่าวสรุปถึงความสำคัญของ “ความเสี่ยงต่อความมั่นคงด้านสิ่งแวดล้อม” ว่า “ความเสี่ยงเหล่านี้เกิดขึ้นได้หลายรูปแบบ บ้างเกิดจากความไม่มั่นคงทางกายภาพของสิ่งแวดล้อม รวมถึงภัยธรรมชาติ เช่น แผ่นดินไหว คลื่นสึนามิ และการเปลี่ยนแปลงอื่นๆ เช่น การเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศในแต่ละปี ซึ่งทำให้เกิดภัยแล้ง น้ำท่วม และอื่นๆ ความเสี่ยงรูปแบบที่สอง คือ การเปลี่ยนแปลงอุปสงค์อุปทานของทรัพยากรอันเนื่องมาจากการเติบโตของประชากรและเทคโนโลยีใหม่ และการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ เช่น พื้นที่ป่าไม้ลดลง น้ำสะอาดหายากขึ้น และการตกตวงใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เช่น ปลาในทะเล ในอัตราที่มากเกินไป ความเสี่ยงรูปแบบที่สาม เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคมซึ่งมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การพัฒนาเป็นชุมชนเมืองทำให้เกิดปัญหามลพิษทางอากาศ หรืออุตสาหกรรมก่อให้เกิดของเสียปริมาณมหาศาล สุดท้าย คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากความขัดแย้งในการแย่งชิงทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด จากการขยายตัวของความเป็นเมือง” กรอบแนวคิดเหล่านี้เป็นหนึ่งในกรอบความคิดของคณะทำงานที่ปรึกษาในการกำหนดรูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปให้ครอบคลุมประเด็นสำคัญทั้งหมด

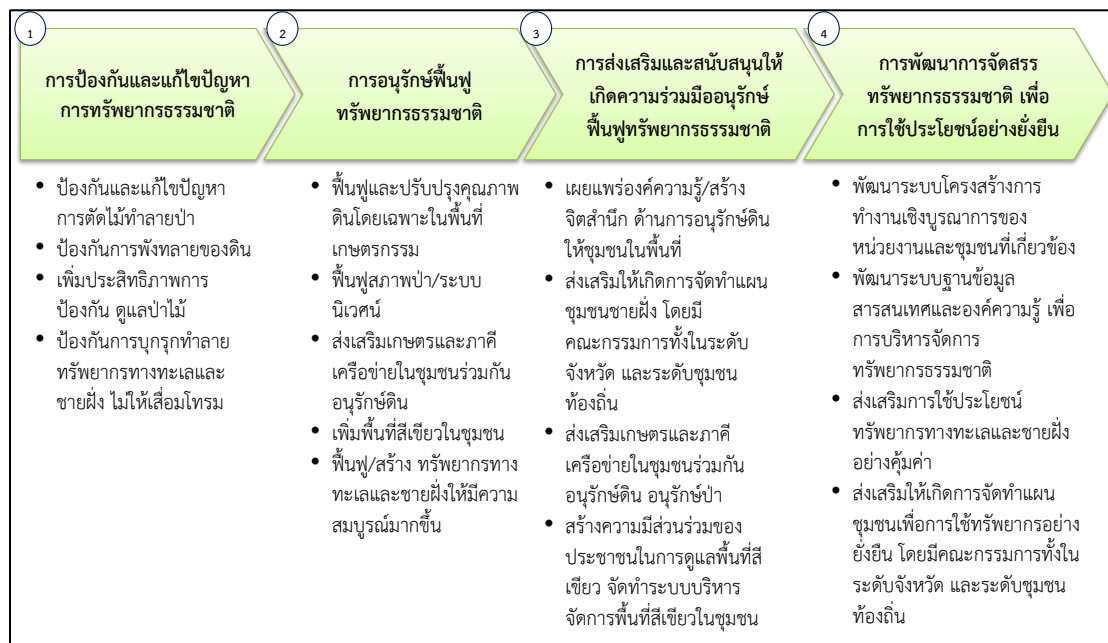
ในชุมชนให้มีส่วนร่วมกันอนุรักษ์ดิน การเพิ่มพื้นที่สีเขียวของป่าไม้และต้นไม้ในชุมชน พื้นฟูและสร้างทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น

3) การส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โดยเริ่มจากการเผยแพร่องค์ความรู้และสร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้ชุมชนในพื้นที่ ส่งเสริมให้เกิดการจัดทำแผนชุมชนชายฝั่ง โดยมีคณะกรรมการทั้งในระดับจังหวัด และระดับชุมชนท้องถิ่น ส่งเสริมเกษตรและภาคีเครือข่ายในชุมชนร่วมกันอนุรักษ์ดิน อนุรักษ์ป่า สร้างความมีส่วนร่วมของประชาชนในการดูแลพื้นที่สีเขียว จัดทำระบบบริหารจัดการพื้นที่สีเขียวในชุมชน

4) พัฒนาจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน โดยเฉพาะการสร้างและพัฒนาระบบโครงสร้างการทำงานเชิงบูรณาการของหน่วยงานและชุมชนที่เกี่ยวข้อง พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศและองค์ความรู้ เพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างคุ้มค่า รวมถึงการส่งเสริมให้เกิดการจัดทำแผนชุมชนเพื่อการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน โดยมีคณะกรรมการทั้งในระดับจังหวัด และระดับชุมชนท้องถิ่น

ซึ่งสามารถจัดทำห่วงโซ่มูลค่าการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ (ดิน ป่าไม้ ชายฝั่ง ทะเล) โดยแบ่งออกเป็น 4 กระบวนงานหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 13

แผนภาพที่ 13 : GVC 12 การอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ (ดิน ป่าไม้ ชายฝั่ง ทะเล)

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 13 (Generic Value Chain : GVC 13) การบริหารจัดการน้ำ

ทรัพยากรน้ำนอกจากปัญหาน้ำเสีย ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญสำหรับทรัพยากรน้ำของไทยที่มีการสะสมกันมานาน จากปัจจัยทางด้านโรงงานอุตสาหกรรม บ้านพักอาศัยและชุมชน หรือในภาคเกษตรเองก็ตาม ปัจจุบันยังมีอีกประเด็นหนึ่งที่ต้องให้ความสำคัญในการแก้ไขอย่างจริงจัง คือ ปัญหาน้ำท่วมและภัยแล้ง ซึ่งที่ผ่านมาได้พิสูจน์ให้เห็นแล้วว่าประเทศไทยต้องมีแผนสำหรับการบริหารจัดการน้ำอย่างจริงจังและบูรณาการทุกภาคส่วน เนื่องจากเรื่องแหล่งน้ำนั้นเป็นประเด็นที่ครอบคลุมในหลายภาคส่วนทั้งในเชิงพื้นที่และเชิงภารกิจ หน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน แนวทางของห่วงโซ่มูลค่าการบริหารจัดการน้ำที่ยั่งยืนนั้น ในกรอบการศึกษาครั้งนี้ มีดังนี้

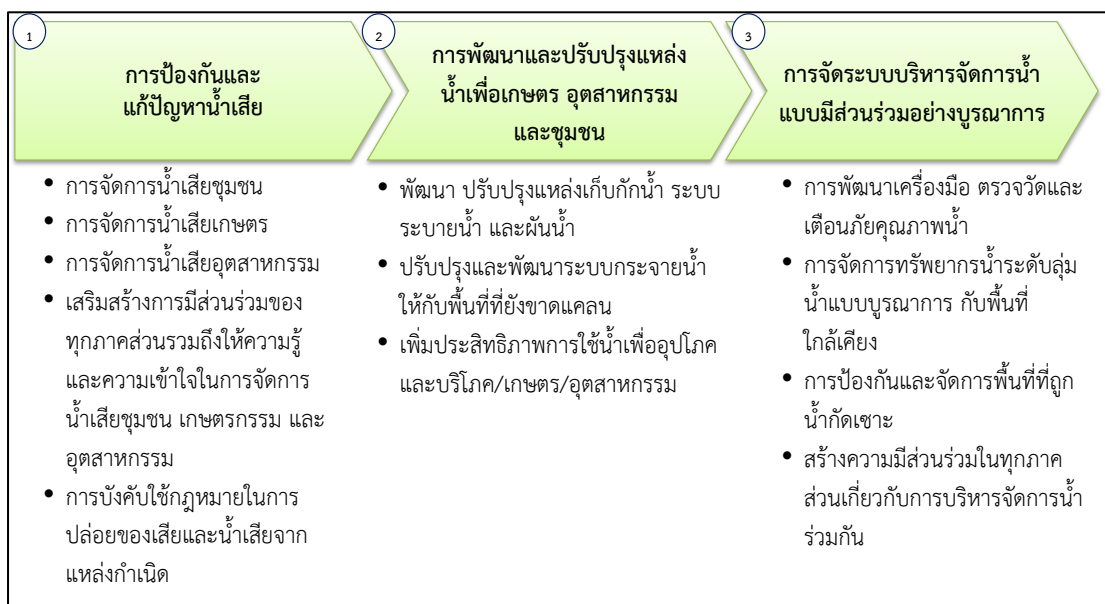
1) การป้องกันและแก้ไขปัญหา น้ำเสีย ด้วยการจัดการน้ำเสียชุมชน/เกษตร/อุตสาหกรรม การป้องกันโดยการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนรวมถึงให้ความรู้และความเข้าใจในการจัดการน้ำเสียชุมชน เกษตรกรรม และอุตสาหกรรม รวมถึงการบังคับใช้กฎหมายในการปล่อยของเสีย และน้ำเสียจากแหล่งกำเนิด

2) การพัฒนาและปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และชุมชน ในหลายๆ รูปแบบ อาทิการพัฒนา ปรับปรุงแหล่งเก็บกักน้ำ ระบบระบายน้ำ และการผันน้ำ ปรับปรุงและพัฒนา ระบบกระจายน้ำให้กับพื้นที่ที่ยังขาดแคลน เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำเพื่ออุปโภค บริโภค ในการเกษตร และอุตสาหกรรม เป็นต้น

3) การจัดระบบบริหารจัดการน้ำด้วยการมีส่วนร่วมอย่างบูรณาการ ด้วยการพัฒนา เครื่องมือ ตรวจวัดและเตือนภัยคุณภาพน้ำ การจัดการทรัพยากรน้ำระดับลุ่มน้ำแบบบูรณาการกับ พื้นที่ใกล้เคียง การป้องกันและจัดการพื้นที่ที่ถูกน้ำกัดเซาะ การสร้างความมีส่วนร่วมในทุกภาคส่วน เกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำร่วมกัน

ซึ่งสามารถจัดทำห่วงโซ่มูลค่าการบริหารจัดการน้ำ แบ่งออกเป็น 3 กระบวนงานหลัก แสดงดังภาพแผนที่ 14

แผนภาพที่ 14 : GVC 13 การบริหารจัดการน้ำ

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 14 (Generic Value Chain : GVC 14) การสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี

การบริหารจัดการเพื่อให้เกิดสิ่งแวดล้อมที่ดีนั้นมีหลายประเด็นที่สำคัญ ทั้งในเรื่องของมลพิษทางอากาศ เสียง กลิ่น และเพื่อให้การดำเนินงานครอบคลุมทั้งในด้านการป้องกันและพัฒนา จึงได้วางกรอบการศึกษา ดังนี้

1) การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและบูรณาการในทุกมิติ ควรเริ่มจากการจัดการมลพิษ (คุณภาพอากาศ/ขยะ และของเสียอันตรายชุมชน และอุตสาหกรรม) การจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองและชุมชน (พื้นที่สีเขียวและภูมิทัศน์) การจัดการสิ่งแวดล้อมของแหล่งธรรมชาติ แหล่งธรณีวิทยาแหล่งศิลปกรรม และแหล่งมรดกทางธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรม และแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น

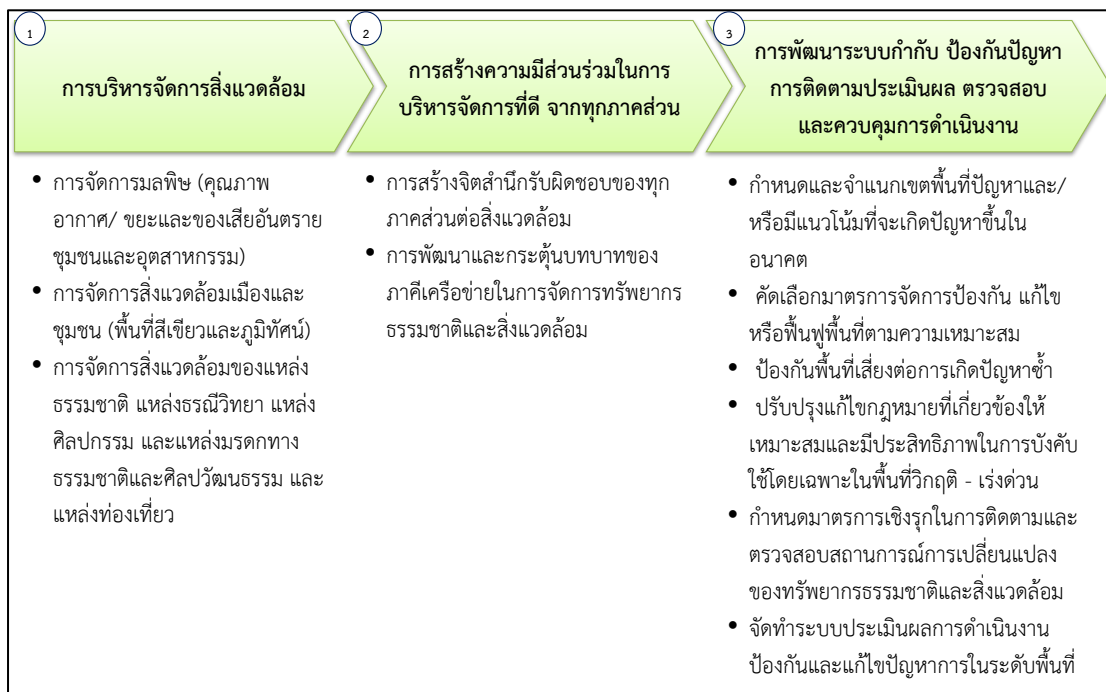

2) สร้างความร่วมมือในการบริหารจัดการที่ดี จากทุกภาคส่วน ด้วยการสร้างจิตสำนึกรับผิดชอบของทุกภาคส่วนต่อสิ่งแวดล้อม การพัฒนาและกระตุ้นบทบาทของภาคีเครือข่ายในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และรับผิดชอบต่อร่วมกัน

3) การพัฒนาระบบกำกับ ป้องกันปัญหา การติดตาม/ประเมินผล ตรวจสอบ และควบคุมการดำเนินงาน ด้วยการกำหนดและจำแนกเขตพื้นที่ปัญหาและ/หรือมีแนวโน้มที่จะเกิดปัญหาขึ้นในอนาคต จากนั้นคัดเลือกมาตรการจัดการป้องกัน แก้ไข หรือฟื้นฟูพื้นที่ตามความเหมาะสม วางแผนป้องกันพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดปัญหาซ้ำ และท้ายที่สุดคือการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพในการบังคับใช้ โดยเฉพาะในพื้นที่วิกฤติ/เร่งด่วน กำหนดมาตรการเชิงรุกในการติดตามและตรวจสอบสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้ทราบสถานะและวางแผนรับมือกับการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา และเพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาและพัฒนาอย่างบูรณาการและยั่งยืนควรจัดทำระบบประเมินผลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่

ซึ่งสามารถจัดทำห่วงโซ่มูลค่าการสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี แบ่งออกเป็น 3 กระบวนการหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 15

แผนภาพที่ 15 : GVC 14 การสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี

ภาคผนวก ข

ตารางเปรียบเทียบตัวชี้วัดจังหวัดอัจฉริยะ
(Smart Province)

ตัวชี้วัดคุณภาพชีวิต (PIDHE)

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
1. ผลผลิตมวลรวมของจังหวัดต้องเพิ่มขึ้น (P : Gross Provincial Product)			
ตัวชี้วัดที่ 1 : ผลผลิตมวลรวมเพิ่มขึ้น			
1. การลงทุนภาครัฐเพิ่มขึ้น (ส่วนกลาง, ภูมิภาค, ท้องถิ่น)			
2. การลงทุนภาคเอกชนเพิ่มขึ้น		อยุธยา	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการลงทุนภาคอุตสาหกรรมการค้า และบริการ
		นนทบุรี	มูลค่าการค้าการลงทุนเพิ่มขึ้น
		นครพนม	อัตราการขยายตัวภาคการค้าการลงทุนในจังหวัด
3. คนย้ายเข้ามาอยู่เพิ่มขึ้น	อัตราการย้ายถิ่น		
	อัตราการย้ายถิ่นสุทธิ		
	ร้อยละของการย้ายถิ่น จำแนกตามสาเหตุการย้ายถิ่น		
2. รายได้ประชากรต่อหัวต่อปี ของจังหวัดต้องเพิ่มขึ้น (I : Per Capita Income)			
ตัวชี้วัดที่ 2 : รายได้ประชากรต่อหัวต่อปี เพิ่มขึ้น			
1. ประชาชนพึ่งพาตนเองได้	รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน (บาท)	สมุทรปราการ	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้เฉลี่ยครัวเรือนจากการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.)
		ราชบุรี	รายได้ครัวเรือนเพิ่มขึ้น
		นราธิวาส	รายได้ครัวเรือนเพิ่มขึ้น
	รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือน (บาท)	ร้อยเอ็ด	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้เฉลี่ยของประชาชน

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
1. ประชาชนพึ่งพาตนเองได้ (ต่อ)	อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน (ร้อยละ)		
	ร้อยละของพนักงาน		
	สัดส่วนครัวเรือนที่ไม่เป็นหนี้		
	ร้อยละของครัวเรือนที่มีการออม		
2. การจ้างงานเพิ่มขึ้น (ภาครัฐและเอกชน)	จำนวนอาคารโรงงานที่ได้รับอนุญาตก่อสร้างใหม่ (หลัง)		
	อัตราการขยายตัวของผู้ที่ได้รับอนุมัติให้ก่อสร้างอาคารโรงงานใหม่		
	อัตราการขยายตัวของสิ่งก่อสร้างอาคารโรงงานใหม่ (ร้อยละ)		
	อัตราการขยายตัวของพื้นที่ก่อสร้างอาคารโรงงานใหม่ (ร้อยละ)		
	อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน		
3. การซื้อขายสินค้าและบริการเพิ่มขึ้น	ร้อยละของประชากร 6 ปีขึ้นไปที่เคยจองหรือซื้อสินค้า และบริการทางอินเทอร์เน็ต		
	มูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (ล้านบาท)		
	มูลค่ารายรับของการประกอบธุรกิจทางการค้าและธุรกิจทางการบริการ	บึงกาฬ อุดรธานี	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้า
4. จำนวนนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนเพิ่มขึ้น	ร้อยละของประชาชนอายุ 15 ปีขึ้นไปที่เดินทางท่องเที่ยว		
	จำนวนครั้ง/ทริปเฉลี่ยต่อคนต่อปีเดินทางท่องเที่ยว		
	ค่าใช้จ่ายในการเดินทางต่อครั้ง/ทริปเฉลี่ยต่อคน	สิงห์บุรี	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยว
5. จำนวนผู้เสียภาษีเพิ่มขึ้น			

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
3. การกระจายรายได้ของประชาชนในจังหวัดต้องดีขึ้น (D : Distribution of Income)			
ตัวชี้วัดที่ 3 : การกระจายรายได้เพิ่มขึ้น			
1. ประชาชนพึ่งพาซึ่งกันและกันในรูปแบบสหกรณ์ตำบล สหกรณ์เทศบาล และสหกรณ์จังหวัด			
2. การผลิตสินค้าและบริการของสหกรณ์เพิ่มขึ้น			
3. การซื้อสินค้า บริการ และการจ้างงานของสหกรณ์ เพิ่มขึ้น			
4. การสนับสนุนทรัพยากรการผลิต ล่างสู่บน และบนสู่ล่าง เพิ่มขึ้น			
5. การพึ่งพาซึ่งกันและกัน ระหว่างสหกรณ์จังหวัดแต่ละ จังหวัด และภูมิภาคอาเซียน เพิ่มขึ้น			
4. ความผาสุกมวลรวมของประชาชนในจังหวัดต้องดีขึ้น (H : Gross Happiness Index)			
ตัวชี้วัดที่ 4 : ดัชนีความผาสุกเพิ่มขึ้น			
1. สุขภาพแข็งแรง	สุขภาพกาย		
	ร้อยละของผู้ป่วยหรือรู้สึกไม่สบายระหว่าง 1 เดือนก่อนวัน สัมภาษณ์		
	จำนวนครั้งเฉลี่ยที่ป่วยหรือรู้สึกไม่สบายระหว่าง 1 เดือน ก่อนวันสัมภาษณ์		
	ร้อยละของผู้ได้รับบาดเจ็บระหว่าง 1 เดือนก่อนวันสัมภาษณ์		
	ร้อยละของประชากรอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปที่ตอบสัมภาษณ์ ด้วยตนเองที่เป็นโรคเบาหวาน		
	ร้อยละของประชากรอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปที่ตอบสัมภาษณ์ ด้วยตนเองที่เป็นโรคความดันโลหิตสูง		
	ร้อยละของประชากรที่มีการตรวจสุขภาพประจำปี		
	อายุคาดเฉลี่ยของประชากรที่อายุ 60 ปี		

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
1. สุขภาพแข็งแรง (ต่อ)	อายุคาดเฉลี่ยของประชากรแรกเกิด		
	ร้อยละของผู้สูงอายุที่สามารถทำกิจกรรมต่างๆ ได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องมีคน/อุปกรณ์ช่วย จำแนกตามประเภทกิจกรรม		
	<u>สุขภาพจิต</u>		
	คะแนนสุขภาพจิตคนไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป (มาตรฐานคนทั่วไป 27.01 - 34 คะแนน)		
	<u>พฤติกรรมสุขภาพ</u>		
	ร้อยละของผู้สูบบุหรี่		
	- กลุ่มเยาวชน		
	- กลุ่มวัยทำงาน		
	- กลุ่มสูงอายุ		
	อายุเฉลี่ยที่เริ่มสูบบุหรี่ (ปี)		
	จำนวนบุหรี่ที่สูบเฉลี่ยต่อวันต่อคน (มวน)		
	ร้อยละของผู้ดื่มสุรา		
	- กลุ่มเยาวชน		
	- กลุ่มวัยทำงาน		
	- กลุ่มสูงอายุ		
	ร้อยละของประชากรอายุ 11 ปีขึ้นไป ที่ออกกำลังกาย		
	จำนวนวันเฉลี่ยที่ออกกำลังกายต่อสัปดาห์ (ไม่รวมไม่สม่ำเสมอ)		
	ร้อยละของประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไป จำแนกตามความถี่ในการทานอาหารในแต่ละกลุ่มต่อสัปดาห์ (มีประโยชน์)		
	ร้อยละของประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไป ที่บริโภคอาหารมื้อหลักครบ 3 มื้อ		

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
2. มีความรู้สอดคล้องกับทักษะ	ร้อยละของผู้จบด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่ทำงานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี		
	ร้อยละของพนักงานต่ำกว่าระดับด้านการศึกษา		
3. ใช้ชีวิตแบบพอเพียง	ร้อยละของประชากรที่อายุ 13 ปีขึ้นไป ที่ไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย		
4. ประกอบอาชีพพึ่งพาตนเองได้	อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน (ร้อยละ)		
	รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน (บาท)	ราชบุรี	รายได้ครัวเรือนเพิ่มขึ้น
		ร้อยเอ็ด	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้เฉลี่ยของประชาชน
		สมุทรปราการ	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้เฉลี่ยครัวเรือนจากการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.)
		นราธิวาส	รายได้ครัวเรือนเพิ่มขึ้น
	รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือน (บาท)		
	สัดส่วนครัวเรือนที่ไม่เป็นหนี้		
	ร้อยละของครัวเรือนที่มีการออม		
5. มีปัจจัย 4 และสิ่งอำนวยความสะดวกตามความจำเป็น	ร้อยละของครัวเรือนที่มีที่อยู่อาศัยเป็นวัสดุถาวร		
	ร้อยละของครัวเรือนที่เป็นเจ้าของที่อยู่อาศัย		
	ร้อยละของครัวเรือนที่มีส้วมถูกสุขลักษณะ		
	ร้อยละของครัวเรือนที่มีน้ำดื่มสะอาด		
	สัดส่วนครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้	ระนอง	ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึงไฟฟ้าภูมิภาค
		เลย	การเข้าถึงไฟฟ้า (ร้อยละ)
	ร้อยละของครัวเรือนที่มีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย		
	ร้อยละของประชากรที่มีสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล		
6. มีเงินออมไว้ใช้ในยามจำเป็น	ร้อยละของผู้สูงอายุที่มีเงินออม		
	ร้อยละของประชากรที่อายุ 13 ปีขึ้นไป ที่เก็บออมเงิน		

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
7. ไม่มีหนี้สิน	สัดส่วนครัวเรือนที่เป็นหนี้		
	อัตราส่วนหนี้สินต่อรายได้		
8. มีทรัพย์สินสืบทอดวงศ์ตระกูลตามสถานะ	ร้อยละของประชากรที่เป็นเจ้าของที่อยู่อาศัย และที่ดิน		
	ร้อยละของผู้ถือครองทำการเกษตรที่เป็นเจ้าของเนื้อที่ถือครอง		
9. มีสาธารณูปโภค สาธารณูปการพอเพียง	สัดส่วนของครัวเรือนที่มีเครื่องโทรศัพท์พื้นฐาน (ต่อ 100 ครัวเรือน)		
	ร้อยละของครัวเรือนที่มีไฟฟ้า		
	ร้อยละของครัวเรือนที่มีน้ำประปา	เลย	การเข้าถึงน้ำประปา
		บุรีรัมย์	ครัวเรือนที่เข้าถึงน้ำประปาเพิ่มขึ้น
10. มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	ร้อยละของประชาชนที่ระบุว่ามีปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชน/หมู่บ้าน	ระนอง	ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึงน้ำประปา
	ร้อยละของประชาชนที่ระบุว่ามีแหล่งมั่วสุม/การแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชน/หมู่บ้าน		
	ร้อยละของประชาชนระบุว่าการหาซื้อยาเสพติดได้ง่ายในชุมชน/หมู่บ้าน		
11. อยู่ในสภาพสิ่งแวดล้อมดี			
12. มีกัลยาณมิตรและพึ่งพาซึ่งกันและกัน			
13. ไม่มีความผิด			
14. ได้รับการยอมรับในสังคมมากขึ้น			

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
15. ได้รับการบริการของรัฐที่ดี	ร้อยละของประชากรที่มีสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล		
	- บัตรประกันสุขภาพ (บัตรทอง)		
	- ประกันสังคม/กองทุนเงินทดแทน	ปัตตานี	ร้อยละของสัดส่วนผู้อยู่ในระบบประกันสังคมเพิ่มขึ้น
		เลย	สัดส่วนของผู้อยู่ในระบบประกันสังคม
		บุรีรัมย์	สัดส่วนของผู้อยู่ในระบบประกันสังคม
		สุรินทร์	ร้อยละของประชาชนที่อยู่ในระบบประกันสังคม
		กำแพงเพชร	สัดส่วนของผู้อยู่ในระบบประกันสังคม
		อุทัยธานี	ร้อยละของกำลังแรงงานที่อยู่ในระบบประกันสังคม
	- สวัสดิการข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ		
16. ได้รับการคุ้มครองรักษาสีต	สัดส่วนของครัวเรือนที่มีเครื่องโทรศัพท์พื้นฐาน (ต่อ 100 ครัวเรือน)		
	ร้อยละของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพ		
	ร้อยละของคนพิการที่ได้เบี้ยคนพิการ		
	ร้อยละของประชากรอายุ 6 - 15 ปี ที่เข้ารับการศึกษภาคบังคับ (ม.ต้น)		
17. มีจิตอาสา	ร้อยละของประชากรที่อายุ 13 ปีขึ้นไป ที่ให้ความช่วยเหลือคนที่ต้องการความช่วยเหลือแม้ไม่ใช่ญาติ		
18. เลี้ยงลูกได้ดี	ขณะตั้งครรภ์		
	ร้อยละของสตรีที่ฝากครรภ์		
	ร้อยละของสตรีอายุ 15 - 49 ปี ที่ได้รับการดูแลระหว่างตั้งครรภ์โดยผู้มีความชำนาญ		

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
18. เลี้ยงลูกได้ดี (ต่อ)	ร้อยละของสตรีตั้งครรภ์ที่ได้รับการตรวจครรภ์อย่างน้อย 1 ครั้ง		
	ร้อยละของหญิงเคยสมรสอายุ 15 - 49 ปี ที่ฝากครรภ์ขณะตั้งครรภ์บุตรคนสุดท้อง (ที่มีชีวิตอยู่ต่ำกว่า 1 ปี) และได้รับประทานยาบำรุงเลือด (ยาธาตุเหล็ก) ตามแพทย์สั่ง		
	ร้อยละของหญิงเคยสมรสอายุ 15 - 49 ปี ที่ฝากครรภ์ขณะตั้งครรภ์บุตรคนสุดท้อง (ที่ยังมีชีวิตอยู่ต่ำกว่า 1 ปี) และได้รับการตรวจเลือดเพื่อหาการติดเชื้อ HIV		
	ร้อยละของหญิงเคยสมรสอายุ 15 - 49 ปี ที่ฝากครรภ์ขณะตั้งครรภ์บุตรคนสุดท้อง (ที่ยังมีชีวิตอยู่ต่ำกว่า 1 ปี) ที่สามีได้รับคำแนะนำและความรู้เกี่ยวกับการดูแลแม่และบุตรจากบุคลากรสาธารณสุข		
	การคลอด		
	ร้อยละของสตรีสมรสอายุ 15 - 49 ปี ที่คลอดโดยผู้มีความชำนาญ		
	ร้อยละของสตรีที่คลอดบุตรโดยบุคลากรทางสาธารณสุข		
	ร้อยละของหญิงอายุ 15 - 49 ปี ที่มีบุตรคนสุดท้องที่ยังมีชีวิตอยู่อายุ 2 - 11 เดือนได้รับการดูแลหลังคลอดครบ 2 ครั้งตามเกณฑ์		
	วัยทารก		
	ร้อยละของทารกที่มีน้ำหนักแรกคลอดต่ำ		
	ร้อยละของทารกอายุ 0 - 5 เดือน ที่ดื่มนมแม่อย่างเดียว		
	ร้อยละของเด็กอายุ 0 - 59 เดือน ที่ถูกปล่อยทิ้งไว้โดยไม่ได้รับการเลี้ยงดูที่ดีพอ		

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
18. เลี้ยงลูกได้ดี (ต่อ)	ร้อยละของเด็กอายุ 0 - 59 เดือน ที่สมาชิกในครัวเรือนทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก		
	ร้อยละของเด็กอายุ 0 - 59 เดือน ที่พ่อทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก		
	ร้อยละของทารกแรกเกิดอายุ 2 - 11 เดือน ที่รับการดูแลหลังคลอด 2 ครั้งตามเกณฑ์		
	อัตราการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียว (เฉพาะเด็กอายุต่ำกว่า 6 เดือน)		
	ร้อยละของเด็กอายุ 12 - 23 เดือนที่ได้รับวัคซีนป้องกันโรค		
	ร้อยละของสตรีที่ให้นมลูกภายในชั่วโมงแรกหลังคลอด		
	วัยเด็ก/วัยรุ่น		
	ร้อยละของเด็กและเยาวชนอายุ 3 - 24 ปี ที่กำลังเรียนในระบบ		
	ร้อยละของเด็กและเยาวชนที่ไม่เรียนต่อ		
	อัตราการอ่านหนังสือของประชากร		
	ร้อยละของเด็กที่ถูกปล่อยทิ้งไว้โดยไม่ได้รับการเลี้ยงดูที่ดีพอ		
	ร้อยละของเด็กที่สมาชิกในครัวเรือนทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก		
	ร้อยละของเด็กที่พ่อทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก		
	ร้อยละของเด็กอายุ 0 - 17 ปีที่ไม่ได้อยู่กับพ่อและแม่		
	ร้อยละของเด็กอายุ 0 - 17 ปีที่เป็นเด็กกำพร้า		
	ดัชนีพัฒนาการของเด็กปฐมวัย		
19. ครอบครัวอบอุ่น	ร้อยละของเด็กที่สมาชิกในครัวเรือนทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก		
	ร้อยละของเด็กที่พ่อทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก		
	ร้อยละของเด็กที่ถูกปล่อยทิ้งไว้โดยไม่ได้รับการเลี้ยงดูที่ดีพอ		
	ร้อยละของเด็กอายุ 0 - 17 ปี ที่อยู่อาศัยกับพ่อแม่		

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
20. จิตใจเบิกบาน	คะแนนสุขภาพจิตคนไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป (มาตรฐานคนทั่วไป 27.01 - 34 คะแนน)		
	ร้อยละของประชากรที่มีคะแนนสุขภาพจิตสูงกว่าคนทั่วไป		
5. ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานภาครัฐของจังหวัดต้องลดลง (E : Government Expense)			
ตัวชี้วัดที่ 5 : ค่าใช้จ่ายการบริหารงานลดลง			
1. บุคลากร			
2. มอบอำนาจและกระจายอำนาจ			
3. ให้ประชาชนสามารถบริการตนเอง			
4. ลดการใช้ครุภัณฑ์วัสดุอุปกรณ์			
5. ลดการเดินทาง			
6. ลดเวลาการปฏิบัติ			
7. จ้างงานผ่านสหกรณ์และภาคเอกชน (Outsource - Contact out - PPP)			
8. ปรับเปลี่ยนและลดบุคลากร			

ตัวชี้วัดสังคมคุณภาพ (PARKS)

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
1. สันติภาพและสันติสุข คือ เป้าหมายร่วม : Peaceful			
1. P : สันติสุข คือ เป้าหมาย			
1. เข้าใจในสังคธรรมทุกคนเป็นเพื่อนทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ ตาย ด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น			
2. เชื่อในกฎแห่งกรรม			
3. ยอมรับความแตกต่างในสถานะ			
4. สามัคคีและความพร้อมเพรียงกัน			
5. โอบอ้อมอารี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	ร้อยละของประชากรที่อายุ 13 ปีขึ้นไป ที่ให้ความช่วยเหลือคนที่ต้องการความช่วยเหลือแม่ไม่ใช่ญาติ		
6. ปลอดภัยเสพติด และอบายมุข	ร้อยละของประชาชนที่ระบุว่ามีปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชน/หมู่บ้าน		
	ร้อยละของประชาชนที่ระบุว่ามีแหล่งมั่วสุม/การแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชน/หมู่บ้าน		
	ร้อยละของประชาชนระบุว่ามีการหาซื้อยาเสพติดได้ง่ายในชุมชน/หมู่บ้าน		
7. ปลอดภัยอาชญากรรม และโจรผู้ร้าย	ร้อยละของการประสบเหตุอาชญากรรม	ลพบุรี	ร้อยละของการจับกุมผู้กระทำความผิดในคดีร้ายแรง
8. มีความกตัญญู และรักถิ่น	ร้อยละของประชากรที่อายุ 13 ปีขึ้นไป ที่ตอบแทนผู้มีพระคุณหรือช่วยเหลือเรา		
9. ร่วมกันรับผิดชอบให้สังคมอยู่ได้ เราจึงจะอยู่ได้	ร้อยละของประชากรที่อายุ 13 ปีขึ้นไป ที่ไม่ทิ้งขยะในที่สาธารณะ		
	ร้อยละของประชากรที่อายุ 13 ปีขึ้นไป ที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน/หมู่บ้าน		
10. ตระหนักถึงการไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกัน	ร้อยละของประชากรที่อายุ 13 ปีขึ้นไปที่ไม่แข่งคิว		

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
2. ปรับตัว คือ สิ่งที่ต้องกระทำ : Adjustment			
2. A : ทุกคนต้องปรับตัวเพื่อรักษาสันติสุข			
1. กำหนดกฎและวัฒนธรรมในการอยู่ร่วมกัน			
2. ยอมรับผิดและแก้ไขปรับปรุง			
3. มีความกรุณาและให้อภัย	ร้อยละของประชากรที่อายุ 13 ปีขึ้นไป ที่ยกโทษและให้อภัยอย่างจริงจัง		
4. มีความเมตตาและให้ความช่วยเหลือ	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเกี่ยวกับเงินบริจาคเพื่อสาธารณกุศลของศาสนาพุทธต่อคนต่อปี (บาท)		
5. ชื่นชมยินดีในความสำเร็จของเพื่อนบ้าน			
6. มีความสงบกาย สงบใจ และยอมรับกับทุกขัณภัยที่ประสบ	ร้อยละของประชากรที่เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา		
7. เอาใจเขามาใส่ใจเรา ไม่เอาแต่ใจตนเอง			
8. มีการประนีประนอมและใช้สันติวิธี			
9. ไม่หุบปาก กล้าเผชิญความจริง ทุกอย่างพูดจากันได้			
10. ทุกปัญหามีทางออกด้วยสันติวิธี ถอยกันคนละก้าว			
3. เหตุผลและสัจธรรม คือ จิตใจของทุกคน : Reason			
3. R : ใช้เหตุผลยึดความถูกต้อง			
1. ยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก			
2. ใช้หลักประชาธิปไตยเคารพเสียงส่วนใหญ่			
3. ไม่ละเลยเสียงส่วนน้อย ปรับความเข้าใจ ให้ความช่วยเหลือเยียวยา			
4. ค้นหาสาเหตุ แก้ไขปัญหาให้ตรงจุด			
5. ยอมรับความเห็นที่แตกต่าง			
6. ค้นหาข้อมูล วิเคราะห์ หาทางออก และประเมินผลกระทบ			
7. ให้ความรู้และโอกาสแก่ทุกฝ่ายโดยเท่าเทียมกัน			

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
8. เคารพในสิทธิของแต่ละบุคคล			
9. ประเมินสถานการณ์และวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรค อยู่ตลอด			
10. ชี้แจงข้อมูลและประชุมร่วมกันอยู่เป็นเนืองนิจ			
4. เรียนรู้และสร้างสรรค์ คือ หลักดำเนินชีวิต : Knowledge			
4. K : หมั่นศึกษาหาความรู้และเป็นผู้ใฝ่การเรียนรู้			
1. จำนวนและระดับการอ่านออกเขียนได้ภาษาไทย	ร้อยละของประชากรที่อ่านออกเขียนได้		
2. จำนวนและระดับการศึกษาในแต่ละชั้น	ร้อยละของประชากร จำแนกตามระดับการศึกษา		
3. จำนวนและระดับการพูด อ่าน เขียน ภาษาอังกฤษ	ร้อยละของประชากรที่สามารถพูดภาษาอังกฤษได้		
	ร้อยละของประชากรที่สามารถอ่าน และเขียนภาษาอังกฤษได้		
4. จำนวนและระดับการใช้ Internet	ร้อยละของประชากรที่ใช้อินเทอร์เน็ต	นครนายก	อัตราการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตของประชาชนเพิ่มขึ้น
		ระนอง	ร้อยละของประชากรที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต
		เลย	อัตราการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตของประชากร (ร้อยละ)
5. จำนวนและระดับการศึกษาต่อผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต			
6. จำนวนและระดับการเป็นผู้รักการอ่าน			
7. จำนวนและระดับรักการคิดและเขียน			
8. จำนวนและระดับการค้นหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจ			
9. จำนวนและระดับการเข้าฝึกอบรมเพิ่มเติม			
10. จำนวนและระดับการศึกษาดูงานเพิ่มเติม			

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
5. พอเพียง คือ วิถีชีวิตและอาชีพ : Sufficiency			
5. S : การใช้ชีวิตอย่างพอเพียงและก้าวสู่ชีวิตที่เจริญ			
1. มีอาชีพเหมาะสมกับความรู้	ร้อยละของผู้จบด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่ทำงานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี		
	ร้อยละของพนักงานตําระดับด้านการศึกษา		
2. มีการลงทุนประกอบอาชีพสอดคล้องกับทรัพย์สินที่มีอยู่			
3. ประกอบอาชีพที่ถูกกฎหมายและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม			
4. มีรายรับสุทธิเหมาะสมกับการดำรงชีพ	สัดส่วนคนจน		
5. มีเงินออมไว้ใช้ในยามจำเป็น	ร้อยละของผู้สูงอายุที่มีเงินออม		
	ร้อยละของประชากรที่อายุ 13 ปีขึ้นไป ที่เก็บออมเงิน		
6. เป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ เพื่อทำธุรกิจร่วมกัน			
7. ให้อภัยและปลดปล่อยศัตรู	ร้อยละของประชากรที่อายุ 13 ปีขึ้นไป ที่ยกโทษและให้อภัยอย่างจริงใจ		
8. เลี้ยงลูกด้วยปัญญา			
9. จัดทำมรดกไว้อย่างเหมาะสม			
10. ระลึกถึงความตายและเตรียมพร้อมสู่ความตาย			

ภาคผนวก ค

รายละเอียดสถิติทางการ

(Official Statistics Metadata : OS Metadata)

รายละเอียดสถิติทางการ
(Official Statistics Metadata : OS Metadata)
อยู่ระหว่างการจัดทำโดยสถิติจังหวัด

แบบฟอร์ม
OS Metadata
รายละเอียดสถิติทางการ

1. สถิติทางการและรายการสถิติทางการ

- ด้าน : .....
- สาขา : .....
- หมวด : .....
- หมู่ (ถ้ามี) : .....
- หมู่ย่อย (ถ้ามี) : .....
- ชื่อสถิติทางการ : .....

รายการสถิติทางการ	หน่วยนับ	วิธีการคำนวณสถิติทางการ (ถ้ามี)
1.		
2.		
3.		

- ปีเริ่มต้นที่มีการจัดทำข้อมูล : .....
- ระดับการนำเสนอ :
  - ☐ ประเทศ   ☐ ภาค   ☐ จังหวัด   ☐ อำเภอ   ☐ ตำบล
  - ☐ เขตการปกครอง   ☐ อื่นๆ (ระบุ) .....

2. การเผยแพร่

- 1) ความถี่ในการเผยแพร่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
  - ☐ รายชั่วโมง   ☐ รายวัน   ☐ รายสัปดาห์   ☐ รายเดือน
  - ☐ รายไตรมาส   ☐ ราย 6 เดือน   ☐ รายปี   ☐ ราย 2 ปี
  - ☐ ราย 3 ปี   ☐ ราย 5 ปี   ☐ ราย 10 ปี   ☐ อื่นๆ (ระบุ).....
- 2) เงื่อนไขการเผยแพร่
  - ☐ เผยแพร่ได้   ☐ เผยแพร่ได้เมื่อมีคำขอและอนุมัติ
- 3) วัน/เดือน/ปี ที่คาดว่าจะเผยแพร่ (ระบุ) .....
- 4) วิธีการเผยแพร่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
  - ☐ เอกสาร/รายงาน/สิ่งพิมพ์ (ระบุ).....
  - ☐ เว็บไซต์/URL ที่เข้าถึงข้อมูลได้โดยตรง (ระบุ) .....
  - ☐ อื่นๆ (ระบุ) .....
- 5) ภาษาที่ใช้ในการเผยแพร่
  - ☐ ไทย   ☐ อังกฤษ   ☐ ไทย - อังกฤษ

6) นิยามที่เกี่ยวข้อง

คำนิยาม	ความหมาย	กฎหมาย/กฎระเบียบ/มาตรฐานที่อ้างอิง
		☐ กฎหมาย กฎระเบียบ ระบุ ..... ☐ มาตรฐานที่อ้างอิง ระบุ ..... ☐ กำหนดเอง

3. การผลิต/การจัดทำข้อมูล

- 1) ชื่องาน/รายงาน/ทะเบียน/โครงการ .....
- 2) วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
  - ☐ สัมภาษณ์
  - ☐ สำรวจ (ให้ระบุรายการดังต่อไปนี้ ด้วย)
    - ☐ ระเบียบวิธีทางสถิติ (ระบุระเบียบวิธีในการเลือกตัวอย่าง).....
    - ☐ ขนาดตัวอย่าง.....
    - ☐ อื่นๆ (เช่น วิธีประมาณค่า.....)
  - ☐ ทะเบียน
  - ☐ รายงาน
  - ☐ อื่นๆ (ระบุ) .....
- 3) รายละเอียดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
  - ☐ คุ่มรวม/ขอบเขตของประชากร.....
  - ☐ คาบเวลาอ้างอิง/วันที่สรุปข้อมูล.....
- 4) ความถี่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ รายชั่วโมง	☐ รายวัน	☐ รายสัปดาห์	☐ รายเดือน
☐ รายไตรมาส	☐ ราย 6 เดือน	☐ รายปี	☐ ราย 2 ปี
☐ ราย 3 ปี	☐ ราย 5 ปี	☐ ราย 10 ปี	☐ อื่นๆ (ระบุ)...
- 5) ความถี่ในการประมวลผลข้อมูล (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ รายชั่วโมง	☐ รายวัน	☐ รายสัปดาห์	☐ รายเดือน
☐ รายไตรมาส	☐ ราย 6 เดือน	☐ รายปี	☐ ราย 2 ปี
☐ ราย 3 ปี	☐ ราย 5 ปี	☐ ราย 10 ปี	☐ อื่นๆ (ระบุ)..
- 6) รูปแบบการจัดเก็บข้อมูล (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
  - ☐ จัดเก็บในรูปแบบเอกสาร/รายงาน (ระบุ) .....
  - ☐ จัดเก็บในรูปแบบไฟล์ข้อมูล (เช่น doc, xls, pdf, txt ฯลฯ)

☐ .doc, docx	☐ .xls, .xlsx	☐ .csv	☐ .pdf	☐ .txt
☐ อื่นๆ (ระบุ)				
  - ☐ ฐานข้อมูล (ชนิดของฐานข้อมูล เช่น oracle, MySQL ฯลฯ)

☐ Oracle	☐ DB2	☐ MS SQL	☐ My SQL
☐ อื่นๆ (ระบุชื่อ)			
  - ☐ รูปแบบอื่นๆ (ระบุ) .....

4. หน่วยงานรับผิดชอบ

กระทรวง : .....
 กรม/หน่วยงาน : .....
 สำนัก/ศูนย์/กอง : .....
 กลุ่ม/ฝ่าย : .....
 ชื่อผู้รับผิดชอบ : .....
 ตำแหน่ง : .....
 โทรศัพท์ : .....
 โทรสาร : .....
 E-mail address : .....

5. รายละเอียดมาตรฐานการจัดจำแนกที่เกี่ยวข้อง

ตัวแปรที่มี การจัด จำแนก	รายการรหัส การจัดจำแนก (Code list)*	มาตรฐานการจัดจำแนกที่นำมาอ้างอิง			
		ชื่อมาตรฐานที่อ้างอิง	หน่วยงานที่รับผิดชอบ ในการจัดทำมาตรฐาน อ้างอิง	ลักษณะการใช้งาน	ตารางเปรียบเทียบ ระหว่างการจำแนกที่ใช้ กับมาตรฐานที่อ้างอิง * (Mapping Table)
1)		☐ ไม่มี ☐ มี (ระบุมาตรฐานการจัด จำแนกทั้งหมดที่ใช้ เช่น TSIC 2009, ISO- 316)	ระบุชื่อหน่วยงาน : ..... โทรศัพท์ : ..... เว็บไซต์ : ..... e-mail :	☐ ใช้เหมือนมาตรฐานที่อ้างอิง โดยไม่เปลี่ยนแปลง ☐ นำมาตรฐานที่อ้างอิงมา ปรับบางส่วนแต่สามารถ เปรียบเทียบได้ทั้งหมด ☐ นำมาตรฐานมาปรับโดยไม่ สามารถเปรียบเทียบได้	
2)					

หมายเหตุ * แนบเอกสารหรือ Attach file

ติดต่อสอบถาม : สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักบริหารจัดการระบบสถิติ

ด้าน	Email	โทรศัพท์
กลุ่มประสานสถิติด้านสังคม (สาขาสถิติด้านสังคม และ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)	pechtida.p@nso.go.th, suwannika@nso.go.th, natpatson@nso.go.th	02-141-7445-6 091-774-6962
กลุ่มประสานสถิติด้านเศรษฐกิจ (สาขาสถิติด้านเศรษฐกิจ)	umaporns@nso.go.th, aphon@nso.go.th, nattanan.w@nso.go.th	02-141-7443 02-142-1311 091-774-7309
กลุ่มมาตรฐานสถิติ	pstand@nso.go.th	02-141-7447

ภาคผนวก ง

CD File ข้อมูลเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

- คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสถิติจังหวัด
- เอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการสถิติจังหวัด
- รายงานการประชุมคณะกรรมการสถิติจังหวัด
- ประมวลภาพการประชุมคณะกรรมการสถิติจังหวัด

CD File ข้อมูลเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

อยู่ระหว่างรอไฟล์ข้อมูลเพื่อบันทึกลง CD

